

ΧΡΟΝΟΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΝΤΟ-
ΝΕΤΣ ΑΙ ΙΤΑΛΙΚΑΙ ΛΕΜΒΟΙ ΑΝΕΦΟΔΙΑΖΟΥΝ ΔΙΑΡ-
ΚΩΣ, ΤΑΣ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑΣ ΙΤΑΛΙΚΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ.

ΤΕΜΠΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡ.18

ΧΡΟΝΟΣ

30

ΠΙΣΤΑΧΟΣ ΠΥΡΟΒΟΛΗΤΗΣ
ΧΙ4 ΕΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΦΡΙΚΗΝ

ΑΝΟΙΞΙΣ

Ρώμη, 7 Μαΐου 1942-XX

ΤΕΜΠΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

Υπό τον φλογερὸν ἥλιον τῆς Κυρηναϊκῆς, ὁ πυροβολητὴς ἐνὸς τηλεβόλου ἐναντίον τῶν ἀρμάτων μάχης, ρυθμίζει τὴν σκόπευσιν διὰ μέσων τῶν ὀργάνων τοῦ ὅπλου σύμφωνα μετὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ αξιωματικοῦ. Ἡ μεγάλη θερμότης, ἡ πυρπολοῦσα τὸν σὺρανόν καὶ τὴν ἄμμου, δὲν κάρπτει τὴν ἐνέργειαν τῶν πολεμιστῶν αὐτῶν. Ἡ ἐπιδρομὴ τῶν ἐχθρικών ἀρμάτων μάχης, τὰ ὁποῖα προβάλλουν ἤδη εἰς τὸν ὁρίζοντα, δὲν ταρασσούν τὴν κανονικὴν ἐξέλιξιν τῆς δράσεως τῶν ἀνδρῶν. Ἐνταῦθα παλαιοὶ στρατιῶται, μετὰ νεῦρα χαλύβδινα, βετεράνοι δοκιμασθέντες ἤδη, κατὰ τὰ δύο σκεδὸν ἔτη τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Β. Ἀφρικὴν.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΦΑΛΛΑΓΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΩΝ ΑΦΡΙΚΗΝ	ΣΕΛ. 5-8
Η ΤΑΧΥΤΗΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ	9-11
ΧΕΙΜΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΖΑΓΚΡΕΠ	12-15
ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΓΛΟΣΑΕΩΝΑΣ	16-20
ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΧΥΑΣ	24-25
ΟΙ ΠΕΛΑΤΑΙ ΕΝΟΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ	26-28
Ο ΦΑΚΟΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ	32-33

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΙ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΑΙ	21-23
ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΧΥΑΣ	24

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΦΑΝΤΑΣΙΕΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ	29
ΔΕΝ ΞΕΡΕΙΣ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ	29
«L'IRA DI DIO»	29
ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΟΙΤΟ	30
Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥ	30
ΜΟΥΣΙΚΗ:	
FRANCO ALFANO	30
ΙΑΤΡΙΚΗ:	
CESARE FRUGONI	30
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ:	
GIUSEPPE PAGANO	31
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ:	
PIRRO MARCONI	31
ΕΚΔΟΧΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ BACCHELLI	31

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΒΕΓΚΑΖΗ	36-38
---------	-------

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

ΥΠΡΟΣ ΑΗΡ	39-42
-----------	-------

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΤΟΥ CARLO SCARFOGLIO	4
ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ	34

Anonima Periodici Italiani

Ο ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Οι ἐπιζήσαντες, ἄστεγοι καὶ ἀνηλπισμένοι, προσπαθοῦν νὰ περισυλλέξουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα, ἀπὸ τὰ ἄθλια ὑπολείμματα τῶν ἐπιπλῶν τῶν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ
1. Τ. 16874
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36190

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κατά την παρούσα στιγμή, το κεντρικόν σημείον του πολέμου είναι αί 'Ινδία, τόνον δσον ἀφορᾷ τοὺς πολιτικούς λόγους, δσον καὶ τοὺς στρατιωτικούς. Ἄν ἡ Ἀγγλία χάσῃ τὰς 'Ινδίας, δὲν θὰ τῆς ἀπομείνῃ παρὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ μίαν ὑστάτην ἀντίστασιν εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἡ Αὐτοκρατορία τῆς ὁμοῦ θὰ ἐχάνετο ὁπωσδήποτε, καὶ ἡ ἀντίστασις τῆς εἰς τὴν Ἀφρικὴν δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρόν, ἐναντὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνασπισμοῦ. Ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, ἂν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν τὴν πολιτικὴν αὐτὴν τοῦ πολέμου, πρέπει νὰ θέσωμεν εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν: «Τί συμφέρον ἔχουν αἱ Δυνάμεις τοῦ Τριμεροῦς νὰ προσβάλουν τὰς 'Ινδίας; Δὲν θὰ ἤδυναντο, ἀφοῦ ἐνίκησαν τὴν Ἀγγλίαν, τόνον πλήρως, εἰς τὴν Εὐρώπῃ καὶ τὴν Ἀπὸ Ἀνατολῆν, ν' ἀφίσουν ἥσυχον τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὰς 'Ινδίας, ὅπως καὶ τοὺς 'Ινδοὺς, ἂν πράγματι οὗτοι ἐπιθυμοῦν νὰ παραμείνουν ὑπὸ τὴν Ἀγγλίαν;».

Ἄν ὁ παρόν πόλεμος ἦτο ἐκ τῶν συνηθῶν πολέμων, ἡ ἐρώτησις θὰ ἦτο δικαιολογημένη καὶ ἡ ἀπάντησις θὰ ἦτο, ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον ν' ἀφεθοῦν οἱ 'Ινδοὶ εἰς τὴν τύχην των. Αὐτὸς ὁμοῦ δὲν εἶναι συνηθὴς πόλεμος. Κατὰ τὸν πόλεμον αὐτὸν κρίνεται ὁ μέλλον κόσμος. Εἰδικῶς, διὰ νὰ μὴ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὰς συνηθεῖς γενικότητες, ἀποφασίζεται ἂν τὸ τρίγωνον τῶν Ἡπειρῶν, τὸ σχηματίζομενον ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃν, τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν, θὰ δύνανται νὰ πράξῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐνδείκνυται ἀπὸ τὴν γεωφυσικὴν του σύστασιν, δηλαδή ἂν θὰ δυνήθῃ ἐπὶ τέλους νὰ καταστή μίαν οικονομικο-πολιτικὴν μονάδα, ὅπως εἶναι μία γεωφυσικὴ μονάδα. Ἄν θὰ δυνήθῃ νὰ ὁργανωθῇ, ἐπὶ τῇ βῆσιν τῆς βασικῆς αὐτῆς ἀληθείας, ἡ ὁποία προκύπτει ἀπὸ τὸ πρῶτον βλέμμα, τὸ ριπτόμενον ἐπὶ τοῦ χάρτου τῶν τριῶν Ἡπειρῶν, καὶ νὰ ζήσῃ μίαν ζοὴν αὐτόνομον, μὲ τὴν συνεργασίαν τῶν λαῶν του, χωρὶς νὰ εἶναι φόρου ὑποτέλους εἰς τοὺς ἀγγλοσάξωνας, δι' ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις του, τὰς ὑλικὰς, τὰς πνευματικὰς καὶ τὰς πολιτικὰς.

Αὐτὸς εἶναι ὁ βασικὸς σκοπὸς τοῦ πολέμου, καὶ ἐναντίον αὐτοῦ ἡγήθησαν οἱ Ἀγγλοσάξωνες, οἱ ὁποῖοι εἰσαγαγόντες εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπῃν, τὸν διαχωρισμὸν τῶν πνευμάτων, προσεπάθησαν καὶ προσπαθοῦν, νὰ καταστρέψουν τὸ πρόγραμμα αὐτὸ μὲ δύο ὅπλα, τὴν διχόνοιαν, τὴν δημιουργηθεῖσαν τεχνικῶς καὶ τὴν δύναμιν. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ καθαρῶς γεωγραφικὸν καὶ ὑλικὸν πεδόν, εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει δεδομένον, ὅτι τὸ πρόγραμμα αὐ-

τὸ ἀπαιτεῖ νὰ ἐλέγχεται ὁ 'Ινδικὸς Ὁκεανὸς ἀπὸ τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, ἐν ἀρμονικῇ συνεργασίᾳ. Ὁ 'Ινδικὸς Ὁκεανὸς πράγματι, εἶναι ἡ θάλασσα ἡ ἐνοῦσα τὰς τρεῖς Ἡπειροῦς καὶ ἡ ἀποτελοῦσα τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὁδόν. Ἄν ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀφρικὴ, θέλουν νὰ ζήσουν βίον ἡνωμένον καὶ αὐτόνομον, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐξέλθῃ ὁ ἐλεγχος τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ ἀπὸ τὰς χεῖρας, τοῦ μὴ χρησιμοποιοῦσαντος μέχρι τοῦδε τὸν ἔλεγχον αὐτὸν, παρὰ διὰ νὰ παρεμποδίσῃ τὰς ἀπ' εὐθείας συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν τριῶν Ἡπειρῶν, καὶ τὴν παροῦσαν στιγμὴν ἐπιχειρῇ τὴν τελευταίαν προσπάθειαν διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν κυριαρχίαν τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ, τὴν ὁποῖαν κατέχει ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα ἐτῶν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐνῶ ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν τὴν ἐλευθερίαν τῶν 'Ινδιῶν, εἶναι ἀδύνατον εἰς τὴν Νέαν Τάξιν, νὰ παραμείνουν αἱ 'Ινδία εἰς τοὺς Ἀγγλους. Αἱ 'Ινδία κατέχουν εἰς τὸν 'Ινδικὸν Ὁκεανόν, ὅταν θέσιν κατέχει ἡ Ἰταλία εἰς τὴν Μεσόγειον. Τὸν διασχίζουν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον καὶ τὸν διακοῦν σχεδὸν ἀκριβῶς εἰς δύο μέρη, τὸ ἀνατολικὸν καὶ τὸ δυτικόν. Μέχρις οὗ οἱ Ἀγγλοι θὰ εὐρίσκονται εἰς τὰς 'Ινδίας, ἡ ναυσιπλοία εἰς τὴν 'Ινδικὴν ὁκεανόν, δὲν θὰ εἶναι ἐλευθερά, καὶ θὰ πρέπει διαρκῶς νὰ διέρχεται ὑπὸ τὰ τηλεβόλα των. Καὶ διατὶ ἡ ναυσιπλοία τοῦ κόσμου θὰ πρέπει νὰ διέρχεται ὑπὸ τὰ ἀγγλικά τηλεβόλα;

Ἄν αὐτὸ συνέβαινε εἰς τὰ χωρικά ὕδατα τῶν Βρετανικῶν νήσων, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο φυσικόν, δὲν εἶναι ὁμοῦ φυσικὸν οὐτε ὀρθόν νὰ συμβαίνει εἰς θαλάσσας τῶσον μακροκρυσμένας ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἀγγλία δὲν δύναται νὰ προβάλῃ οὐτε δικαιώματα. Ὅταν λοιπὸν ὁ τύπος καὶ ἡ ἀγγλικὴ καὶ ἡ ἀμερικανικὴ προπαγάνδα, ὁμιλοῦν περὶ «ἱμπεριαλιστικῶν» σκοπῶν τοῦ «Ἄξονος καὶ τῆς Ἰαπωνίας, καὶ περὶ προθέσεως τῆς τελευταίας νὰ «σφετερισθῇ» τὸν 'Ινδικὸν Ὁκεανόν, χρησιμοποιοῦν φρασολογίαν μεθυσμένων προσώπων. Εἰς τὴν πραγματικότητά οἱ Ἀγγλοὶ ἐμέθυσαν ἀπὸ τὴν μακρὰν κυριαρχίαν, καὶ ὡς μεθυσμένοι ὁμιλοῦν περὶ τῶν ξένων

πραγμάτων ὡς περὶ ἰδικῶν των. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Ἀμερικανούς, δὲν κάμνουν ἄλλο παρὰ νὰ μιμοῦνται τὸ λεξιλόγιον τῶν Ἀγγλων. Ἐξ ὅλων τῶν λαῶν τῆς ὕφης οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ οἱ Ἀγγλοὶ εἶναι οἱ ζῶντες εἰς τὴν μεγαλυτέραν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν 'Ινδικὸν Ὁκεανόν, οἱ μὲν πρὸς τὴν μίαν διεύθυνσιν καὶ οἱ δὲ πρὸς τὴν ἄλλην. Ἐπὶ τῇ βάσει ποίας λογικῆς ὁμιλοῦν περὶ σφετερισμοῦ καὶ περὶ εἰσβολῆς ὅταν οἱ ἀσιατικοὶ καὶ οἱ εὐρωπαϊκοὶ λαοί, οἱ ὁποῖοι ἐνώνονται ἀπὸ τὸν 'Ινδικὸν Ὁκεανόν ἐκδηλοῦν τὴν πρόθεσιν νὰ ἐπαναλάβουν τὸν ἔλεγχον τῆς θαλάσσης των;

Παρ' ὅλα αὐτὰ, ὁμιλοῦν, καὶ τελευταίως ἔκαμαν πολὺν θόρυβον περὶ τῆς Μαδαγασκάρης, ἐπειδὴ, λέγουσιν αὐτοί, ἡ Μαδαγασκάρη εἶναι μία ἀπὸ τὰς κλειδὰς τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ. Ἡ Μαδαγασκάρη δὲν εἶναι μία ἀπὸ τὰς κλειδὰς τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ, καὶ ἂν ἦτο ὁμοῦ, αὐτὸς θὰ ἦτο λόγος διὰ νὰ εὐρίσκειται αὕτη ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, ὅπως τὰ ἀνατολικά ἐπικαίρα σημεῖα τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ, εὐρίσκονται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἰαπωνίας καὶ οὐχὶ τῶν Ἀγγλοσάξωνων, διότι οἱ λαοὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης ἔχουν ἀνάγκη τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ διὰ νὰ συγκοινωνοῦν μεταξὺ των, καὶ ὅχι οἱ Ἀγγλοσάξωνες.

Ἀφοῦ εἰς τὸν 'Ινδικὸν Ὁκεανόν, τὴν κεντρικὴν θέσιν τὴν κατέχουν αἱ 'Ινδία, αἱ 'Ινδία κατέστησαν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὸ πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν κέντρον τοῦ πολέμου. Ἄν ὁ κεντρικὸς αὐτὸς ἄξων καταρρεῖ, θὰ καταρρεῖ καὶ ὁλόκληρον τὸ Ἀγγλοσάξωνικὸν οἰκοδόμημα. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ Ἀγγλία προσπαθεῖ νὰ ἐλκύσῃ πολιτικῶς τὰς 'Ινδίας, διότι γνωρίζει ὅτι ἂν δὲν ἐπιτύχῃ καὶ ἡ τελευταία τῆς ἐλπίς, ἡ ὁποία εἶναι νὰ διεγείρῃ τὸν 'Ινδικὸν λαόν, νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Τσάγκ Κάι Σέκ, εἰς τὸν ἀσιατικὸν χειρισμὸν, θ' ἀποτύχῃ. Ὁ Τσάγκ Κάι Σέκ θὰ παρέμεινεν ἀπομονωμένον φαινόμενον, καὶ δὲν θὰ ἔμενεν ἄλλο εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ καὶ νὰ ἐκκενώσῃ τελείως τὴν Ἀσίαν. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἶναι πρόωρον νὰ προβῇ ἂν ἡ Ἀγγλία θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐλκύσῃ τὸν 'Ινδικὸν λαόν εἰς τὴν τροχίαν τοῦ πολέμου, δελεάζουσα αὐτὸν μὲ θέσιν εἰς τὸ πολεμικὸν συμβούλιον τοῦ Εἰρηνικοῦ. (καὶ διὰ τοῦ-

ον λόγον τοῦ Εἰρηνικοῦ, τί σχέσιν ἔχουν αἱ 'Ινδία μὲ τὸν Εἰρηνικόν;). Οἱ ὅροι ὁμοῦ τοὺς ὁποῖους προτείνει ἡ Ἀγγλία, εἶναι τοιοῦτοι ὥστε καὶ ἂν ὁ 'Ινδικὸς λαὸς τοὺς ἐδέχετο, ἡ ἀνάμιξις του εἰς τὸν πόλεμον θὰ ἦτο καθαρῶς ὀνομαστική. Ὅπως εἴπομεν εἰς τὴν προηγούμενην μας ἀνασκόπησιν, οἱ Ἀγγλοὶ ἐκ προμελέτης ἐνεθάρρουν τὴν τάσιν τῶν 'Ινδῶν εἰς τὸ μὴ ἀναμιχθῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ οἱ λαοὶ δὲν μετεκπαδεύονται ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν. Αἱ 'Ινδία εἶναι παντελῶς ἀσπλοὶ, καὶ δὲν ἔχουν οὐδὲν σύστημα ὁχυρώσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατόν νὰ κρατήσῃ ἐνα λεπτόν. Αἱ μάζαι τῆς εἶναι ξέναι πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ πρὸ παντὸς πρὸς πόλεμον ὑπὲρ τῶν Ἀγγλων. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνουν οἱ Ἀγγλοὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν ἀπὸ τὸ νὰ πορασύρουν τὸν 'Ινδικὸν λαόν εἰς τὸν πόλεμον εἶναι ἀπλούστατα ἐγκλημα. Εἰς τί θὰ ἐχρησίμευεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἐγκλημα αὐτὸ ἀκόμη καὶ ἂν ἐπετύγγανεν; Εἰς μὴδέν. Ἄν αἱ 'Ινδία ἐδέχοντο ν' ἀποστείλουν ἀντιπρόσωπον (Τίνος; Ποίας Κυβερνήσεως, ὅταν δὲν ὑπάρχει 'Ινδικὴ Κυβέρνησις, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πολέμου;) εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Εἰρηνικοῦ, αἱ 'Ινδία θὰ εὐρίσκοντο αὐτομάτως εἰς ἐμπόλεμον κατὰστασιν μετὰ τῆς Ἰαπωνίας, καὶ ἡ Ἰαπωνία θὰ ἦτο ἐξουσιοδοτημένη νὰ ἐνεργήσῃ ἐναντίον τῶν 'Ινδιῶν, ὅλας τὰς πράξεις τὰς ὁποίας ἐπιτρέπει ὁ νόμος τοῦ πολέμου. Θὰ ἤλλαζεν αὐτὸ τὰ πράγματα ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας; Ἀσφαλῶς ὅχι. Θὰ τὰ ἤλλαζεν ἴσως ὑπὲρ τῆς Ἰαπωνίας καὶ εἰς βάρος τῶν 'Ινδιῶν. Δὲν θὰ προσέθετε οὐτε ἓνα στρατιωτὴν εἰς τὴν πλάστιγγα. Ἐντὸς δύο ἐτῶν, οἱ Ἀγγλοὶ, δὲν ἤδυνθησαν νὰ εὐρύνουν, εἰς τὰς ἀχανεῖς 'Ινδίας, μὲ τὰ τριακόσια ἐννεήκοντα ἐκατομμύρια των, παρὰ ἐννεήκοντα χιλιάδας ἐθελοντῶν, παρὰ τοὺς ὑψηλοὺς μισθοὺς τοὺς ὁποῖους προσφέρουν, καὶ τὰς πιέσεις τῶν Πριγκίπων ἐπὶ τῶν ὑπῆκόων των. Εἶναι δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ ὅτι θὰ εὐρύνουν τώρα ἐκατομμύρια; Καὶ ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι θὰ τὰ εὐρίσκον, μὲ τί θὰ σὰ ἐξώπλιζαν; Πότε θὰ τὰ ἐγύναναν;

Ἡ ἀπόπειρα, νὰ παρασυσκοῦν αἱ 'Ινδία εἰς τὸν πόλεμον, εἶναι ἐπομένως ἀπεγνωσμένη ἀπόπειρα, καθὼς καὶ ἐγκληματικὴ ἐπίση, δὲν δύναται ὁμοῦ ν' ἀλλάξῃ τὴν κατάστασιν. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ στρατηγικὴ, πλησιάζουν μὲ γοργὸν βῆμα εἰς τὸ κέντρον τοῦ 'Ινδικοῦ Ὁκεανοῦ, εἰς τὰς 'Ινδίας καὶ αὐτὸ θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ὁριστικὴν ἀποδείξιν τῆς νίκης.

CARLO SCARFOGLIO

ΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

- ΣΕΛ. 1 Archivio Tempo
4 Agenzia Fotograf. Internaz.
5-11 Istituto Nazionale Luce
24-25 Foto Patellani
26-28 Domenico Varagnolo
31 Foto Patellani
32-33 Archivio Tempo
36-38 Foto Haas
39-42 Foto A-B-C e Laborat. Fotograf. Lando Colombo
44 Agenzia Fotograf. Internaz.

ΕΙΝΑΙ γνωστὸν ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ εἶναι οἱ ἄσσοι τῆς διαφημίσεως. Ἰδοὺ πῶς ἓνας σύνδεσμος γυναικῶν, ὑπὲρ τῆς ἐπεμβάσεως, διευθυνόμενος ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, ἐπιδεικνύει ἓνα τερατῶδες ὄπλον.

ΤΙΜΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ
ΧΡΟΝΟΥ

ΑΛΒΑΝΙΑ ΛΕΓΚ. 2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΛΕΒΑ 8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ ΛΕΤ 16
ΤΟΥΡΚΙΑ ΓΡ. 15

ΤΙΜΑΤΑΙ ΙΤΑΛΙΚΑΣ ΛΙΡ. 2

1 Ἡ διαταγὴ κινήσεως ἐφθασε εἰς ἓνα ἰταλικὸν τμήμα πυροβολικοῦ, εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν. Ἐντὸς ὀλίγων ὥρας, ἡ αὐτοκίνητοφάλαγξ εὐρίσκεται ἐν πορείᾳ, οἱ ἄνδρες ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων, τὰ τηλεβόλα συρόμενα, κινούνται ἐν παρατάξει, ἐπὶ τῶν ἀμμοῶν δρόμων τοῦ Τζέμπελ τῆς Κυρηναϊκῆς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΦΑΛΑΓΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΦΡΙΚΗΝ

Εἰς τὸν διοικητὴν τῆς ομάδος ἐφθασε ἓνας κίτρινος φάκελλος. Εἶναι ἓνας μικρὸς φάκελλος παραλλήλογραμμοῦ, ποῦ ἔχει τὸ χρῶμα τῶν καινούργιων ὑποδημάτων τῶν στρατιωτῶν, τὸ χρῶμα τῆς πεδιάδος, ὅπου ἐστήθησαν αἱ σκηναί. Ὁ ἀγγελοφόρος, ποῦ τὸν ἔφερε μὲ τὴν μοτοσυκλέταν, ἐφαίνετο ἀπὸ μακριὰ, ἀπὸ τὸ νεφίδιον τῆς σκόνης, καὶ ὅταν ἐφθασε καὶ ἐστάθῃ ἐμπρὸς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ διοικητοῦ, ἦτο πονηρὸς ἀπὸ τὸν κίτρινον σκόνην καὶ ὅταν μᾶς ἔδωκε τὸν φάκελλον ἀφῆκε εἰς τὰ χεῖρά μας τὰ δακτυλικά του ἀποτυπώματα. Οἱ στρατιῶται παρηκολούθουν τὸν φάκελλον, ποῦ περιεῖχε διαταγὴν κινήσεως, νὰ περνᾷ ἀπὸ χεῖρ σὲ χεῖρ καὶ νὰ ἐξαφανίζεται εἰς τὸ ἀνοικτὸν κενὸν τῆς σκηνῆς τοῦ ταγματάρχου. Ἐντὸς ὀλίγου πρέπει νὰ μαζευθοῦν αἱ σκηναί. Ὁ ἀέρας κτυπᾷ τὰ ἀνοικτὰ πλευρά των. Πόσα πράγματα δὲν χωροῦν κάτω ἀπ' αὐτὰς τὰς χαμηλὰς καὶ μικρὰς σκηνάς. Γρήγορα, ἐπιδέξια χεῖρα τὰς ἀδειάζουν, ἀπὸ τὰ διάφορα ἐτερόκλητα ἀντικείμενα ποῦ περιέχουν καὶ τὰς διαλύουν.

Τὰ φορητὰ αὐτοκίνητα, ἦσαν ὡς μικρὰ θεάτρα ἀνοικτὰ πρὸς τὴν ἔρημον καὶ ἡ σκηνὴ εἶναι ζωηρά: οἱ στρατιῶται ἔγραφαν, συζητοῦσαν, ἔτρωγαν μαρμελάταν, γαλέτες, καὶ ἴδρωναν διαρκῶς. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦ ἡ φάλαγγ προχωρεῖ πρὸς τὸν ἐχθρὸν, εἰς τὴν σκηνὴν ὑπείσχεται ἡ ἡσυχία καὶ ἡ γαλήνη.

Χεῖρα καὶ πόδια τακτοποιοῦνται, δὲν ἀκούονται πλέον ὁμίλια. Εἰς τὴν σκιά τῆς αὐλαῖς, οἱ ἄνδρες εἶναι ἀκίνητοι, ἐπὶ κάθε δὲ αὐτοκινήτου φαίνεται ἓνα μωσαϊκὸν εὐπρεπῶν προσώπων. Ἡ σκηνὴ εἶναι ἥσυχος, δὲν ὑπάρχει πλέον κίνησις, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἔρχονται αἱ σκέψεις. Ὅσοι εἶναι οἱ ἄνδρες, ἄλλαι τόσαι εἶναι αἱ σκέψεις, ἓνας τοῖχος σκέψεων καὶ προσώπων, καλὰ προφυλαγμένων ἐντὸς τῶν σκληρῶν ὀστέων τοῦ μετώπου, πίσω ἀπὸ δυνατό φρύδι, κλεισταὶ ἀνάμεσα στὰ χεῖλη. Ἐνας τοῖχος

ζωγραφισμένος ἀπὸ σκέψεις, ποῦ δὲν μποροῦν νὰ διαβασθοῦν, προσώπων ἡσυχῶν καὶ δραματικῶν. Τώρα τὰ μάτια κλείουν: παρουσιάζονται παθητικαὶ ἐκφράσεις, ἡ μαγεῖα ὁμοῦ διελύθη, αἱ σκέψεις κατεποντισθῆσαν. Πολλὰ αὐτοκίνητα, ποῦ τρέχουν ἐπὶ τῶν δρόμων τοῦ Γέμπελ καὶ νὰ... ἐφθασαν.

Πάνω στὰ ἀβεστοποιηθέντα ἀπὸ τὸν ἥλιον χαλίκια, τρίζον τὰ καρφία τῶν ἀρβυλῶν, οἱ πυροβοληταὶ στήνουν καὶ σπράχνουν τὰ κανόνια μὲ τὰ χεῖρά των. Ἀπὸ μακριὰ ὁμοῦ, εἰς τὴν ἀχανότητα τῆς ἐρήμου, τὰ κανόνια φαίνονται μικρά, ὡς ἓνα δάκτυλον, καὶ μικροσκοπικοὶ οἱ ἄνδρες ποῦ τὰ τριγυρίζουν. Ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν ἀξιωματικῶν, συγκεντρωμένων γύρω ἀπ' τὸν ταγματάρχην, κινοῦνται οἱ ἀριθμοὶ τῶν πινάκων τῆς σκοποβολῆς, φαίνονται ὡς νὰ χορεύουν εἰς τὸν ζεστοῦ ἀέρα. Μὲ τοὺς ἀριθμούς αὐτοὺς, πρέπει νὰ μετρηθῇ ἡ ἐρημος εἰς τὰς τρεῖς διαστάσεις, ἕως ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Ὅλα εἶναι ἔτοιμα. Ὁ ταγματάρχης ἀνάπτει ἓνα τσιγάρο, καννίζει, κ' ἐν τῷ μεταξύ ἀνοίγει τὸν χαρτοφύλακα του καὶ βγάζει τὸν κίτρινον φάκελλον καὶ ἀπὸ τὸν φάκελλον ἓνα φύλλον χάρτου, σχεδὸν διαφανές, δακτυλογραφημένον καὶ στολισμένον μὲ στρογγυλὰς σφραγίδας. Τὸ χαρτί, φυσούμενον ἀπὸ τὸν ἀέρα, κινεῖται εἰς τὰ δάκτυλα του. Μία γραμμὴ ἐπὶ τοῦ φύλλου αὐτοῦ ἀρχίζει ὡς ἐξῆς: Τὴν 17.45..., ὁ ταγματάρχης βλέπει τὸ χρονόμετρον του καὶ κἀκεῖ ἓνα νόημα εἰς τὸν ἐντεταλμένον ἀξιωματικόν. Διὰ τοῦ μεγαφώνου αἱ λέξεις ἔχουν μίαν παράδοξον γεύσιν. Πῦρ!

Ἀπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Σώματος Στρατοῦ, ἀνεχώρησε ἓνας κίτρινος φάκελλος, τώρα δέ, ἐκεῖ κάτω, εἰς τὰς ἀγγλικὰς θέσεις, φθάνουν τὰ βλήματα, γεμάτα ἀπὸ ἐκρηκτικὰς ὕλας. Ὁ ἀήρ βολῶνεται ἀπὸ τὸν καπνόν, ἐνῶ ὁ ἥλιος σβύννεται εἰς τὸ ἐρυθρόν τῆς δύσεως.

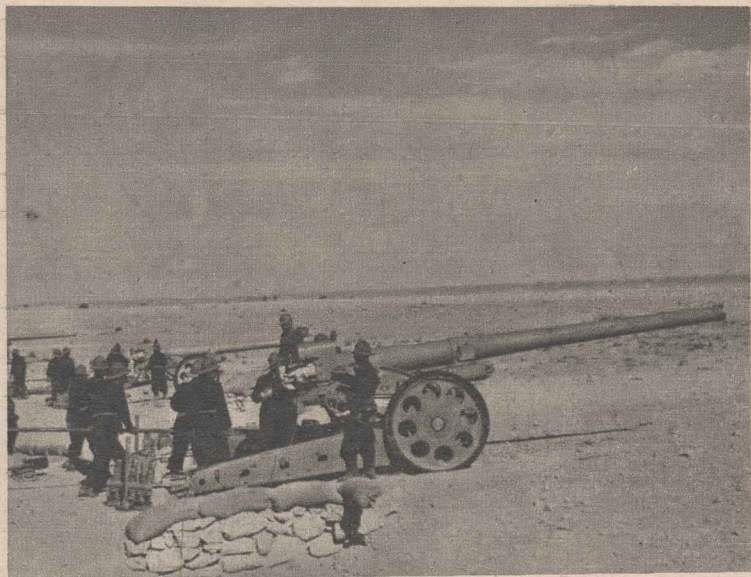
PIER EMILIO GENNARINI

2 Μόλις ἐφθασαν εἰς τὸ τέρμα, ἐτοποθέτησαν τὰ τηλεβόλα, τὰ ὁποῖα ἀγγυροβολοῦνται στερεῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μὲ εἰδικὰ στηρίγματα.

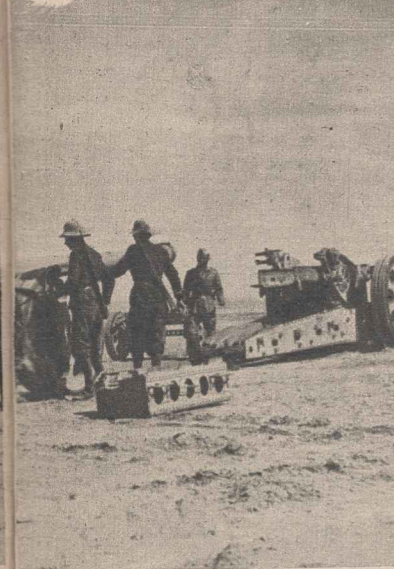
3 Οί αξιωματικοί κάμνουν την αναφοράν των εις τόν διοικητήν καί μελετοῦν τόν χάρτην διὰ νά κανονίσουν τό πῦρ.

4 Τά τηλεβόλα γεμίζονται ἀμέσως. Οἱ μακροὶ χαλύβδινοι λαιμοὶ των, προβάλλουν ἀπειλητικῶς πρὸς τὰς μακρυνὰς ἐχθρικὰς θέσεις.

5 Ἐνα ἀπὸ τὰ τηλεβόλα, πρέπει νά μετοτοπισθῇ. Μὲ ἐ

νωμένην προσπάθειαν οἱ πυροβοληταὶ ὠθοῦν τό τηλεβόλον.

6 Ἀπὸ τὰ παρατηρητήρια, τοποθετημένα εἰς τὴν ὑψηλοτέραν θέσιν, ἐξετάζεται ὅλη ἡ περίεξ ζώνη καὶ ἐρευνῶνται αἱ ἐχθρικαὶ θέσεις.

7 Τὸ τηλεφωνικὸν κέντρον, συνδέει τὸ ἀρχηγεῖον τῆς δυνάμεως μὲ τὰς ἀνωτέρας ἀρχάς, καὶ μὲ τοὺς παρατηρητάς.

8 Διαταγὴ διὰ τὴν δράσιν. Οἱ πυροβοληταὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὰς σκηνὰς (εἰς λάκκος ἐντὸς τῆς ἄμμου καλυμμένος ἀπὸ πανί) καὶ διασχίζοντες τρέχοντες τὴν ἀπόστασιν, φθάνουν εἰς τὰς θέσεις των. Τὰ τηλεβόλα εἶναι ἀκόμη καλυμμένα ἀπὸ τὰ δίκτυα, ἐντὸς ὀλίγου ὅλαι αἱ προκαταρκτικαὶ ἐνέργειαι θὰ ἔχουν γίνη.

9 Εἰς ὑπολογαγός, ἱστάμενος ὀπισθεν τῆς παρατάξεως τῶν τηλεβόλων, μεταδίδει διὰ τοῦ μεγαφώνου εἰς τοὺς πυροβολητάς, διαταγὰς διὰ τὸ πῦρ.

10 Ὁ σκοπευτὴς ἐκτελεῖ τὰς διαταγὰς. Ὁ ὀφθαλμὸς του παρακολουθεῖ τὸν στόχον καὶ διὰ τῶν χειρῶν, μετακινεῖ τὸ τηλεβόλον διὰ νά σκοπεύσῃ καλὰ.

Οι πρώτοι κανονιοβολισμοί ήρχισαν. Από το παρατηρητήριο διαβιβάζονται, εν τῷ μεταξύ, αἱ ἀπαιτούμεναι διορθώσεις, πρὶν δοθῇ εἰς τὸ πῦρ ταχύτερος ρυθμὸς, διὰ νὰ μὴ σπαταληθῇ οὐδεμία ὀβίς.

Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἐπετεύχθη. Τὸ πῦρ γίνεται πυκνότερον. Τὰ ἀλλεπάλληλα πλήγματα καὶ αἱ ἐκπυροστροφῆσεις, γεμίζουν τὸν ἀέρα ἀπὸ νέφη καπνοῦ, ἀνάμεσα φαίνονται οἱ πυροβοληταί.

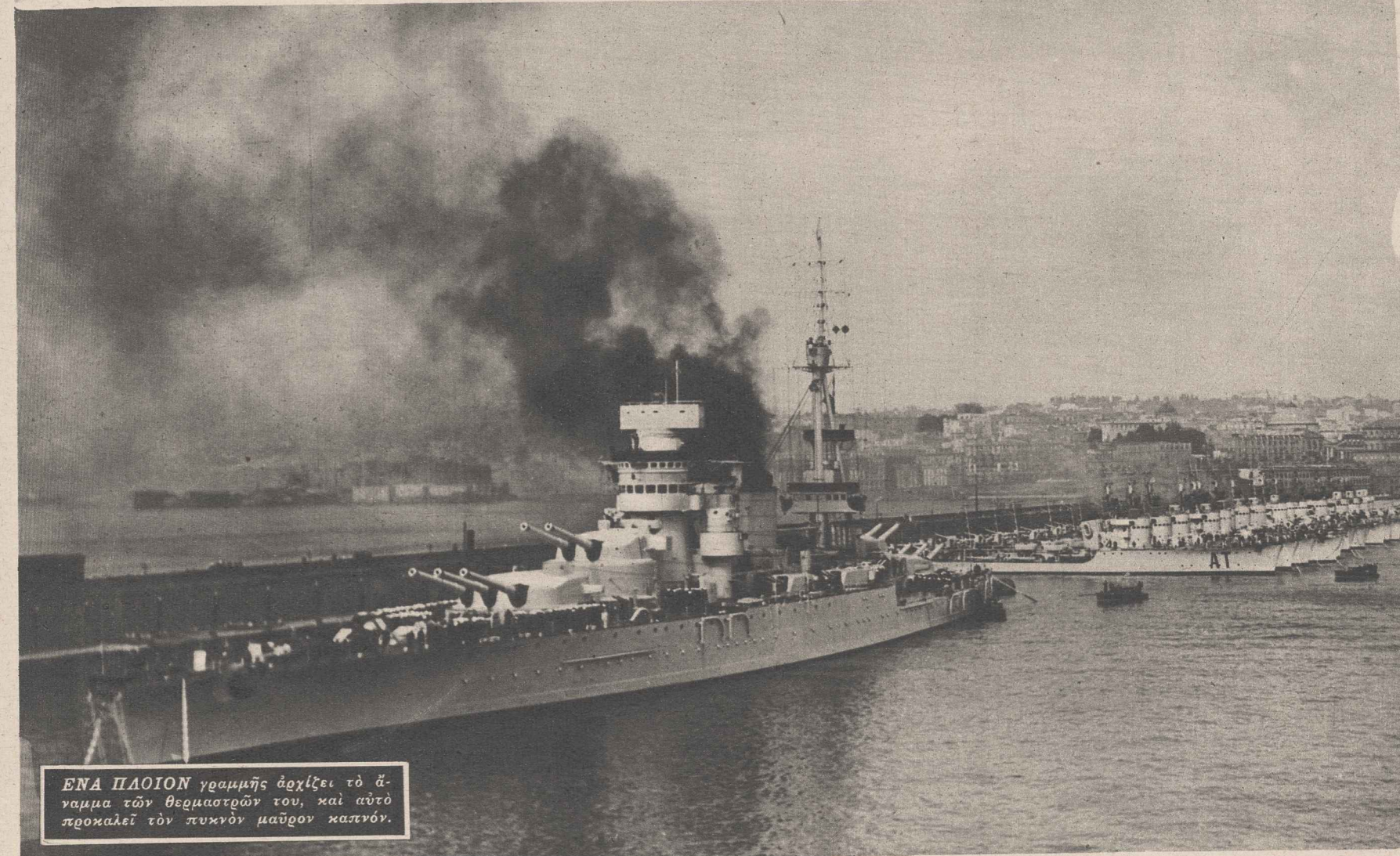
Παρατεταμένον σφυροκόπημα τῶν ἐχθρικῶν θέσεων. Εἰς τὸν αὐρανὸν δὲν διαλύονται ποτὲ οἱ καπνοὶ τῶν ἐκπυροστροφῶν, οἱ πυροβοληταὶ κύπτουν, διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν πίεσιν τοῦ ἀέρος.

11 Ὅβις ἐπὶ ὀβίδος. Ἀδιακόπως οἱ ἀνεφοδιασταὶ μεταφέρουν βλήματα, οἱ ἄνδρες ἐκτελοῦν μὲ τάξιν, ὅλα τὰ ἀνατεθέντα εἰς αὐτοὺς καθήκοντα.

12 Ἀπὸ τὸ παρατηρητήριον, παρακολουθεῖται ἡ πρόοδος τῆς δράσεως. Ὁ καπνὸς καὶ αἱ φλόγες εἰς τὸν ὀρίζοντα, δείκνουν τὰ ἀποτελέσματα.

ΕΝΑ ΠΛΟΙΟΝ γραμμῆς ἀρχίζει τὸ ἔναγμα τῶν θερμαστῶν του, καὶ αὐτὸ προκαλεῖ τὸν πυκνὸν μαῦρον καπνόν.

Η ΤΑΧΥΤΗΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ

Ἡ κίνησις τῶν πλοίων παράγεται ἀπὸ τὴν κινητήριον μηχανήν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ πολυσύνθετα μηχανήματα τὰ ὁποῖα ἐπηρεάζουν τὸ βάρος τοῦ σκάφους κατὰ μέγα ποσοστὸν. Ἐπὶ τῶν πολεμικῶν μονάδων, ἐπὶ παραδείγματι, 12 % ἐπὶ τῶν θωρηκτῶν, 25 % ἐπὶ τῶν καταδρομικῶν, 45 % ἐπὶ τῶν τορπιλικῶν ἐπιφανέας καὶ 35 % ἐπὶ τῶν υποβρυχίων.

Ἡ ταχύτης εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν δύναμιν ἡ ὁποία δύναται ν' ἀναπτυχθῇ ἀπὸ τὴν μηχανήν, ἐξαρτᾶται ὁμως καὶ ἀπὸ ἄλλους παράγοντας, μεταξὺ δὲ τῶν κυριωτέρων, εἶναι τὸ ἐκτόπισμα καὶ τὸ σχῆμα τῆς τροπίδος τοῦ πλοίου.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἐγκατεστάθη ἡ πρώτη αἰμομηχανὴ ἐπὶ πολεμικῆς μονάδος, ἡ διαρκὴς προσπάθεια τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν τεχνικῶν, εἶναι ἡ σύζησις τῆς ταχύτητος, ἡ ὁποία εἶναι οὐσιώδης στοιχεῖον ἐπιτυχίας, εἴτε κατὰ τὰς στρατηγικὰς μετατοπίσεις τῆς μοίρας, εἴτε κατὰ τὰς γυμνάσιας καὶ τὰς κινήσεις ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον κατεβλήθη κάθε φροντίς διὰ ν' αὐξηθῇ ἡ ἀξία, οὕτως ὥστε ἀπὸ τοῦς 10 κόμβους (1) τοῦ 1890, ἔφθασε τοῦς 18 τὸ 1905, τοῦς 28 τὸ 1935 καὶ τοῦς 30 σήμερον, διὰ τὰ πλοῖα γραμμῆς, μὲ δύναμιν αὐξανομένην διαρκῶς: ἀπὸ δύναμιν 3.000, εἰς 25.000, εἰς 125.000, καὶ εἰς 160.000 ἵππων.

Ἡ μεγάλη ὁμως ταχύτης, δηλαδὴ ἡ ἐκμεταλλευομένη ὅλην τὴν διαθέσιμον δύναμιν ἐπὶ τοῦ ἀξονος τῶν ἐ-

λίκων, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ διατηρηθῇ παρὰ ὀλίγας μόνον ὥρας, λόγω τῆς φθορᾶς ἡ ὁποία θὰ ἐπῆρχετο εἰς τὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου τίθενται εἰς λειτουργίαν μέχρι τῶν ἀνωτάτων ὁρίων τῆς ἀντοχῆς. Ἀπ' ἐναντίας ἔχουν ἐφαρμοσθῇ δύο μέσαι ταχύτητες πλοῦ, μία στρατηγική, ἡ ὁποία εἶναι περίπου τὸ 75 % τῆς ἀνωτάτης, καὶ μία οἰκονομική, ἡ ὁποία εἶναι τὸ 40 % τῆς ἀνωτάτης, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν μακροτέραν διαδρομὴν ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταναλισκομένην καύσιμον ὕλην.

Ἡ ἀνωτάτη ταχύτης χρησιμοποιεῖται κατὰ τὰς σοβαροτέρας φάσεις τῆς ναυμαχίας, ἡ στρατηγικὴ κατὰ τὰς μετατοπίσεις, ποὺ δὴν ἡγούν εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ συνάντησιν, ἡ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πολεμικῶν ἀποστολῶν καὶ τέλος ἡ οἰκονομικὴ κατὰ κανόνα κατὰ τοὺς πλόας ἐν καιρῷ εἰρήνης.

Σήμερον αἱ μέσαι ταχύτητες εἶναι αἱ ἑξῆς:

ΤΥΠΟΣ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΤΑΧΥΤΗΣ (Εἰς κόμβους)
ΜΕΓΙΣΤΗ	ΣΤΡΑΤΗΓ. ΟΙΚΟΝΟΜ.
ΠΛΟΙΑ ΓΡΑΜΜΗΣ ΑΠΟ 30 ΜΕΧΡΙ 34 ΑΠΟ 22-25 ΑΠΟ 12-14	
ΚΑΤΑΔΡΟΜΙΚΑ	32 " 36 " 24-27 " 12-15
ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΙΚΑ	36 " 40 " 27-30 " 24-26

Δὲν πρέπει νὰ ἐκπληττόμεθα διὰ τὸ γεγονός ὅτι αἱ μέγιστα ταχύτητες τῶν 40 κόμβων. ἴσως πρὸς 74 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, εἶναι χαμηλαὶ ἐν συγκρίσει μὲ τὰς ἐπιτυγχανομένας ταχύτητας, ἐπὶ παραδείγματι ἐπὶ τῶν αὐτοκινητικῶν γραμμῶν καὶ διὰ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ διὰ τῶν αὐτοκινητικῶν μέσων. Εἰς τὴν θάλασσαν ἡ ἀντίστασις τοῦ ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βυθίζεται μέγα τμήμα τοῦ σκάφους ἀπορροφᾷ μέγα μέρος τῆς ἐκ τῶν μηχανῶν παραγομένης δυνάμεως. Πρέπει ἐπίσης νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κατάστασις τῆς τροπίδος, ἡ ὁποία ὑπὸκειται εἰς ἐγκολλημάτα τοῦ ὕδατος, ἐπιδρᾷ ἐ-

πὶ τῆς μειώσεως τῆς ταχύτητος τόσο ὥστε κατὰ περιόδους 6-8 μηνῶν, ἐπιβάλλεται ἡ εἰσὸς τοῦ πλοίου εἰς δεξαμενὴν διὰ τὸ καθάρισμα τῆς τροπίδος τοῦ.

Εἰς κάθε ταχύτητα ἀντιστοιχεῖ μία ὀρισμένη κατανάλωσις καυσίμου ὕλης. Εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἡ κατανάλωσις αὕτη εἶναι ἀνωτέρα ἢ εἰς τὰ ἐμπορικά, πρὸ παντός ἐπειδὴ αἱ ναυτικαὶ μονάδες πλέουν γενικῶς εἰς εἰδικὸς σχηματισμούς. Διὰ νὰ διατηρήσουν τὴν προσδιορισθεῖσαν εἰς αὐτὰ θέσιν, εἶναι ἀνάγκη νὰ δύναται ν' ἀναπτύξουν, ἐν δεδομένη στιγμῇ, ταχύτητα ὀλίγον ἀνωτέραν τῆς κανονικῆς, δηλαδὴ νὰ ἔχουν κάποιαν παρακαταθήκην.

Ἡ παρακαταθήκη αὕτη γίνεται ἀκόμη περισσότερο ἀναγκαῖα ὅταν, ἔστω καὶ εἰς τὰ γυμνάσια, γίνονται χειρισμοὶ καὶ ἀλλαγὰς σχηματισμῶν, ἀσκήσεις βολῆς, ἐκτοξεύσεως τορπιλλῶν κ.λπ.

Ἡ κατανάλωσις καυσίμου ὕλης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξατμιστῶν, τῶν κινητῶν ἐσωτερικῆς καύσεως, ποὺ εἶναι ἀνάγκη νὰ εὐρυσκοῦνται εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἔχει σχέσιν μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν τύπον τῶν ἐγκατεστημένων κινητῶν. Σήμερον χρησιμοποιοῦνται οἱ κάτωθι τρεῖς τύποι. Ἀτμοστροβίλοι, διὰ τοὺς ὁποίους δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς ὕψηλόν σημεῖον τελειότητος, τόσο διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς πίεσεως εἰς τοὺς στροβίλους, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπιτελεῖν ὕψηλῃ πίεσιν, εἰς τοὺς ἐξατμιστήρας καὶ τὴν προθέρμασιν τοῦ ὕδατος τῆς τροφδοτήσεως. Ἡ ἀπόδοσις τῆς μηχανῆς αὐτῆς εἶναι οὐσιαστικῶς ὕψηλὴ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῆς παλαιᾶς ἀναλασσομένης μηχανῆς, καὶ ἐπομένως ἡ κατανάλωσις καυσίμου ὕλης κατέστη μικρότερα. Ἀπὸ 0.60 χιλ. τὴν ὥραν καθ' ἵππον κατῆλθεν

εἰς 0.35 διὰ τὰς μεγαλύτερας ταχύτητας.

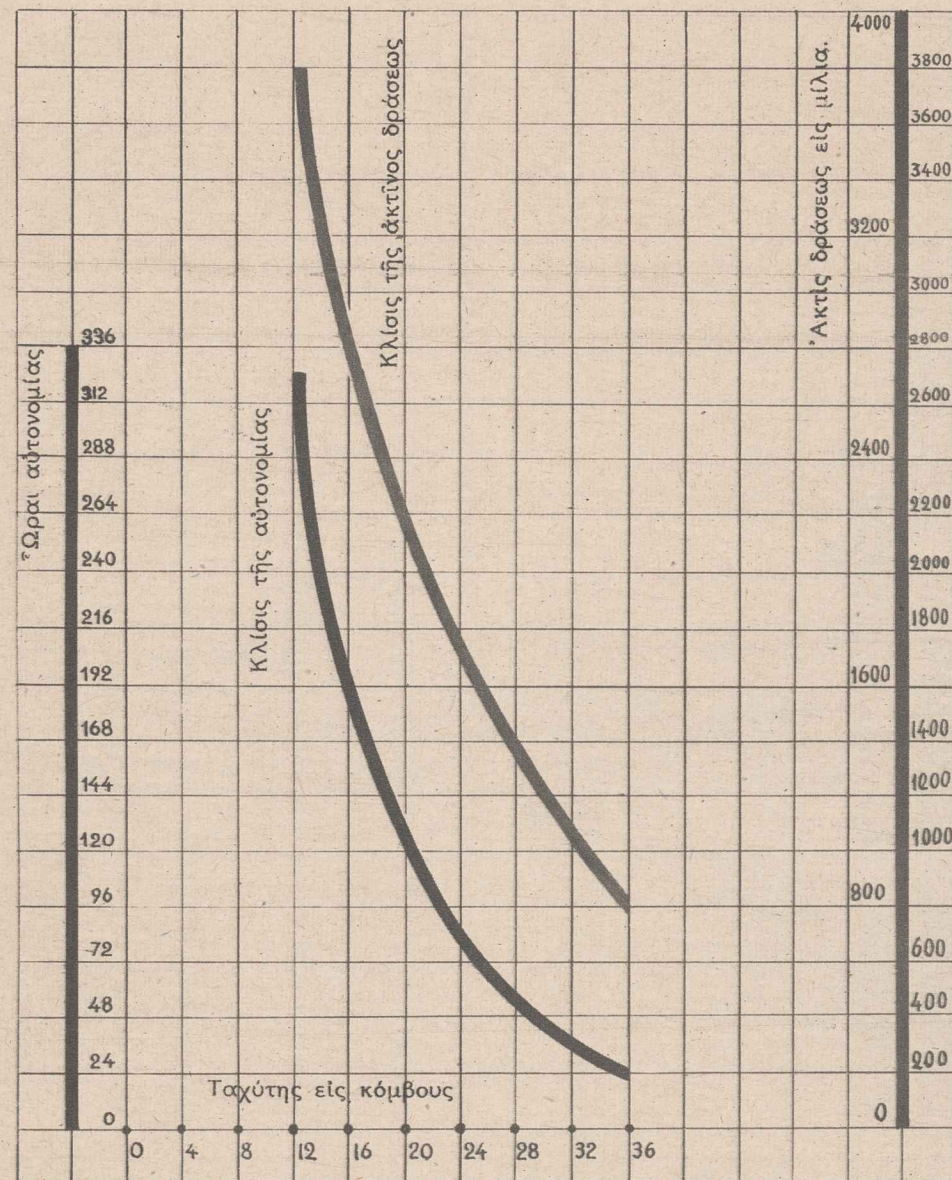
Κινητήρες Diesel, οἱ ὁποῖοι παρουσιάζουν ἀκόμη μικροτέραν κατανάλωσιν: 0.25 χιλιογρ., οἱ ὁποῖοι ὁμως διὰ ν' ἀναπτύξουν ταχύτητα ἴσην, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὁρους μὲ τὴν ταχύτητα τῶν μηχανῶν μὲ στροβίλους, ἀπαιτοῦν τὴν ἐγκατάστασιν μεγάλου ἀριθμοῦ στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ συνόλῳ, λόγω τοῦ βάρους των καὶ τοῦ βάρους τῆς καυσίμου ὕλης, δὲν παρουσιάζουν οὐσιώδεις πλεονέκτημα.

Οἱ κινητήρες Diesel χρησιμοποιοῦνται εἰς ὀρισμένας γερμανικὰς μονάδας ἐπιφανείας, διὰ τὴν μικρὰν ταχύτητα τῶν πλοίων, καὶ εἰς ὅλα τὰ καταδυόμενα διὰ τὸν υποβρυχίων πλοῦν.

Ἡλεκτρικοὶ κινητήρες οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀνάγκη παραγωγῆς ἐνέργειας, εἴτε μὲ θερμὸς κινητήρας, εἴτε μὲ συσσωρευτὰς. Οἱ πρώτοι κατοπιν μερικῶν πειραμάτων, ὅχι τελείως ἱκανοποιητικῶν, ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸν ναυτικόν, δὲν ἐχρησιμοποίησαν κατόπιν παρὰ μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς τινὰς περιπτώσεις ἐπὶ πλοίων ἐπιφανείας. Ἡ χρησιμοποίησις τῶν συσσωρευτῶν ἐφηρμόσθη παγκοσμίως ἐπὶ τῶν υποβρυχίων.

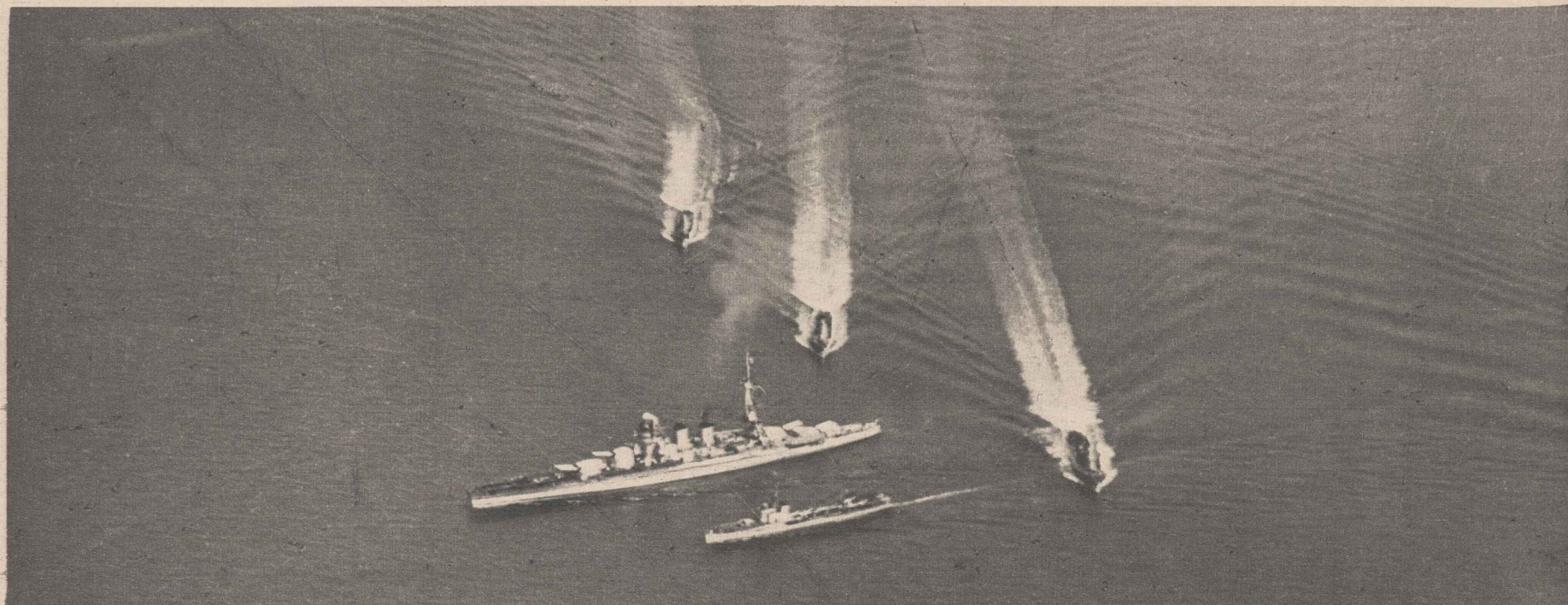
Ἡ κατανάλωσις τῆς καυσίμου ὕλης, δίδει τὸ μέτρον τῆς αὐτονομίας τοῦ πλοίου, ἡ ὁποία δύναται νὰ ὀρίσθῃ ὡς ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον δύναται τοῦτο νὰ εὐρίσκηται ἐν κινήσει, ὑπὸ ὀρισμένην ταχύτητα, μέχρι τῆς πλήρους κατανάλωσως τοῦ φορτίματός του καυσίμου ὕλης.

Αὐτὸ εἶναι ἓνα δεδομένον πολὺ ἐλαστικόν. Ὅταν πρόκειται περὶ πλοῦ ἐν καιρῷ εἰρήνης, δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ὅτι γενικῶς ἡ ταχύτης παραμένει οὐσιαστικῶς μόνιμος, καὶ τότε ὁ ὑπολογισμὸς τῆς αὐτονομίας εἶναι εὐχερής. Δηλαδὴ πολλαπλασιάζει

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ της ταχύτητας και της αυτονομίας ενός πλοίου 450 τόννων.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ του εσωτερικού, του διαμερίσματος των θερμικών μηχανών ενός

ζεται ή ωριαία κατανάλωσις καυσίμου ύλης εκάστου ήππου, επί του αριθμού του αντιστοιχούντος εις την εφαρμοζομένην ταχύτητα και το προ-
 ιόν διακρίνεται διά του βάρους της καυσίμου ύλης, την οποίαν το πλοίο δύνανται να φέρη. Δέον όμως να ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι μικρὸν μέρος αὐτῆς πρέπει νὰ ἀφεθῇ ὡς παρακαταθήκη, διὰ τὴν κατανάλωσιν τῆς ἀνά-
 φως τῶν κλιβάνων καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν βοηθητικῶν μηχανῶν.

Διὰ τοὺς πολεμικοὺς πλόας ὁ ὑπολογισμὸς δὲν εἶναι τόσο ἀπλοῦς, δι-
 τι εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ ταχύτης νὰ ὑπόκειται εἰς διαφορὰς αὐξομειώ-
 σεις καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ὁρι-
 σμένη βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν. Ὅσαυτὸς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ στρα-
 τηγικὴ ταχύτης, με ἀρκετὸν περιθώ-

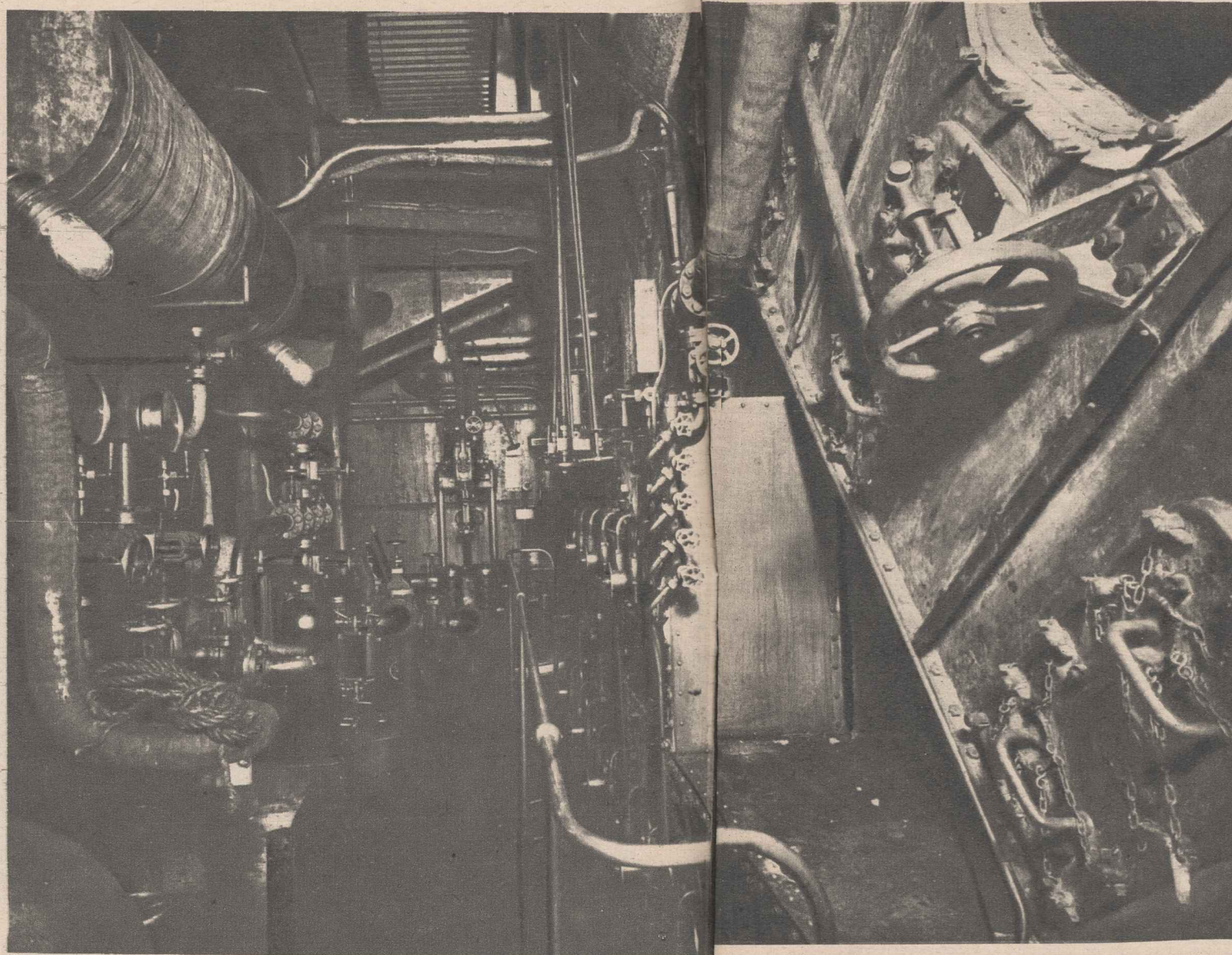
ριον παρακαταθήκης, διὰ νὰ καταστῇ
 δυνατὸν ν' ἀναπτυχθῇ ἐπὶ τινας ὥ-
 ρας ἡ μεγίστη. Θὰ ἦτο ἐνδιαφέρον
 νὰ συγκριθοῦν αἱ αὐτονομίαι αἱ
 σχετικαὶ μετὰ τὰς τρεῖς βασικὰς τα-
 χύτητας: τὴν οἰκονομικὴν, τὴν στρα-
 τηγικὴν καὶ τὴν μεγίστην. Δὲν εἶναι
 ὁμῶς δυνατὸν νὰ παρατάξωμεν γενι-
 κὰ δεδομένα, δυνάμενα νὰ ἐφαρμο-
 σθοῦν ἐπὶ οἰαδήποτε συγκεκριμέ-
 νης περιπτώσεως, διότι ἀπὸ πλοίου
 εἰς πλοῖον ποικίλουν τὰ στοιχεῖα τὰ
 σχετικὰ μετὰ τὴν δύναμιν, δηλαδὴ
 τὸ ἐκτόπισμα καὶ τὸ σχῆμα τῆς τρο-
 πίδος, δυνάμεθα μάλιστα νὰ εἰπωμεν
 ὅτι διὰ κάθε μονάδα, ἡ δύναμις ἀλ-
 λάζει, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν προσδευ-
 τικὴν κατανάλωσιν τῆς καυσίμου ὕλης,
 ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὸ ὑπὸ τὸ
 ὕδωρ τμήμα τοῦ πλοίου. Ἐκτὸς αὐ-

τοῦ εἶναι ἀρκετὰ 4 ἢ 5 ἔτη τεχνικῶν
 προόδων διὰ νὰ καλλιερεῦσιν αἰ-
 σθητῶς τὴν ἀπόδοσιν τῶν κινητῶν,
 εἰς τρόπον ὥστε μονάδες τοῦ ἰδίου
 ἐκτοπίσματος καὶ τῆς ἰδίας δυνάμε-
 ως, νὰ δύνανται ν' ἀναπτύξουν δια-
 φόρους ταχύτητας μόνον ἐκ τῆς αἰ-
 τίας ὅτι ἐξοχεδιάσθησαν ἢ ἐναυπηγῇ-
 θοσαν εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων ἐτῶν.
 Εἰς τὸν πρῶτον πίνακα ἀναπαρίσταν-
 ται μέσα ἐνδεικτικὰ δεδομένα, ἀνα-
 φερόμενα εἰς ἕνα ὑποθετικὸν πλοῖον.
 Εἰς τὸν δεῦτερον πίνακα εἶναι ἐνδι-
 αφέρον νὰ ρίξωμεν ἕνα πανοραμτι-
 κὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν κυρίων παρα-
 γόντων τῶν ἐπηρεαζόντων τὴν ταχύ-
 τητα καὶ τὴν αὐτονομίαν τῶν πολε-
 μικῶν πλοίων, τῶν εὐρισκομένων εἰς
 ὑπηρεσίαν, καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν χω-

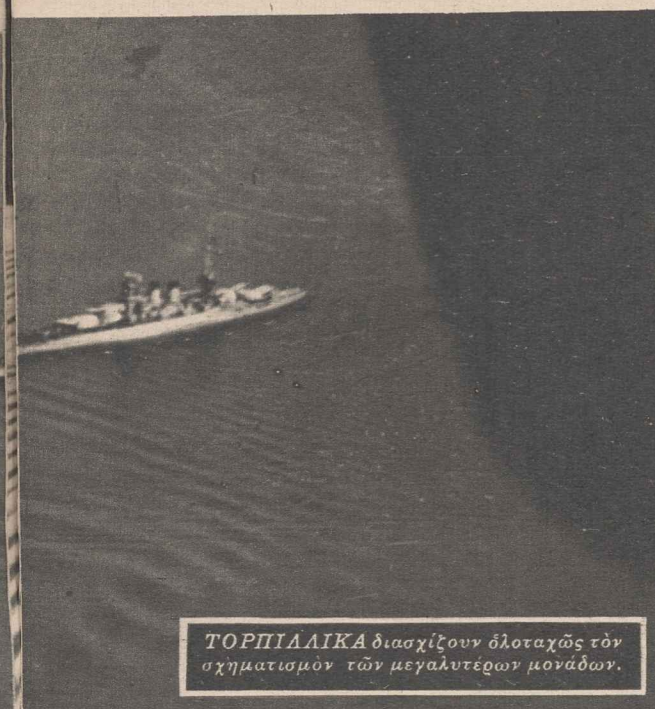
ρικήτητα, εἰς τὴν ἀνωτάτην δύναμιν
 εἰς ἵππους ἀτμοῦ, εἰς τὴν μεγίστην
 ταχύτητα καὶ εἰς τὸ φόρτωμα καυ-
 σίμου ὕλης.

— Διὰ νὰ αὐξηθῇ ἡ δύναμις πέραν
 τῶν μέχρι σήμερον ἐπιτευχθέντων ὁ-
 ρίων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ
 ταχύτης ἀνωτέρα, ἔστω καὶ κατὰ ἕ-
 να κόμβον, πρέπει νὰ γίνῃ ἐγκατά-
 στασις, νέων μηχανημάτων, ἀπηγο-
 ρευμένου βάρους, ἐν σχέσει πρὸς τὴν
 ἀρμονίαν τῶν βαρῶν τῶν ἀπαιτου-
 μένων ἀπὸ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τοῦ
 πλοίου, (σκάφος, θώραξ, ὀπλισμὸς,
 ἐπιθετικὰ μέσα κ.λ.π.)

— Διὰ νὰ αὐξηθῇ ἡ αὐτονομία ἀρ-
 κεί ν' αὐξηθῇ τὸ φόρτωμα τῆς καυ-

πολεμικού πλοίου. Ὅλα ρυθμίζονται με ηλεκτρισμόν.

ΤΟΡΠΙΛΙΚΑ διασχίζουν ὁλοταχῶς τὸν σχηματισμὸν τῶν μεγαλύτερων μονάδων.

σίμου ὕλης. Ὁ χώρος ὁμῶς ὁ προ-
 ορισμένος δι' αὐτὴν, ἐξαρτᾶται ἀπὸ
 τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν διαφόρων βα-
 ρῶν, καὶ δι' αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ θυ-
 σιασθῇ ἕτερον ἀπὸ τὰ οὐσιώδη χα-
 ρακτηριστικὰ τοῦ πλοίου, πρᾶγμα τὸ
 ὁποῖον δὲν φαίνεται δυνατόν.

Εἰς τὴν πράξιν ἡ αὐτονομία με-
 ταφράζεται εἰς ἀκτῖνα δράσεως, ἡ
 μετὰ στρατηγικὴν ταχύτητα 28 κόμβων,
 ὁποῖα εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν μιλίων,
 τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ διανυθοῦν μετὰ
 τὴν διαθέσιμον καύσιμον ὕλην καὶ
 μετὰ μίαν ὀρισμένην μέσσην ταχύτητα.
 Εἶναι προφανές ὅτι ἕνα πλοῖον δύνα-
 ται κατ' ἀνώτατον ὅριον νὰ καλύ-
 ψῃ μίαν ἀπόστασιν ἴσην μετὰ τὸς ἀ-
 ριθμὸν μιλίων, ἂν εἰς τὸ τέρμα τῆς
 διαδρομῆς τοῦ εὐρη λιμένα εἰς τὸν
 ὁποῖον νὰ δυνηθῇ ἐκ νέου νὰ ἀνεφο-

διασθῇ μετὰ καύσιμον ὕλην. Ἐν καιρῷ
 πολέμου ὁμῶς, πολὺ συχνὰ εἶναι ἀ-
 νάγκη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν βάσιν
 τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ δι' αὐτὸν τὸν
 λόγον ἡ ἀκτὶς δράσεως περιορίζεται
 γενικῶς εἰς τὸ ἥμισυ τῆς πραγματι-
 κῆς. Ἐπὶ παραδείγματι, ἕνα αντι-
 τορπιλικόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο,
 μετὰ στρατηγικὴν ταχύτητα 28 κόμβων,
 νὰ διανύσῃ τὴν ἀπὸ Γιβραλτάρ εἰς
 Τομπρούκ ἀπόστασιν, χωρὶς νὰ ἀνε-
 φωδιασθῇ, ἂν ἀντιθέτως θὰ ἔπρεπε
 νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸ Γιβραλτάρ χω-
 ρὶς νὰ προσεγγίσῃ εἰς κανένα λιμέ-
 να, θὰ ἦτο ὑποχρεωμένον μόλις φθά-
 σῃ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς
 Σικελίας νὰ ἐπιστρέψῃ, ὑπάρχει ἐ-
 πομένως στενὴ σχέση, εἰς τὸ ναυτι-
 κὸν πεδὶον δράσεως, μεταξὺ ταχύτη-

τος, αὐτονομίας καὶ βάσεων τοῦ στό-
 λου. Αἱ τελευταῖαι αὗται παρουσιάζ-
 ζουν πάντοτε οὐσιώδεις στοιχεῖον διὰ
 τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιχειρήσεων.
 Διὰ τὰ ὑποβρυχία, τὸ ζήτημα τα-
 χύτης - αὐτονομία, παρ' ὅλον ὅτι
 βασίζεται ἐπὶ τῶν ἰδίων στοιχείων,
 εἰς τὴν ἐφαρμογὴν παρουσιάζει διά-
 φορον ὄψιν. Σπανίως τὸ ὑποβρύ-
 χιον κάμνει χρῆσιν τῆς μεγίστης τα-
 χύτητος, ὅπως ὅποτε δὲ αὕτη εἴτε
 ἐν ἐπιφανείᾳ εἴτε ἐν καταδύσει εἶναι
 πολὺ περιορισμένη. Κατὰ τὸν ἐπὶ
 τῆς ἐπιφανείας πλοῦν, ἡ κατανάλω-
 σις τῶν κινητῶν Diesel εἶναι ἐλα-
 χίστη, καὶ μετὰ μειωμένην ταχύτητα
 τὰ πλοῖα ἔχουν μεγάλην αὐτονομίαν,
 ἡ ὁποία ἐπιτρέπει εἰς αὐτὰ νὰ δια-
 νύουν μεγάλας ἐκτάσεις. Κατὰ τὸν

υποβρυχίων πλοῦν, ἡ αὐτονομία ἐξαρ-
 τᾶται ἀπὸ τὴν ἐκκένωσιν τῶν συσ-
 σωρευτῶν, ἡ ὁποία εἶναι τόσο πε-
 ρισσότερον μακρὰ ὅσον ἡ ταχύτης
 εἶναι μειωμένη, ὅπως ὅποτε ὁμῶς οὐ-
 δέποτε πολὺ μεγάλη. Οἱ συσσωρευ-
 τὰ δύνανται νὰ πληρωθοῦν ἐκ νέου,
 πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ γίνῃ
 διὰ τῶν κινητῶν Diesel, πού θέ-
 τουν εἰς κίνησιν τοὺς ηλεκτρικοὺς
 χρησιμοποιημένους ὡς Διναμο. Δι'
 αὐτοῦ τοῦ τρόπου, ἡ δι' ἡλεκτρισμοῦ
 αὐτονομία, παρ' ὅλον ὅτι εἶναι πε-
 ριορισμένη, δύνανται νὰ φθάσῃ τὰ
 ὅρια τῆς αὐτονομίας τῶν κινητῶν
 τῶν χρησιμοποιημένων ἀπὸ τὰ πλοῖα
 ἐπιφανείας.

LUIGI CASTAGNA

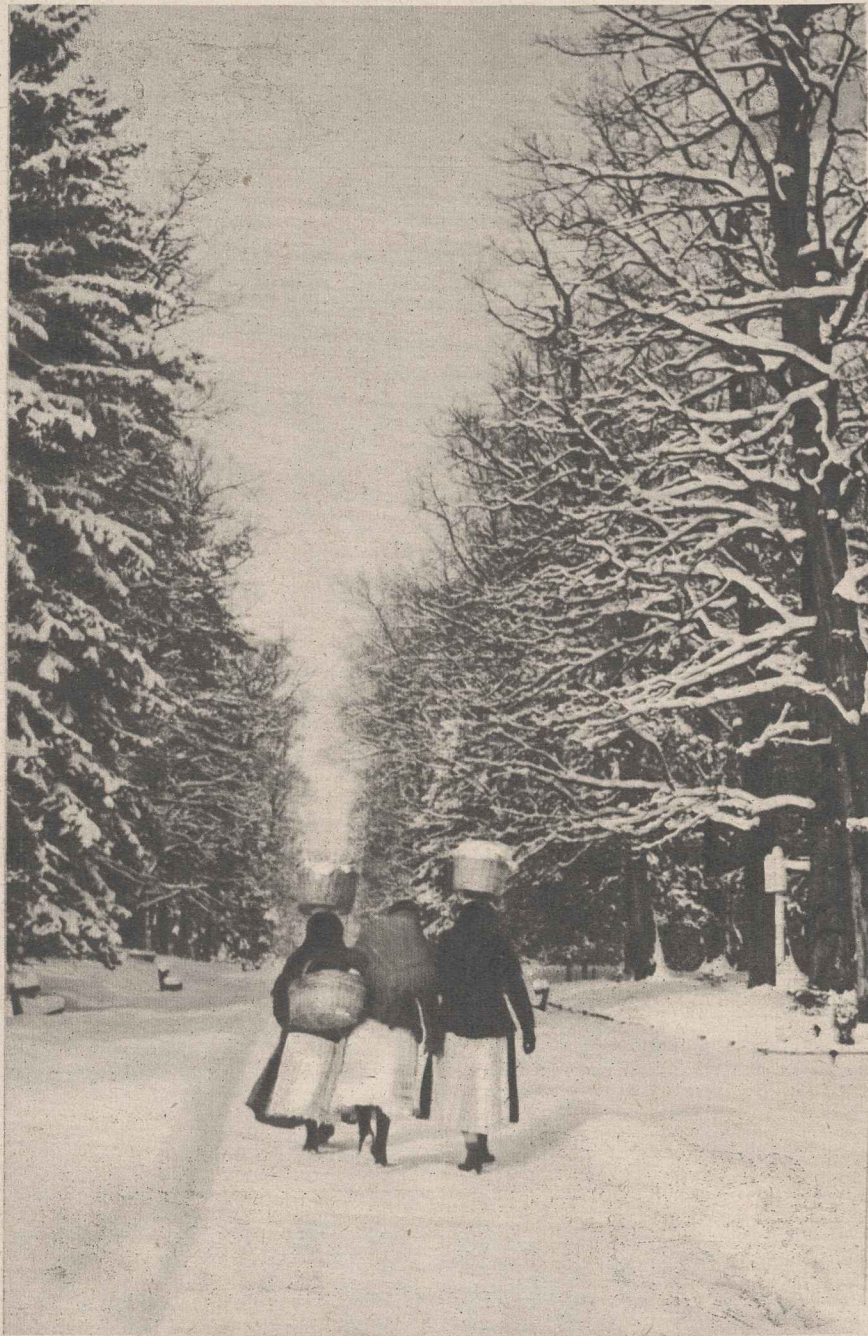
ΧΕΙΜΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΖΑΓΚΡΕΠ

Δὲν ἐξηφανίσθη τὸ χρυσιμένο κάλυμμα τοῦ φθινοπώρου, κ' ἔνας πρῶτος χειμῶν ξεπροβάλλει καὶ στὸ βουνό Σλέμε ψιλοχινίζει. Κάποτε τὸ χιόνι κάμνει τὴν ἐμφάνισιν του εἰς τὴν πόλιν, ἀκόμη καὶ τὸν Νοέμβριον. Χιόνισμα σύντομον ποὺ μόλις σκονίζει.

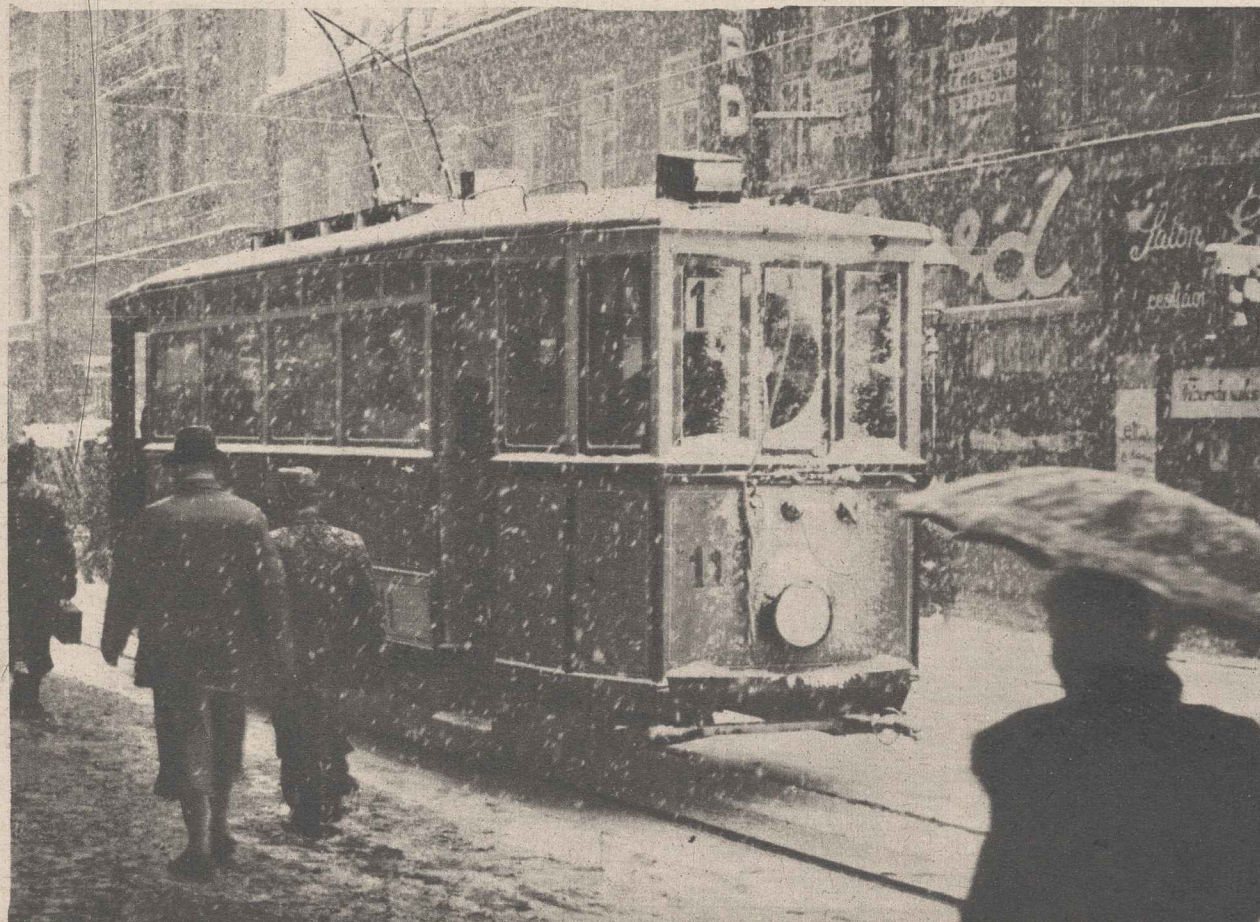
Μίαν ὥραιαν ἡμέραν — οἱ ἄνθρωποι μυρίζονται τὸ χιόνι στὸν ἀέρα — τὸ χιόνι ἀρχίζει, εὐκίνητο, πυκνὸ, κανονικόν. Φαίνεται ὅτι ἕνας μεγάλος πέπλος σκηματίζει στὸν οὐρανὸν τολύπας καὶ ἀπίστευτα σχέδια. Κάποτε δὲν φυσᾷ, τὸ χιόνι εἶναι μαλακόν, ἐλαφρόν, λεπτόν, πέφτει ὅμως χωρὶς διακοπὴν, ἡμέραν καὶ νύκτα. Ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν, ὅλη ἡ πόλις μεταβάλλει ὄψιν: ἐνδύεται τὸ φουσκωμένον καὶ ἀγνὸν ὑποκάμισον τῆς, τὸ ὅποιον δὲν θὰ βγάλλῃ ἴσως ἐπὶ μῆνας, καὶ τὰ ἐπόμενα χιόνια θὰ φροντίσουν ὥστε νὰ διατηρηθῇ τὸ χρῶμα του. Τὰ θαυμάσια ἄλση, ποὺ κατέρχονται ἀπὸ τοὺς λόφους, μέχρι τοῦ κέντρου τῆς πόλεως, μεταβάλλονται εἰς πρῶτης τάξεως πεδία διὰ τοὺς χιονοδρόμους. Τὰ κτίρια ἐκαλύφθησαν μὲ λευκόν. Τὸ ἀγνὸν στόλισμα, ἐπικάθεται ἐπὶ τῶν ἐξωστῶν, ἐπὶ τῶν κορνιζῶν καὶ ἐφ' ὅλων τῶν ἐξοχῶν τῶν σπιτιῶν. Ἐπὶ τοῦ τάπητος τῆς χιόνος, διέρχονται αὐτοκίνητα καὶ κάρρα, χωρὶς τὸν παραμικρὸν θόρυβον: μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀκούονται τὰ κουδουνάκια τῶν ἀλόγων ποὺ ταχύτατα, σφύρουν σιωπηλὰ ἔλκυθρα, μὲ ὑπόκωφον καὶ περιέργον κτύπημα ξυλοπεδίων. Καὶ ἀρχίζει ἡ ἐορτὴ τῶν παιδιῶν. Μόλις ἀφίσουν τὴν τσάντα τῶν βιβλίων, γλυστοροῦν καὶ παίζουν, μικρὰ καὶ μεγάλα καὶ χιονοδρομοῦν. Συχνὰ δὲν ἔχουν παρὰ νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν νὰ περάσουν τὰ σκι καὶ νὰ ριφθοῦν στὸν ἐπικλινῇ δρόμῳ. Ἡ πόλις ποὺ εἶναι κτισμένη ἐν μέρει καὶ ἐπὶ τῶν λόφων προσφέρει ἐκλογὴν πεδίων ὅλων τῶν εἰδῶν, ἀπὸ τὰς ἐλαφρὰς κατωφερείας διὰ τοὺς ἀρχαίους μέχρι τῶν ἀποτόμων, διὰ τοὺς ἀθλητάς. Τὰ τροχοφόρα ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τὴν πόλιν, ὅπως καὶ ἀπὸ τὰς ἐξοχὰς καὶ ὅλη ἡ ζωὴ γίνεται μὲ τὰ ἔλκυθρα. Ἀκόμη καὶ τὰ ἀμαξάκια τῶν παιδιῶν ἀντικαθίστανται ἀπὸ μικρὰ ἔλκυθρα ἐπὶ τῶν ὁποίων γλυστρᾷ ὀλόκληρη ἡ οἰκονέμεια.

Ἡ χιονιά, ἐφέτος ὑπῆρξε ἐξαιρετικὴ: εἰς τὴν ὑπαίθρου ἐκαλύφθησαν ὀλόκληρα χωριά, ἀπὸ τεραστίους σωρούς, παρέλυσεν ὅλη ἡ κίνησις. Διὰ τὰς ἐπείγουσας συγκοινωνίας ἠναίχθησαν στοαὶ κάτω ἀπὸ τὸ χιόνι. Εἰς τὴν πόλιν, ὁ ἀγνὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπῆρξε σκληρὸς: φοιτηταί, οὐστάσια, κάθε τάξεως πολῖται ἐθελονταί, προσετέθησαν εἰς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος πτυαριστάς καὶ εἰς τοὺς στρατιώτας. Εἰργάσθησαν νυχθημερόν. Μεγάλα φορτώματα, χιόνος ἐπὶ κάρων, παρήλασαν μέχρι τοῦ Σαύου. Τὰ δικτυωτὰ τῶν ὑπονόμων, κατέπιαν πραγματικά βουνὰ χιονιοῦ. Βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἡ πόλις ἐξανάγινε γκρίζα, οἱ λόφοι ὅμως καὶ τὰ ἄλση θὰ παραμείνουν λευκὰ μέχρι τοῦ Ἀπριλίου, ἐκτός ἂν δὲν πνεύσῃ ἀποτόμως νότιος ἄνεμος καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν νέαν ζωὴν, ἡ ὁποία κάτω ἀπὸ τὴν χλιαρότητα τῆς χιόνος, πρασινίζει καὶ πάλαι.

ΓΙΩΝΝΑΝΙ ΡΟΝΤΙ

ΕΦΕΤΟΣ εἰς τὴν Κροατίαν ἡ χιών ἔπεσε μὲ ἐξαιρετικὴν ἀφθονίαν. Εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, τὰ ἄλση τοῦ Ζάγκρεπ, μετεβλήθησαν εἰς λευκὰ δάση.

ΗΡΧΙΣΕ τὸ τακτικὸν καὶ πυκνὸν χιονισμα. Ἐπὶ ὥρας, ἴσως καὶ ἡμέρας, δὲν θὰ σταματήσῃ πλέον: εἰς τὰς ἀρχὰς εἶναι ἕνας πέπλος, κάτωπιν θὰ γίνῃ ἕνα κάλυμμα πάντοτε παχύτερον. Πρὸς τὸ παρόν τὰ τράμ κυκλοφοροῦν ἀκόμη, σύντομα ὅμως πρέπει νὰ ἐπέμβουν οἱ χιονοκαθαρισταί.

ΚΑΘ' ΟΝ χρόνον ἀναπαύονται οἱ βραχίονες, ὑπολογίζει τὸ τμήμα τοῦ δρόμου τὸ ὅποιον θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ καθαρισθῇ.

Εἰς ΤΟΝ ΦΑΙΟΝ οὐρανὸν ὑφούνται τὰ κωδωνοστάσια τῆς μητροπόλεως τοῦ Ζάγκρεπ, σκεπασμένα ἀπὸ τὸν ἐλαφρὸν πέπλον τῆς λεπτῆς χιόνος. Ἡ μητρόπολις, γοτθικοῦ ρυθμοῦ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ πλέον ἀξιοθέατα κτίρια, τῆς πρωτεύουσας τοῦ νέου βασιλείου τῆς Κροατίας, καὶ ἐκτίσθη πρὸ 3 αἰώνων.

ΠΕΡΙ ΤΙΝΟΣ πρόκειται; Δύσκολον νὰ τὸ μαντεύσωμεν. Ἐκεῖ μέσα εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν πλεκτῶν καλαθιῶν, προφυλάσσονται ἀπὸ τὸ ξεπάγιασμα τὰ πόδια ὧσιν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μένουν ἀκίνητοι εἰς τὰ χιόνια.

ΑΚΟΜΗ καὶ τὰ ἀμαξάκια τῶν παιδιῶν ἀντεκατεστάθησαν ἀπὸ τὸ πρακτικώτερα μικρὰ ἔλκυθρα, ἐπὶ τῶν ὁποίων αἱ μαμάδες σφύρουν τὰ παιδιὰ τῶν, καλὰ προφυλαγμένα μὲ σκεπάσματα, ἀνὰ τοὺς δρόμους τῆς πόλεως.

Ἀντακλάσεις φωτῶν, μεταξύ τῶν γυμνῶν δένδρων: συνήθες νυκτερινὸν θέαμα εἰς τοὺς κήπους τῆς πόλεως.

ΠΗΛΙΚΙΟΝ καὶ γάντια λευκά καὶ ἕνα βαρὺ ἐπανωφόριον μὲ γούνινον γιακάν:

Αἱ ΣΤΕΓΑΙ τοῦ Ζάγκρεπ, ὅπως ὄλαι αἱ στέγαι τῶν κατοικιῶν τῶν βορείων πόλεων, εἶναι πολὺ ἐπικλινεῖς, διὰ τὸ ἀποφεύγουν τὴν συσσώρευσιν τῆς χιόνος. Μάζαι χιόνος πολὺ συχνὰ γλυστροῦν καὶ πίπτουν εἰς τοὺς δρόμους.

ΕΠὶ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ καὶ μῆνας πρέπει ν' ἀγωνίζονται μ' ἐπιμονὴν διὰ νὰ καθαρίσουν τὸ χιόνι. Ἐφέτος οἱ σπουδασταὶ καὶ οἱ οὐστάσια, ἐβοήθησαν τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς χιονοκαθαριστάς, διὰ νὰ μεταφέρουν τὰ βουνὰ χιόνος.

Ο ΤΑΠΗΣ τῆς χιόνος γλυκαίνει καὶ ἐξισώνει ὅλους τοὺς ἤχους. Μόνον ὁ ἦχος τῆς κουδουνίστρας τῶν ἐλκύθρων, ξεχωρίζει μὲ ὑψηλότερους τόνους.

Ἡ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ εἶναι σκεπασμένη ἀπὸ πυκνὰ λευκὰ σημεῖα πού φαίνονται ὡς ἐλαφρὸν ὕφασμα, πού κυματίζει ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σπιτία.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΑΙ, ὅταν βαδίζουν εἰς ἀκολουθοῦν μίαν ὀρισμένην γραμμὴν, διὰ ν' ἀποφεύγουν τὰς μάζας τῶν χιόνων πού πίπτουν ἀπὸ τὰς στέγας.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΠΑΝΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΜΥΔΡΑΛ ΛΙΟΒΟΛΙΣΜΟΣ ΑΓΓΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

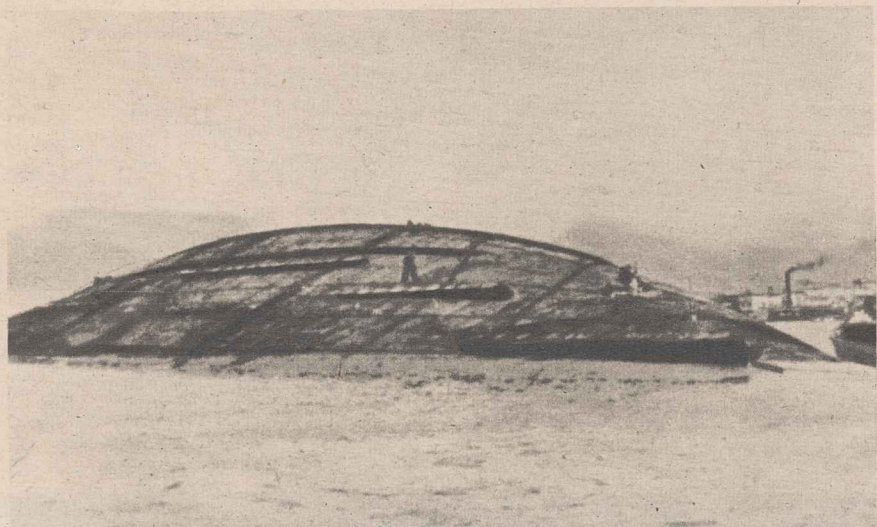

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ PEARL HARBOUR

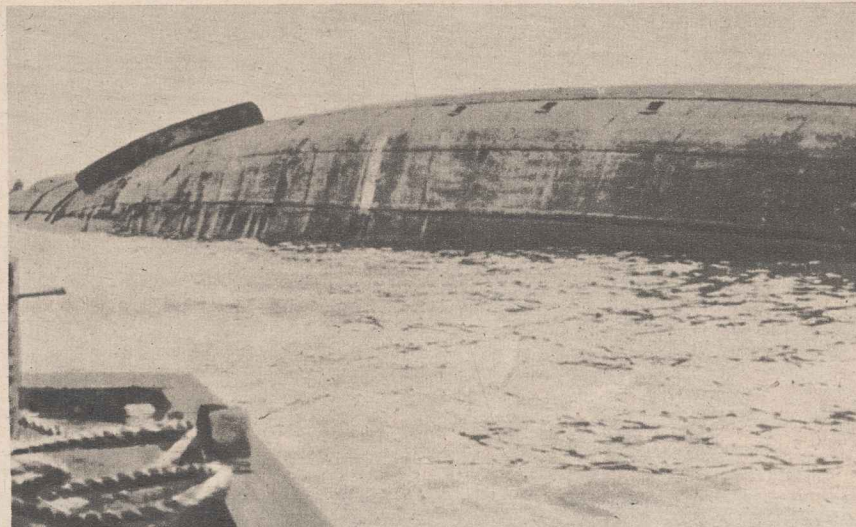
«Αν την έβδομη Δεκεμβρίου δεν είχαν ήμικαταστροφή ή δύναμις του στόλου των 'Ην. Πολιτειών εις τὸν Εἰρηνικόν, ποία θὰ ἦτο ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν "Ἀπω Ἀνατολιν; Θὰ ἦτο ὡς νὰ ἐθέταμεν τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: ἂν ὁ Ναπολέων ἐνίκα εἰς τὸ Βατερλώ... καὶ ὑπάρχουν ἀκόμη οἱ συζητοῦντες ἐπ' αὐτοῦ, χωρὶς ν' ἀνατιλαμβάνονται ὅτι ἐφθάσαμεν ἤδη εἰς τὸ 1942. Εἶναι ἄλλο πρᾶγμα ν' ἀναγνωρίσωμεν τὴν ἀποτελεσματικὴν σημασίαν ἐνὸς πολεμικοῦ γεγονότος, μιᾶς μάχης, ἐπὶ τῆς ἐπομένης ἐξελίξεως τοῦ πολέμου. Τότε ἡ ἀλληλουχία τῶν γεγονότων διευκρινίζεται, τὰ συμβάντα ἔρχονται εἰς τὸ φῶς. Αἱ Ἰαπωνικαὶ νίκαι, προέρχονται ἀπὸ διαφόρους αἰτίας, δλαὶ ὅμως ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ ἴδιον στρατιωτικὸν προηγούμενον καὶ τὸ προηγούμενον αὐτὸ ὀνομάζεται Pearl Harbour. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθῶμεν τὴν γενικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ πολέμου τοῦ Εἰρηνικοῦ: ἀποβιβάσεις ἐπὶ ἀποβιβάσεων καὶ μία ἄλυσος νηοπομπῶν διὰ τοὺς ἀνεφοδιασμοὺς καὶ τὰς ἐνισχύσεις. Διὰ νὰ καταστή δυνατὸν εἰς τοὺς Ἰάπωνας νὰ φέρουν εἰς πέρας ἐπιθετικὰς ἐπιχειρήσεις, πέραν τῶν ἀχανῶν αὐτῶν θαλασσίων ἐκτάσεων, ἦτο ἀπαραίτητον νὰ ἔχουν: ἰον τὴν ἀεροπορικὴν ὑπεροχὴν καὶ οἱ Ἰάπωνες ἐγνώριζον ὅτι τὴν κατεῖχον. Ζον τὴν κατὰ θάλασσαν

ὑπεροχὴν καὶ ἀντιθέτως αὕτη εὐρίσκετο εἰς τὴν πλευράν τοῦ ἐχθρικοῦ συνασπισμοῦ.

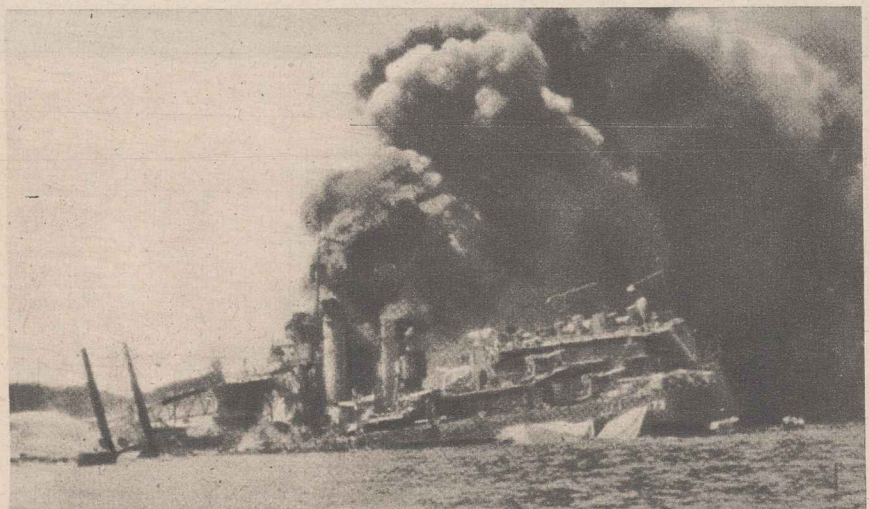
Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω αἰτίας οἱ Ἰάπωνες ἔπρεπε νὰ πλήξουν ἀμέσως καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοὺς ἐχθρικοὺς στόλους, πρὶν ἢ ἐνωθῶν καὶ νὰ τοὺς θέσουν εἰς τοιαύτην κατάστασιν κατωτερότητος, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῶν πλέον νὰ ἐμποδίσουν τὰς ἐπομένας ναυτικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἡ καταστροφὴ τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν οἱ Ἀμερικανοὶ εἰς Pearl Harbour, μεγεθυνθεῖσα μετὰ τὴν καταβύθισιν τῶν ἀγγλικῶν θωρηκτῶν «Repulse» καὶ «Prince of Wales», εἶναι τὰ πλήγματα τὰ ὁποῖα μετέστρεψαν ἀποτόμως τὴν κατάστασιν. Οἱ Ἀγγλοσάξωνες ὑπεχρέωθησαν νὰ ὁμολογήσουν τὴν σοβαρότητα τῆς καταστροφῆς καὶ ἡ φρασσεολογία τῶν, ἐπ' τῇ εὐκαρίᾳ αὐτῇ, εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ. Τὸ London News τῆς 21 Φεβρουαρίου ἔγραφε: «Ἡ ταχύτης τοῦ πλήγματος, ὁμοῦ με ὁρισμένα μειονεκτήματα εἰς τὴν ἀεροπορικὴν, τὴν ναυτικὴν καὶ τὴν στρατιωτικὴν ἄμυναν τοῦ Pearl Harbour, εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μεταστροφὴν, ἐντὸς ὀλίγων ὥρων, τῆς ἰσορροπίας τῶν ναυτικῶν δυνάμεων εἰς τὸν Εἰρηνικόν». Αἱ ἀπώλειαι τῶν 'Ην. Πολιτειῶν, εἰς καταβυθισθέντα καὶ βλαβέντα πλοῖα εἶναι σοβαρόταται. Καὶ αἱ ἐπόμενα φωτογραφία μας τὸ ἀποδεικνύουν.

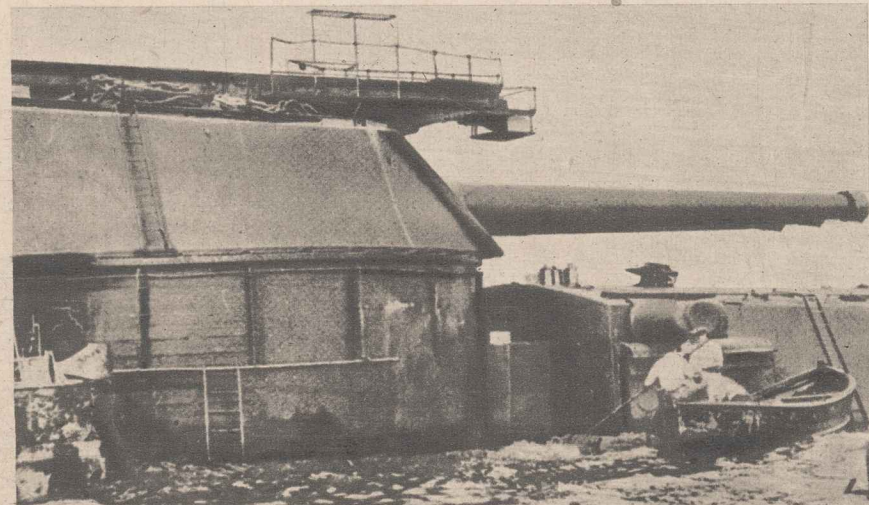
Ἡ ΚΑΡΙΝΑ τοῦ τεθωρακισμένου καταδρομικοῦ «Οὐτὰχ», προβάλλει ὑπὲρ τὰ ὕδατα. Τὸ πλοῖον πληγέν, ἀπὸ τὰς τορπίλλας ὑποβρυχίων, ἀνεστράφη.

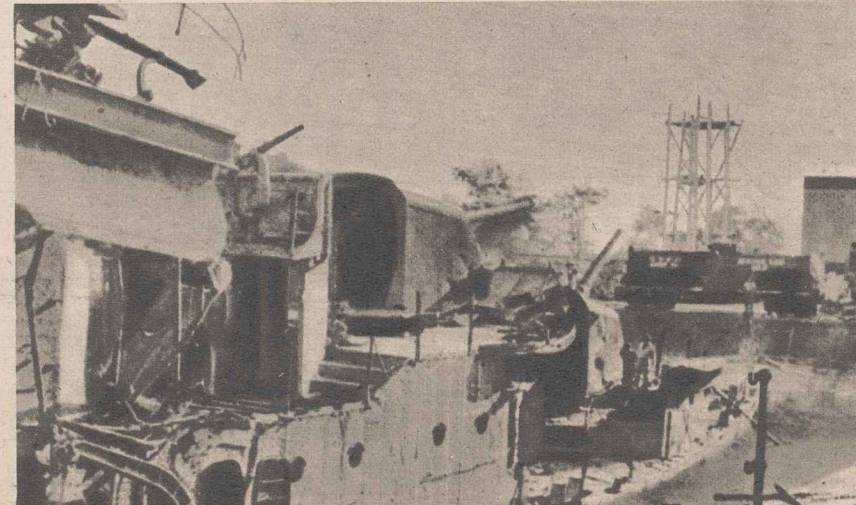
ΤΟ ΘΩΡΗΚΤΟΝ «Ὀκλαχόμα» ὑπέστη τὴν αὐτὴν τύχην. Τὸ σκάφος τοῦ καταρρακωμένον καὶ γεμάτων ὕδωρ, κείται μισοθαμμένον εἰς τὸν βόρβωρον.

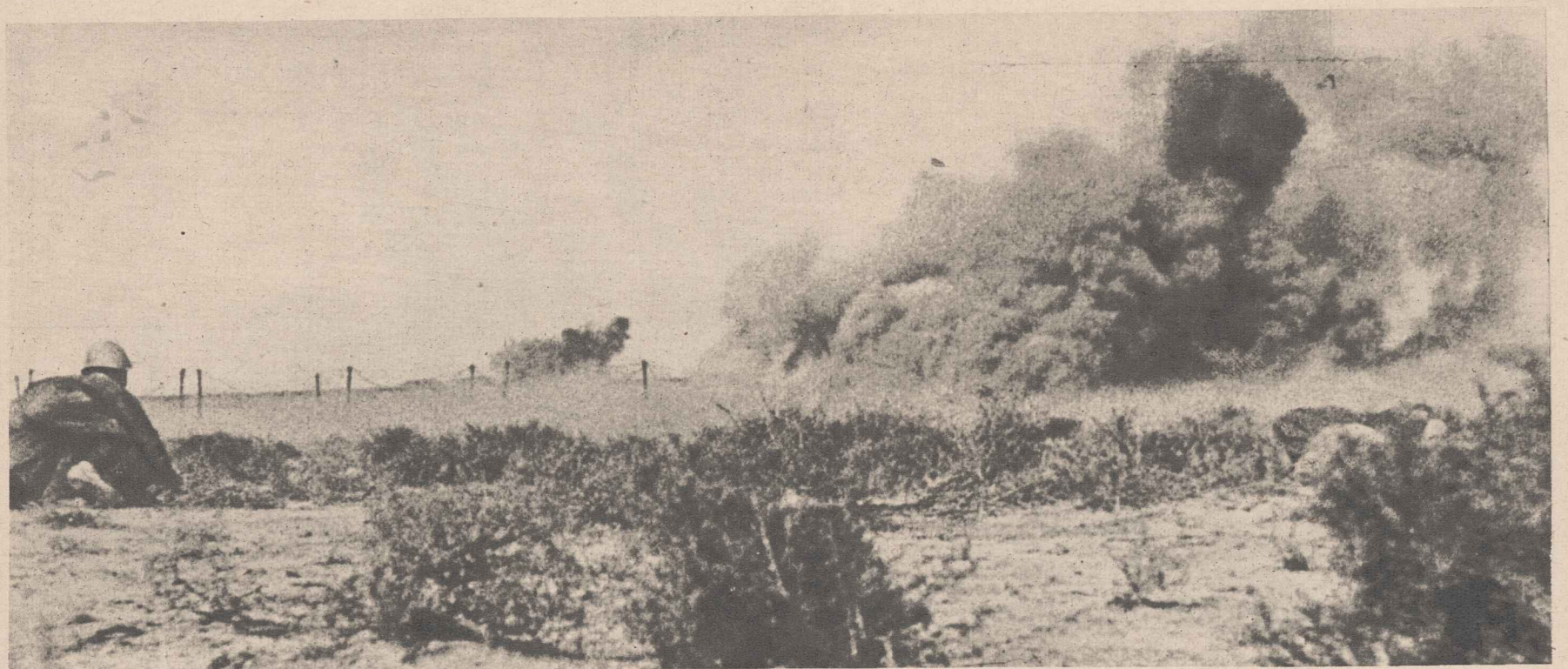
ΕΠΙ ΤΟΥ ἀμερικανικοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «Shaw», ἐξερράγη πυρκαῖα προκληθεῖσα ἀπὸ τορπίλιν. Τὸ σκάφος βυθίζεται περιβεβλημένον ἀπὸ τὰς φλόγας.

ΠΕΡΙΞ ΤΩΝ ὑπολειμμάτων τοῦ «Ἀριζόνα» ἐργάζονται, διὰ νὰ σώσουν τὰ τηλεβόλα. Ἡ καρίνα, ἀνεπανορθότως βλαβεῖσα, στηρίζεται εἰς τὸν βυθόν.

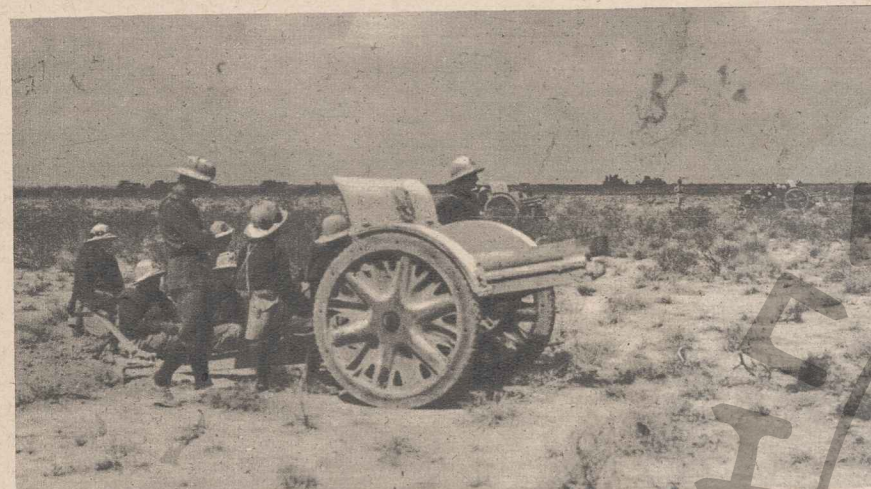

ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΑ ἀποτελέσματα τῶν Ἰαπωνικῶν βλημάτων, ἐπὶ τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «Downess», βυθισθέντος καὶ αὐτοῦ, πλησίον ἐνὸς μώλου.

Μία ἰταλικὴ περιπολία ἐπλησίασε μετὰ προφύλαξιν μίαν μικρὰν ἐχθρὴν θέσιν, εἰς τὴν ἀφρικανικὴν ἔρημον: μία ξηρὰ διαταγὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ οἱ ἄνδρες ἐφόρμησαν ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου, τρομοκρατοῦντες αὐτὸν μετὰ τὴν ἐκσφενδόνησιν χειροβομβίδων. Ὁ σκοπὸς τῶν αἰφνιδισμῶν αὐτῶν εἶναι γενικῶς ἡ σύλληψις αἰχμαλώτων, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἀρυσθῶν πολυτίμους πληροφορίες. Ἐνίοτε εἰς τὴν σύγκρουσιν λαμβάνει μέρος ὁλόκληρον τμήμα, εἰς λόχος ἢ ἓνα τάγμα καὶ ὁ στόχος εἰς τὴν περιπτῶσιν αὐτὴν, θὰ εἶναι ἓνα ἐχθρικὸν ὁχύρωμα. Ἡ δρᾶσις διευκολύνεται ἀπὸ ἀπρόοπτον καὶ βραχείαν προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ. Τὸ πεζικὸν πρέπει νὰ κινηθῇ καθ' ὃν χρόνον τὰ τηλεβόλα ρίπτουν ἐπὶ τῶν ἐχθρικῶν θέσεων τὰς ὀβίδας τῶν, καὶ νὰ προχωρήσῃ ὑπὸ τὴν τροχίαν τῶν βλημάτων καὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. Εἶναι καλλίτερα νὰ ριψοκινδυνεύουν νὰ εὗρεθῶν εἰς τὴν ἀκτῖνα τῶν θραυσμάτων ὀβίδων τινῶν, παρά νὰ περιμένουν νὰ παύσῃ τὸ προπαρασκευαστικὸν πῦρ, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτῶσει ὁ ἐχθρὸς, σανερχόμενος ἀπὸ τὴν ἐκπληξιν, θ' ἀρχίσῃ νὰ βάλλῃ μανιωδῶς μετὰ τὰ ὅπλα του, τὰ πέριξ τῆς θέσεως του, ἐνῶ ἀντιθέτως μόλις παύσῃ τὸ πῦρ, πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίθεσις.

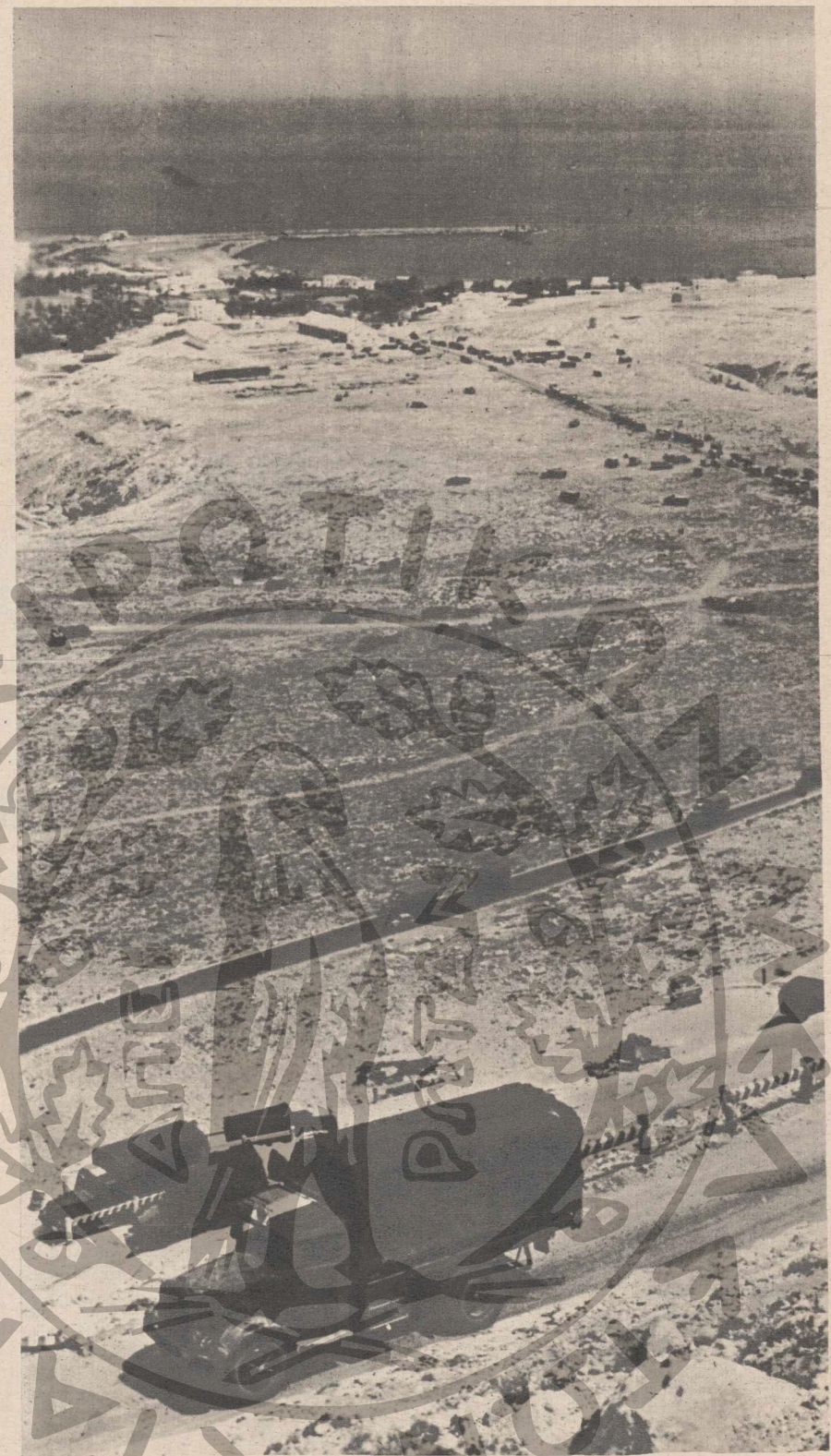
Δὲν εἶναι παραδοξολογία, μόνον ἡ ὑπερτάτη, ἡ ἀτρόμητος ἀπόφασις, ἀποκλείει σκληρὰς ἀπώλειαι.

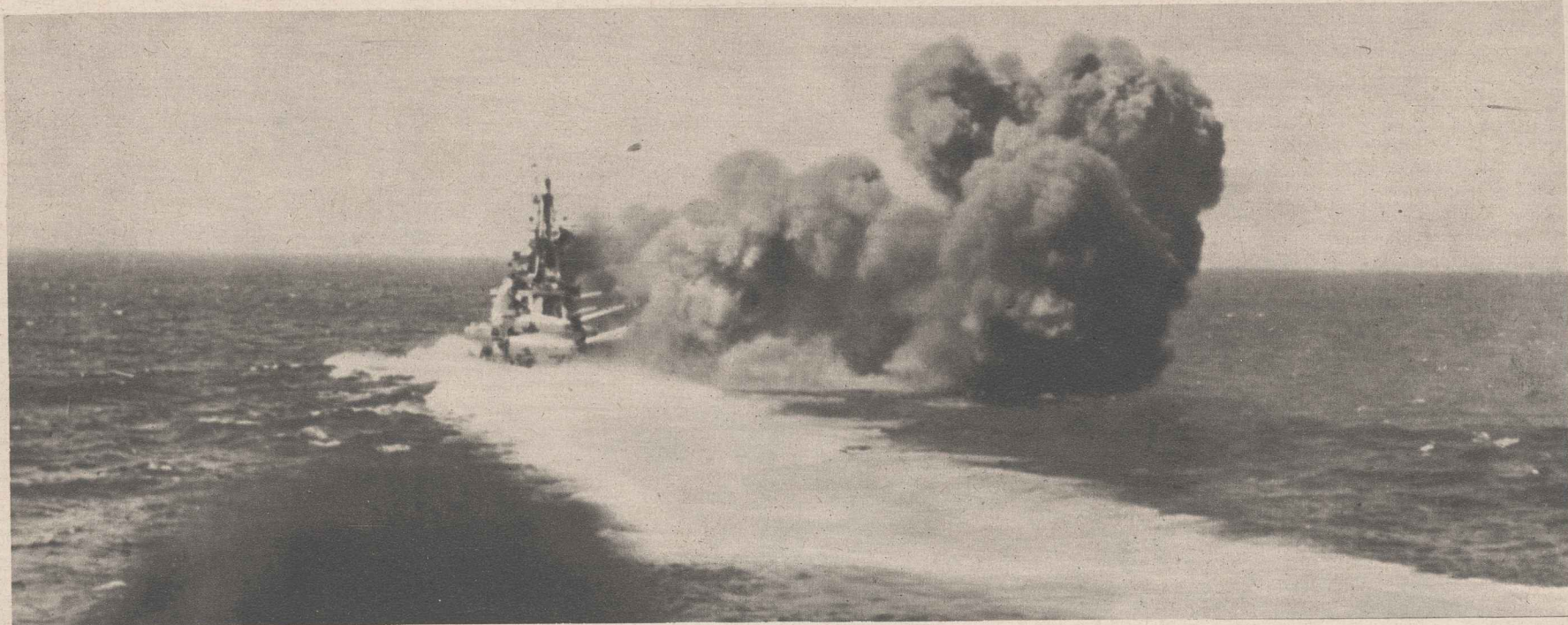
ΠΛΗΣΙΟΝ τοῦ Ἑλ Γκαζάλα, ἐπὶ τοῦ ἀνακατακτηθέντος ἐδάφους, αἱ κατεσπαρμέναι ἰταλικαὶ κανονιοστοχίαι, βάλλουν διαρκῶς ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

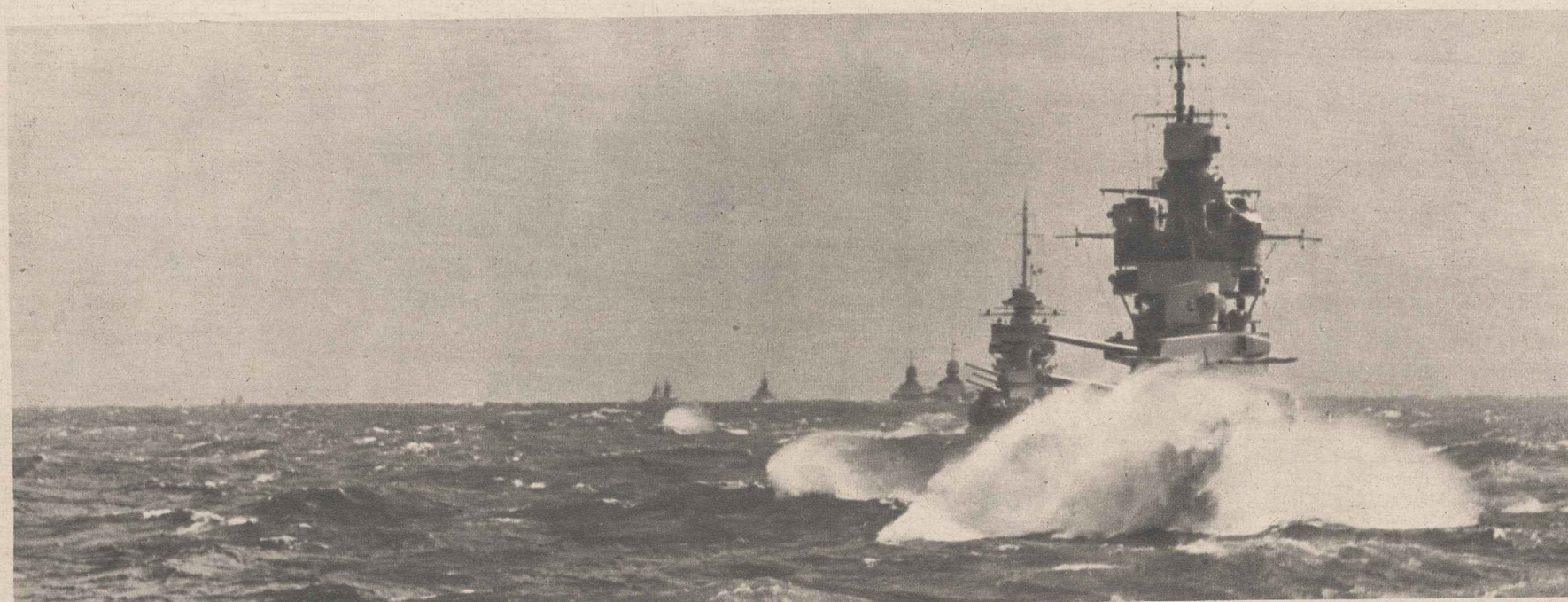
Τὸ ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΟΝ πεδὶον τῆς μάχης, ὅπου ἔλαβε χώραν μανιωδῆς σύγκρουσις μετὰ τῶν ἀρμάτων μάχης. Εἰς τὸ βάθος, καίονται ἀγγλικά ἄρματα.

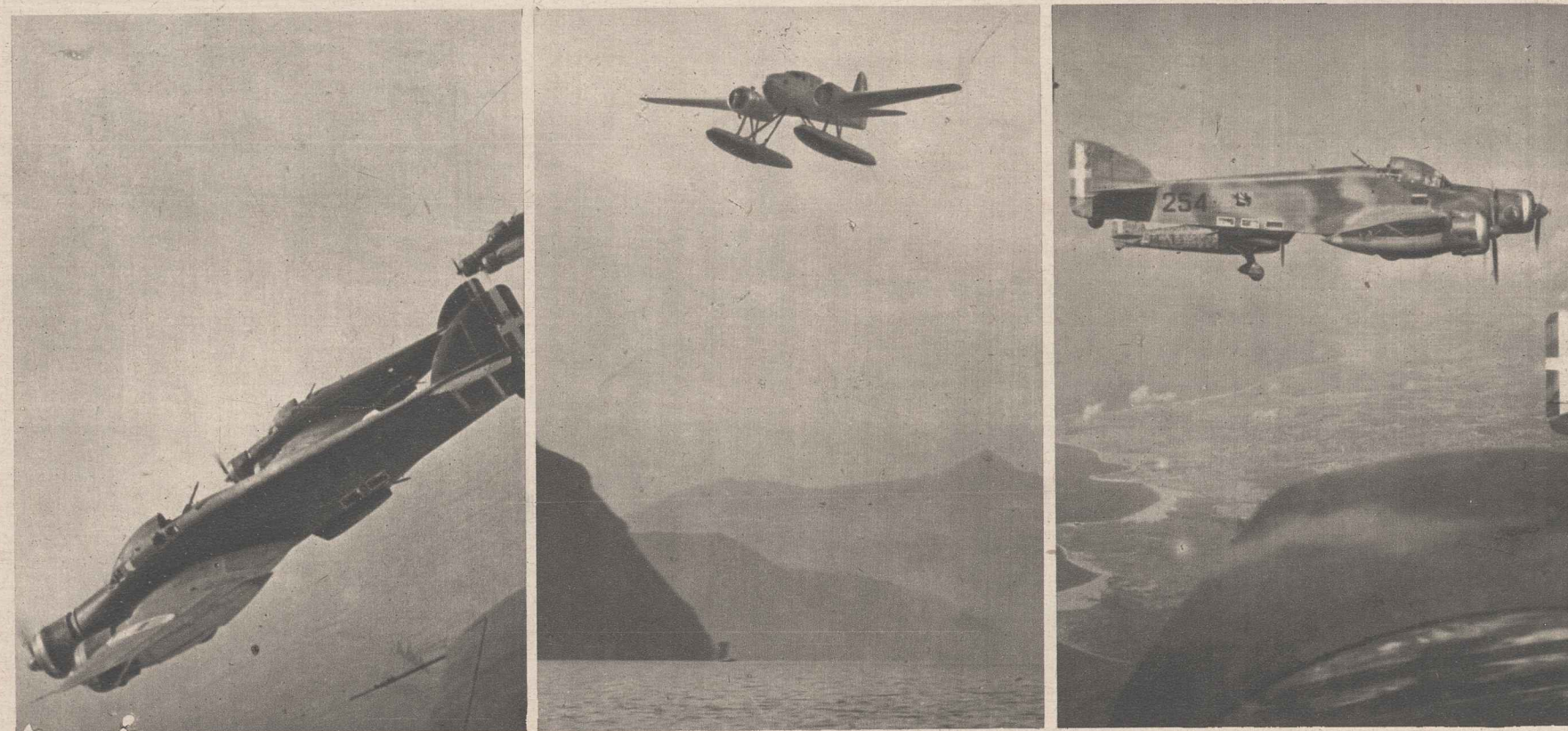
ΤΑ ἸΤΑΛΙΚΑ καταδιωκτικὰ κατορθώνουν πάντοτε ν' ἀποκρούουν τὰς ἐχθρὶκάς ἐπιδρομὰς, αἱ ὁποῖαι προσπαθοῦν νὰ καταστρέψουν τοὺς ἀνεφοδιασμοὺς.

ΜΙΑ ΟΜΟΒΡΟΝΤΙΑ τηλεβόλων μεγάλης όγκης, ενός Ιταλικού πλοίου γραμμής. Κατά τινα συνάντησιν, λαβούσαν χώραν πλησίον των αφρικανικών ακτών, οι "Αγγλοι, οι οποίοι επεχείρουν ν' ανεφοδιάσουν την Μάλταν, υπεχρεώθησαν, ακόμη μίαν φοράν, νά υποχωρήσουν προς την 'Αλεξάνδρειαν.

ΤΩΡΑ ΠΛΕΟΝ, πολλές φορές το Λονδίνον εβεβαίωσε ότι κατέστρεψε τόν Ιταλικόν στόλον της Μεσογείου. Καί κάθε φοράν οι "Αγγλοι υπεχρεώθησαν νά διαφεύσουν τας βεβαιώσεις των και ν' αναγνωρίσουν την Ισχύν του Ιταλικού ναυτικού, την οποίαν γνωρίζουν καλώς αι άγγλικά νηοπομπά.

ΑΠΟ ΤΗΣ ΣΑΡΔΗΝΙΑΣ μέχρι του Αιγαίου, η Ιταλική αεροπορία ελέγχει τόν ουρανόν της Μεσογείου. Τό θάρρος και ή πείρα των 'Ιταλών αερόπλων και ή τεχνική τελειότης των μηχανών, είναι οι κύριοι παράγοντες των νικηφόρων επιχειρήσεων εναντίον των βάσεων, των νηοπομπών και των έχθρικών στρατευμάτων. 'Αναγνωριστικά, βομβαρδιστικά και καταδιωκτικά, συνεργάζονται διά νά εξασφαλίσουν την ανωτάτην απόδοσιν των δπλων.

ΑΙ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΑΙ

Περί Ιταλικής μικρογραφίας δυνάμεθα νά διηγήσασθαι μόνον περί τὰ μέσα τοῦ 10ου αἰῶνος, ὅταν ὑπὸ τὴν ἑλληνο-ρωμαϊκὴν καὶ βυζαντινὴν ἐπιρροήν, ἀναφαίνεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κάποιον στοιχείον δυνάμενον νά χαρακτηρισθῇ ὡς Ἰταλικόν.

Ἡ τέχνη εἶναι σχεδὸν ἀποκλειστικῶς μοναστηριακὴ, καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ προτίμησιν τὴν καλλιτεχνικὴν μέθοδον, ξεχωρίζουσα τὰ πρόσωπα μετὰ πλαίσια χρωματισμένα ἀπλᾶ καὶ διαλελυμένα. Εἶναι δύσκολον, κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, ν' ἀναγνωρισθῶν εἰς τὰ ἔργα τῶν μικρογράφων, χαρακτηριστικὰ τῆς περιοχῆς των. Οἱ κληρικοὶ οἱ ὅποιοι ἐξωγράφισαν λειτουργίας, ψαλτήρια, χορούς, ὅχι μόνον ἠκολούθουν τοὺς κανόνες τῆς λειτουργίας τὴν ὁποίαν ἀπεικονίζαν, ἀλλὰ παρ' ὅλον ὅτι προήρχοντο ἀπὸ διαφόρους περιοχάς, ἐνίοτε δὲ καὶ ξένας, ἠκολούθουν τὴν προσωπικὴν εὐαισθησίαν καὶ τεχνικὴν, τελειῶς ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸν τόπον ὅπου εἰργάζοντο, εὐρεθέντες τυχαίως.

Κατὰ τὸν 11ον καὶ 12ον αἰῶνα, ἡ τέχνη τῆς μικρογραφίας ἔφθασε εἰς νέας δυνάμεις, λόγω τοῦ τελείου χρωματισμοῦ καὶ παρ' ὅλον ὅτι ὑφίστατο πάντοτε διαφόρους ἐξωτερικὰς ἐπιδράσεις, ἀκόμη καὶ ἀγγλοσαξωνικάς, ἐπλησίασε εἰς τὴν τοιογραφίαν καὶ ἠντλησε διαφορὰς ρυθμοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν νά χωρισθῶν κατὰ περιοχάς.

Τὸ 1200, παρ' ὅλον ὅτι ἐπέμεναν εἰς ἀπομιμήσεις τῶν πέραν τῶν Ἀλπεων καὶ ἀνατολικὰς, ἐπεξεργασμένας ὁμῶς ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν τέχνην, διαγράφεται κατ' ἀρχὰς ἕνας ρυθμὸς, πάντοτε περισσότερο πλησιάζων πρὸς τὴν ζωγραφικὴν, εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν κατόπιν δὲ εἰς τὴν βόρειον, ὅπου ἡ δράσις τῶν μικρογράφων διετηρήθη περισσότερο καὶ ἐξελίχθη μετὰ πλέον ἔντονον ρυθμὸν, εἰδικῶς εἰς τὴν Βολωνίαν. Καὶ εἰς τὴν Ρώμην ὁμῶς δύναται νά συγκεντρωθῇ ἕνας ὀρισμένος ἀριθμὸς ἔργων, μετὰ τοιαύτην χαρακτῆρα. Καὶ εἰς τὴν Φλωρεντίαν, παρ' ὅλον ὅτι εἶναι ὀλίγαι αἱ μικρογραφίαι ἀσφαλὸς τοπικῆς προελεύσεως, εἶναι ἐν τούτοις δυνατόν νά ἀναγνωρισθῇ ἕνας ὁμιλος ἐκ τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τοῦ σχεδίου.

Εἰς τὴν Σιένναν, ἂν καὶ μερικοὶ καλλιτέχνηται ὑφίστανται τὴν βολωνικὴν ἐπιρροήν, ἄλλοι μὴ μόνον τὸν Ντούτσιο, ἐπιστρέφουν εἰς τὰ ἀνατολικά παραδείγματα, γλυκαίνοντες τοὺς τόνους καὶ λεπτόνουντες τὸ σχέδιον.

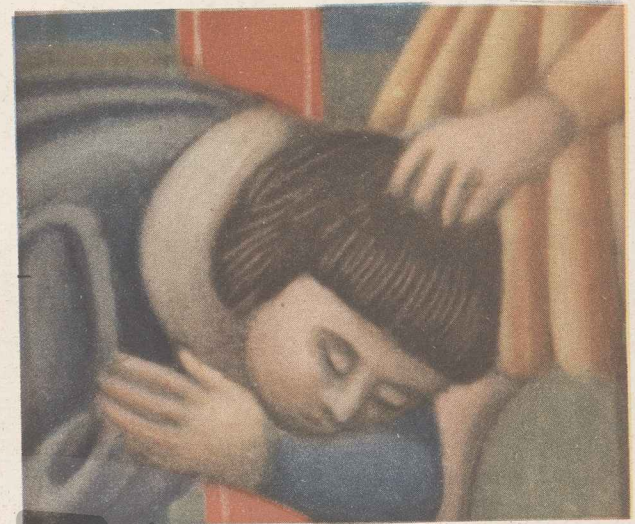
Ἰδοὺ ὁμῶς, μετὰ τὸ 1300 ἀναπτύσσεται μία μικρογραφικὴ τέχνη μετὰ ζωηρὰς ποικιλίας, ἐμπνεύσεως καὶ μορφῶν, διὰ κάθε Ἰταλικὴν περιοχὴν.

Καὶ ἡ τέχνη αὐτὴ ἐπίσης, ἐνθυμίζει τὰς οὐσιώδεις καὶ τοπικὰς ποικιλίας, εἰς τὸ Βένετον εἰς τὴν Λομβαρδίαν, εἰς τὴν Τοσκάνην, εἰς τὴν Αἰμιλιαν, εἰς τὴν Οὐμβρίαν καὶ εἰς τὴν Νεάπολιν, χειραφετεῖται ἀκολουθοῦσα ἰδίαν ὁδὸν καὶ πλουτίζεται μετὰ ἰδικὰς τῆς δυνατητητάς, μετὰ τὸν στολισμὸν ἐκείνων τῶν ἀνθέων, ὁ ὁποῖος κάμνει τὰς περιγραμμάς νά λάμπουν ἀπὸ χρώματα καὶ χρυσόν. Δυνάμεθα νά εἰπώμεν ὅτι πραγματικῶς ἀρχίζει νέα ἐποχὴ μετὰ τὸν 14ον αἰῶνα. Ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς αὐτῆς τῶν Βισκόντη, προωθεῖ ἔξοχα ἔργα, ἡ φήμη τοῦ γραφείου τῆς Βολωνίας, ἐλκύει τοὺς πλέον πεπειραμένους καλλιτέχνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν Φράγκον Μπολονιέζην καὶ τὸν ὑποτιθέμενον διδάσκαλόν του Ὀντερέρην, τοὺς ὁποῖους ἀναφέρει ὁ Δάντης, εἰς τὴν Θείαν Κωμωδίαν καὶ ἡ ἀνάπτυξις καὶ αἱ ἐμπνευστικὰ ὄργανά τῆς Βενετίας, ἐμπνέουν τοὺς μικρογράφους τῶν «Προμηθεϊδῶν», τῶν «Κανόνων», τῶν «Κεφαλαίων» καὶ ἡ Σιέννα βλέπει τὸν μέγαν Σίμωνα Μαρτίνην νά ἐργάζεται μικρογραφίας. Ἡ Νεάπολις προτρέπει τοὺς ἐπομένους αἰῶνας, μετὰ θαυμάσια χειρογράφα, τῶν ὁποίων ὁ στολισμὸς ἀμιλλᾷται ἀπὸ καλλιτεχνικῆς ἀξίας, μετὰ τὰς μορφάς. Καὶ ἂν ἡ Φλωρεντία ἐπιμένει ἀκόμη εἰς τὰ παλαιὰ πρότυπα, δὲν εἶναι δύσκολον νά εὐρωμεν, εἰδικῶς εἰς τὸ διακοσμητικὸν μέρος, πλουτισμένον μετὰ τὴν ἐξεζητημένην ποικιλοχρωμίαν τῶν φυλλωμάτων, μετὰ μικράς σκηνάς, θρησκευτικῶς ἐκτελεσθείσας, μετὰ πρόσωπα ἐξαιρετικῆς λεπτότητος, τὰ ἴχνη τὰ φανερόντα ἐκεῖνο ποῦ ἀργότερον ἦτο ἡ Φλωρεντιανὴ σχολή... Κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν καὶ ἡ μικρογραφία ἐπίσης ἀνευώθη καὶ ἡ ἡρωικὴ ζέσις, εἰς τὴν ἐρευναν τῶν κωδίκων, ἠνοιξεν εἰς τοὺς καλλιτέχνας ἐνδύτερον πεδῖον δράσεως. Τὸ 1940, ὁ ἀριθμὸς τῶν φιλολογικῶν χειρογράφων εἶναι τόσον μεγάλος, ὥστε ἡ προτίμησις τῶν καλλιτεχνῶν ἐστράφη πρὸς αὐτά. Καὶ δυνάμεθα νά εἰπώμεν ὅτι κατ' ὅλον τὸν αἰῶνα καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν εἰκονογράφειαν τῶν κλασικῶν, ἡ μικρογραφία ὑπῆρξε ἡ σύντροφος τῆς ζωγραφικῆς καὶ ἀντεμετώπισε, εἰς τὸν μικρὸν χρόνον μίας σελίδος, τὰ σοβαρὰ προβλήματα τῆς προοπτικῆς καὶ τοῦ τοπίου, ἐκφράζουσα καὶ αὐτὴ, κατὰ τὸν ἰδικόν της τρόπον, εἰς τοὺς στολισμοὺς καὶ εἰς τὴν ἀνανεωθείσαν γραφὴν, τὸ πνεῦμα τῆς κλασικῆς φιλολογίας. Μετὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς λάμψεις καὶ φωτισμοὺς, ἡ τέχνη τῆς μικρογραφίας ἐβάδισε πρὸς τὴν δύναν τῆς.

MARIO ARMANINI

Iferē mei tē qm̄
culcavit me hō:
tota die i pugnis tibi
lavit me. **C**onculcavit
me imma mei tota die:
qm̄ mlti bellantes iūfui
me. **A**baltudie diei ti
mebo: ego uō inte sp̄s.
In deo laudabo fides
meos: in deo sp̄s h̄ tunc
bo qd̄ fiait michi cno.
Tota die ūba mei ex
cibant: i dñis me cōs
cogitātes cor in malis.

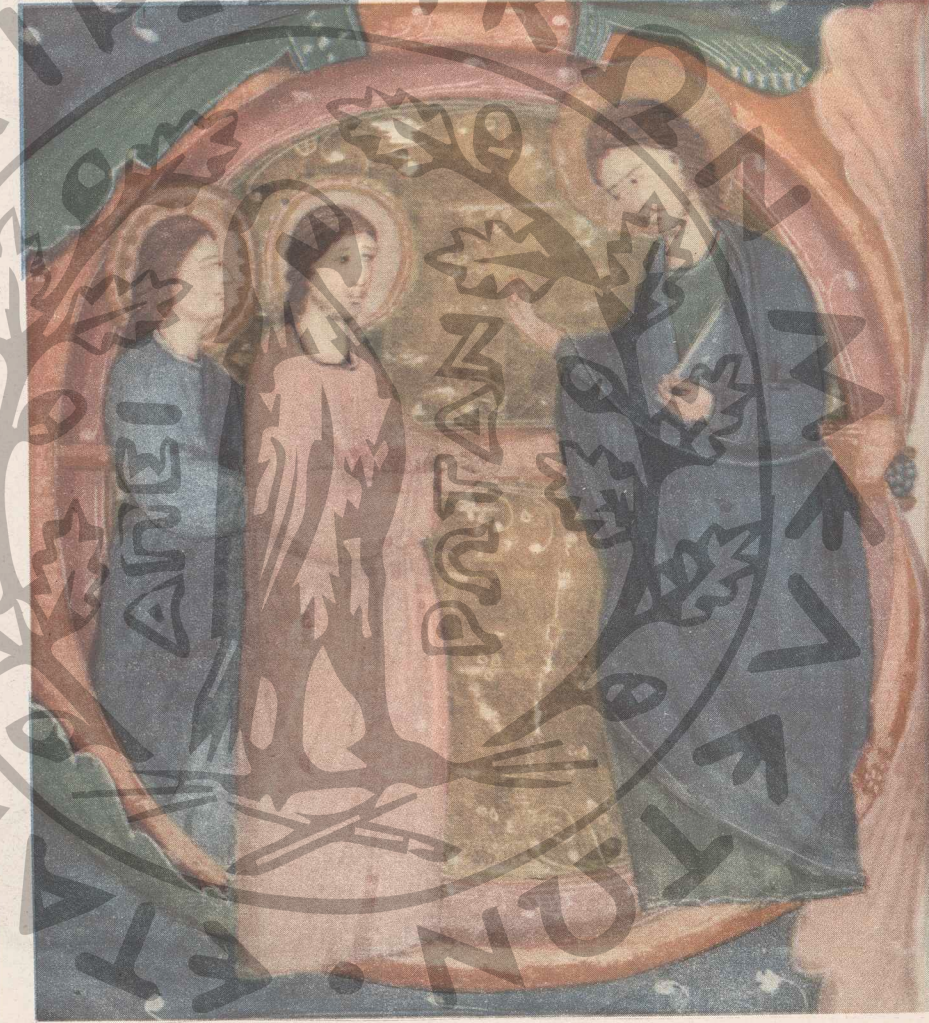
ΒΕΝΕΤΙΑ — Δεύτερον ἡμισυ τοῦ 15ου αἰῶνος.

ΒΕΝΕΤΙΑ — Δεύτερον ἡμισυ τοῦ 15ου αἰῶνος (τμήμα μικρογραφίας)

ΛΟΜΒΑΡΔΙΑ — Δεύτερον ἡμισυ τοῦ 15ου αἰῶνος.

ΝΕΡΙ ΝΤΑ ΠΙΜΙΝΗ — 1300

ΣΙΕΝΑ — Πρώτον ήμισυ του 15ου αιώνα

ΝΕΑΠΟΛΙΣ — 1496

Αι μικρογραφίαί ἐπὶ περγαμνῆς δὲν ζη-
τοῦνται τόσοι πολὺ καὶ τόσοι ἀσφαλῶς ὅπως
οἱ πίνακες, ὧν καὶ αὐταὶ εἶναι δυνατόν νά
χρησιμεύουσιν διὰ τὸ στόλισμα τῶν τοίχων καὶ εἶναι μάλιστα καὶ τὸ πλέον
πολύτιμον καὶ ἐκλεκτὸν στόλισμα.

Αἱ μικραὶ ὁμοῦ διαστάσεις, ἴσως δὲ καὶ ὀλίγον καὶ ἡ ὁμοιομορφία τῶν
θεμάτων, καὶ ἡ περιορισμένη φήμη τῶν καλλιτεχνῶν αὐτῶν (καὶ ὅταν ἀκό-
μη τὸ ἔργον εἶναι ὑπογεγραμμένον καὶ δύνανται νά ἐλεγχθῇ μετ' εὐκολίαν)
συντελοῦν ὥστε, μετὰ τὸ ἐνὸς πίνακος ἢ μιᾶς περγαμνῆς καὶ μιᾶς μικρο-
γραφίας τῆς ἰδίας ἐποχῆς, τῆς αὐτῆς καλλιτεχνικῆς ἀξίας, νά ὑπάρχῃ με-
γάλη διαφορὰ τιμῆς.

Μικρογραφίαί τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ, εἰς δημοσίας πωλῆσεις, ἔφθασεν εἰς
μεγάλα ποσά, μετρῶνται εἰς ἑκατοντάδας. Μία μικρογραφία τοῦ Σιμόνε

ΠΟΣΑ ΚΟΣΤΙΣΟΥΝ ΑΙ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΑΙ

Μαρτίν (διὰ τὰ περιορισθῶμεν εἰς ἰταλικά
παραδείγματα) ἀξίζει πολλὰς ἑκατοντάδας
χιλιάδας λιρετῶν, ἀκόμη δὲ περισσότερον σύμ-
φωνα μετὰ τὸ θέμα καὶ τὴν διατήρησιν, μία τοῦ Μποπιτσέλλι, τοῦ Πε-
ρουτζίνο, τοῦ Γκιρλανταΐο ἢ τοῦ Πιντουρρίκο, μεγάλων ζωγράφων (ὅ-
πως ὅλοι γνωρίζουν) οἱ ὅποιοι παρ' ὅλον τοῦτο εἰργάσθησαν εἰς τὰς μι-
κρογραφίας. Ἐπίσης δύνανται νά φθάσουν μεγάλην ἀξίαν, τὰ ἔργα μικρο-
γράφων, ὀλίγων γνωστῶν, ἢ τελείως ἀγνωστῶν, ἀρκεῖ νά εἶναι καλά, τὰ
ὀνόματα δὲ αὐτῶν ἔρχονται ἐνίοτε εἰς τὸ φῶς, χάρις εἰς τὰς ἀόκνους ἐ-
ρεῦνας, αἱ ὁποῖαι γίνονται εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μικρογραφιῶν. Σὺν τῷ
χρόνῳ ἡ ἀξία τῶν φύλλων αὐτῶν θ' αὐξήσῃ καὶ θά καθίσταται πάντοτε καὶ
περισσότερον δύσκολον νά εὑρεθῶν, ἀναγνωρίζεται δὲ καθημερινῶς περισ-
σότερον ἡ ἱστορικὴ ἀξία καὶ ἡ τιμὴ τῆς τέχνης.

ΑΜΠΡΟΥΤΣΙΟΝ — Τέλος τοῦ 14ου αιώνα

ΒΟΛΩΝΙΑ — 14ος αἰών — Σάβανον Νικολάου τῆς Βολωνίας.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΧΥΑΣ

Αι πεδιάδες Φλεγκρή, τās οποίās πρέπει νά διασχίσωμεν διά νά φθάσωμεν εἰς τὸ πέρασμα εἰς Τορρεγκάβετα, μᾶς προετοιμάζουν διά νά συναντήσωμεν τὴν Ἰσχύν. Τοπεῖον ἡλιόλουστον, καίόμενον, μὲ βουνά εἰς σχῆμα γαβάθας, ἀρχαῖοι κρατῆρες, δλάνοικτοι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀγροὶ μυστηριώδεις. Καὶ τὸ ἔδαφος εἶναι διαρκῶς ἀνήσυχον, τὸ βλέπομεν σχεδὸν νά τρέμῃ ὡς ἂν ὁ πυρετός ποῦ ἔχει ἐντός του, νά τοῦ ἔφερε μακρὰ καὶ συνεχῇ ρίγη καὶ νά τοῦ ἐπέβαλε ἀτελειώτους μεταμορφώσεις. Αὐτὴ ἐδῶ εἶναι μία γῆ μὲ πάντοτε προσωρινὴ ἀρχιτεκτονικὴν, ἀνήσυχος, ἀψίκωρος. Ἐκουράσθη νά εἶναι ἐπὶ χιλιετηρίδας πάντοτε δάσος ἢ πάντοτε λίμνη, πάντοτε τέλμα ἢ λόφος. Καὶ τότε τὰ βουνά γεννῶνται ἀπρόοπτα καὶ ἰδιόρρυθμα, εἰς μίαν νύκτα μόνον, καὶ εἰς μίαν νύκτα γίνονται ποταμός ἢ χαράδρα ἢ ἀγρός.

Ἀπὸ τὸν ὕψηλὸν κρημνόν, ποῦ δεσπόζει τῆς ἀμμουδιάς, ἕνας περιέργως σχηματισμὸς κιτρινίου καπνοῦ δεικνύει ὅτι ἐδῶ ἀρχίζει ἡ ζώνη τῆς φωτιάς. Ἐνθυμούμεθα τὰς ἀρχὰς τῆς Ἰσχυας, ἡ ὁποία ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τὸν θυμὸν ἐνὸς βυθισμένου ἡφαιστείου. Ὁ τότε βράχος ὠνομάσθη «Πιθοικοῦσα» διότι κατωτεῖτο μόνον ἀπὸ πιθήκους. Κατόπιν οἱ ρωμαῖοι κατέστρεψαν τὰ τετράχειρα καὶ ἤρχισαν τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῶν κλιμάτων καὶ ἤλλαξαν τὸ πρῶτον ὄνομα μὲ τὸ ὄνομα Ἀενάρια. Κατόπιν ἐξύπνησε, τὶς οἶδε ποῖα παλαιὰ προγονικὴ ἀνάμνησις, καὶ ἡ νῆσος ὠνομάσθη Ἐξαφνα Ἰσκρα, ποῦ σημαίνει «Μαύρη νῆσος» καὶ εἶναι ἡ πλέον τολμηρὰ ὀνομασία, δι' αὐτὸ τὸ νεκρὸν ἡφαιστεῖον.

Ἀνάμεσα εἰς τὸν κυματίζοντα καπνὸν καὶ τὸ μουμουρίσμα τῶν καπνῶν εἰς τὸν ἰδρωμένον ἀέρα, ποῦ εἶναι ἕνας διαρκὴς σιρόκος, ζοῦν παχεῖαι κυρίαι καὶ σοβαροὶ καὶ σκεπτικοὶ κύριοι. Προαύλιον ἄδου, ὅπου ἰδρώνουν, γίνονται ἀπὸ πορώδη ἀργίλλον, ἀπὸ σπόγγον. Θεραπεύουν πολυπλόκους ἀσθενείας, τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἡξεύραμεν νά ἐπαναλάβωμεν, βρεχόμενοι εἰς τὴν θειοῦχον ἐκείνην λάσπην, ἀναπνέοντες τὸν καφτὸν ἀέρα.

Ἐκπληκτικὰ πρόσωπα, ἡμίγυμνα καὶ παρ' ὅλον τοῦτο ἀξιοπρεπέστατα, σχεδὸν κατηφῆ, μὲ σινδόνας εἰς τὰ πλευρά καὶ μὲ ψάθινον καπέλλον, αὐστηροὶ ὅμως, οὔτε καὶ σκέπτονται ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὰ σπλάχνα ἐνὸς ἀγωνιῶντος ἡφαιστείου, τελευταῖοι Ἐμπεδοκλεῖς χωρὶς φιλοσοφίαν.

Δὲν συγκινοῦνται βυθίζοντες τὰ χέρια τῶν καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ σώματος εἰς τὸ νερὸ αὐτό, ποῦ ἔρχεται ἀπὸ καταχθόνια βάθη. Ἀδιάφοροι εἰς πᾶν ὅτι δὲν εἶναι ἡ ὑγεία τῶν, βλέπουν νά σχηματίζονται εἰς τὸν ἀέρα κοῦκλαι καπνοῦ, ἀκούουν νά παφλάζουν ζέουσαι πηγαί, μυρίζουν τὸ θειάφι καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξέ, ὡς ἀπὸ δοχεῖα ἀλχημιστῶν.

Ἴσως μᾶς βλέπουν ὀρθίους, ἀνάμεσα εἰς τὸν καπνόν, σκεπτόμενοι δράκοντας καὶ διαβόλους. Καὶ θὰ μᾶς νομίζουν πτωχοὺς ἀνθρώπους, δειλοὺς καὶ κακομοιριασμένους, ποῦ δὲν ἀποφασίζουν νά κατεβῶν μαζὺ τους, εἰς τὴν ἐπὶ πληρωμῇ κόλῳσιν τοῦ Μαύρου Οἴκου.

MA. ST.

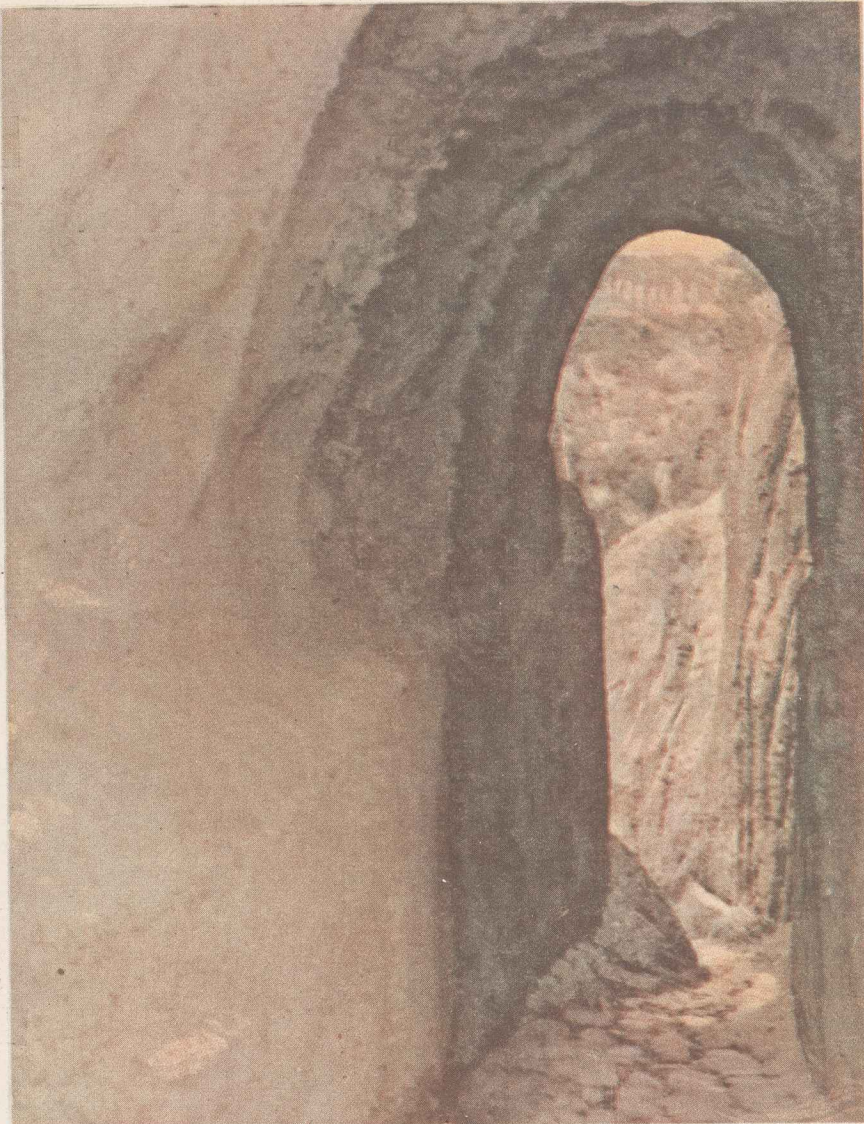

Εἰς τὸν Μαῦρον Οἶκον δὲν πηγαίνει μόνον ὁ ἀσθενής, ποῦ ἔχει ἀνάγκη νά βυθισθῇ εἰς τὰ θαυματουργὰ ὕδατα ποῦ ἀφθονοῦν εἰς τὴν Ἰσχύν, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὁ μανιώδης ἐκδρομεὺς ζητῶν συγκινήσεις. Εἰς τὰς ἱαματικάς πηγὰς, τὸ ὕδωρ ὑπερβαίνει τὴν θερμοκρασίαν τῶν 200 βαθμῶν, τὰ λουτρὰ δὲ αὐτὰ, εἶναι πολὺ ἀποτελεσματικά.

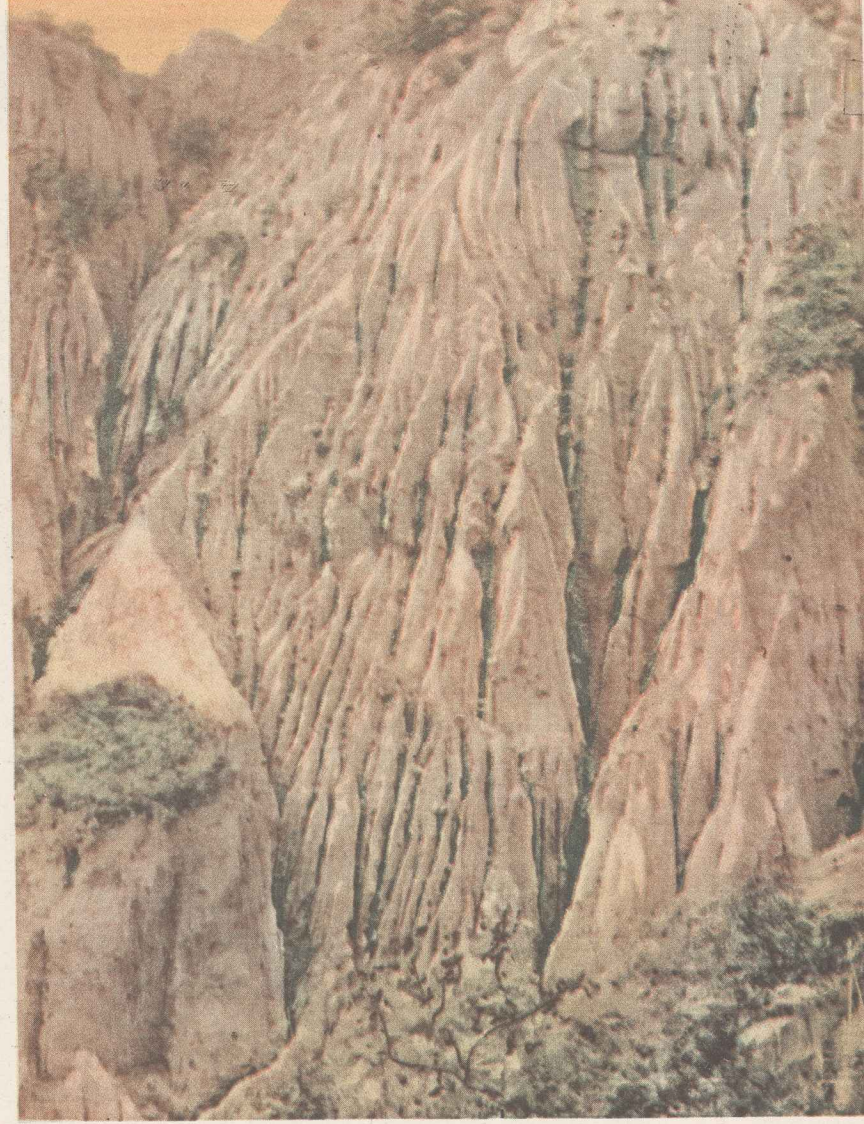

Ο ἈΝΘΡΩΠΟΣ δὲν φοβεῖται τὴν μοναξιάν. Ἀποδείξει αὐτὰ τὰ κάγκελα ποῦ κλείουν τὴν εἰσοδὸν ἐνὸς ἐστιατορίου. Ὁ διψασμένος ἐκδρομεὺς, ὁ πεινασμένος ἀρρωστος, εὐρίσκει ἐδῶ ἐκλεκτὴν τροφὴν καὶ δροσιτικὰ ποτά.

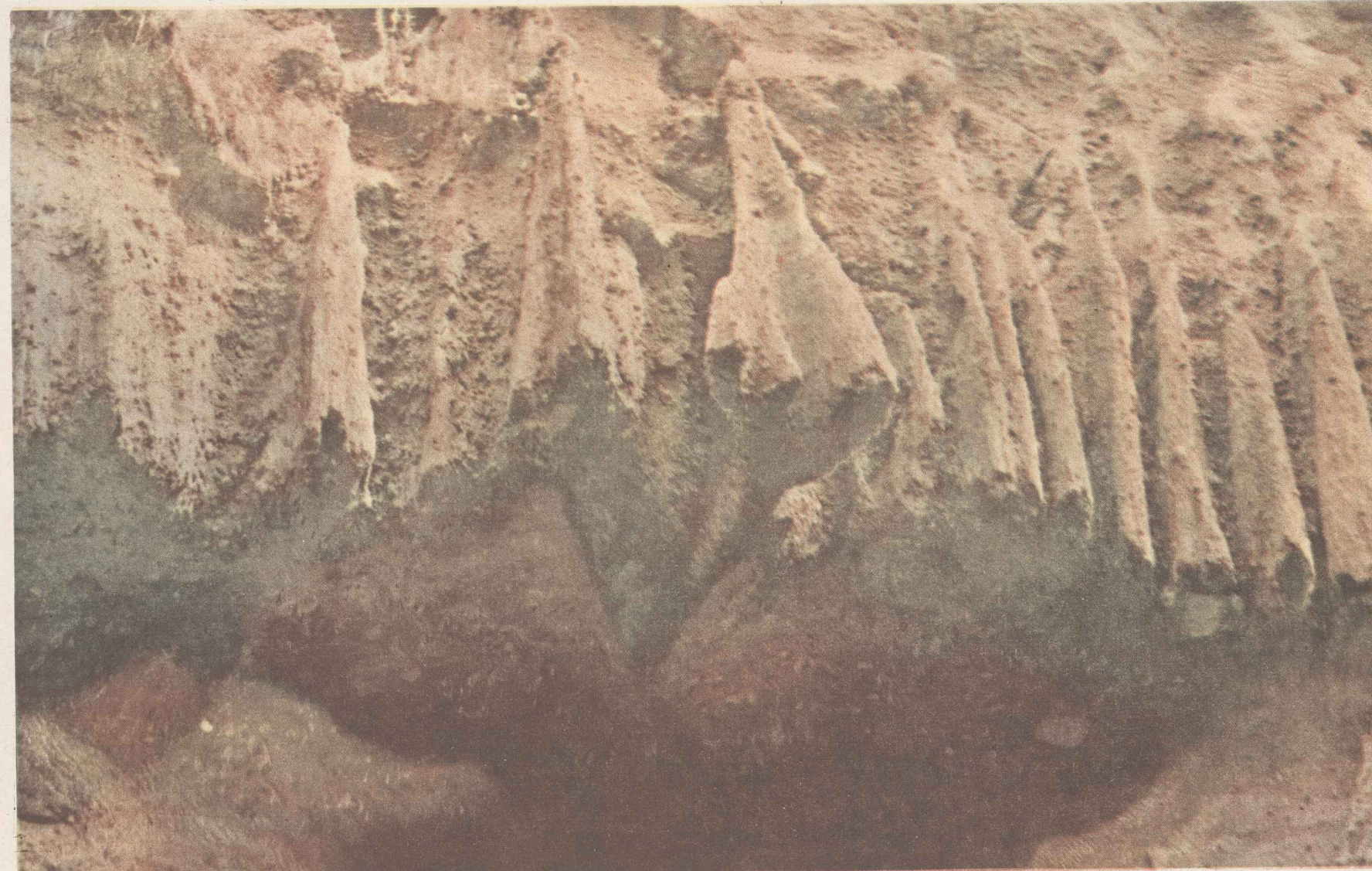
Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΚΟΛΟΥΤΣΗ, καθαρὸς ἰαχουατάνος, ἀγαπᾷ τὰς τοποθεσίας αὐτάς, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν θέματα διὰ τὴν ζωγραφικὴν του. Ἐπισκέπτεται συχνὰ τὸ Φρανκάσιο, κατὰ τὰς ἐκδρομὰς του εἰς τὸν Μαῦρον οἶκον.

ΜΙΑ ΥΠΟΝΟΜΟΣ, ἐνώνουσα δύο τμήματα τῆς μακρᾶς ἀνωφερείας, ποῦ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὴν ἀκροθαλασίαν εἰς τὸ Μαῦρον σπήλαιον. Τὸ ὄλισθηρὸν ἔδαφος διασχίζεται ἀπὸ πηγὰς θερμοῦ ὕδατος, δὲν φοβίζει ἐκδρομεῖς καὶ ἐπισκέπτας καὶ πράγματι εἶναι πολλοὶ οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ σπήλαιον.

ΤΟ ΚΡΑΣΠΕΔΩΜΑ τοῦ πῶρου, προεκλήθη ἀπὸ τὸ ζέον μεταλλικὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον φθάνει εἰς Ἰσχύν ἀπὸ διάφορους σταθμούς, ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Ἐπομῖα, ἐνὸς σβυσθέντος ἡφαιστείου. Τὸ ὕδωρ αὐτὸ ἀφίνει ἐπὶ τῶν βράχων ἕνα πράσινον στρώμα, ποῦ προσδίδει φασμαγορικὴν ὄψιν.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΘΕΙΩΔΕΣ ἀναθυμιάσεις καὶ ἀπὸ τὰ καψίματα, τὰ προκαλούμενα ἀπὸ φλέβας ζέοντος ὕδατος, ὁ βράχος καὶ ὁ πῶρος διαστέλλονται καὶ προσλαμβάνουν περίεργα καὶ φανταστικά σχήματα. Εἰς τὴν πλευρὰν αὐτὴν τοῦ βουνοῦ, ὁ λίθος μετεβλήθη εἰς βαρὺ ἐφάμιλλον τῆς σμίλης μεγάλου γλύπτου. Τὸ σκέπασμα αὐτὸ φαίνεται ὅτι εἶναι προωρισμένον διὰ τὸν τάφον ἐνὸς ἀρχαίου ἥρωος. Ἴσως τοῦ Ὀδυσσεὺς, ὁ ὁποῖος μαγευθεὶς ἀπὸ τὰς σειρήνας ἐρωποκινδύνευσε πρῶτος εἰς τὸ Τυρρηναϊκόν, καὶ ἀπετέλεσε ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ θέματα τῆς ἀνεξαντλήτου φαντασίας τοῦ Ὀμήρου.

Η επίτροπή διά τας προσλήψεις εις την 24ην διετη εκθέσιν της Βενετίας, προεδρευομένη από τον γλύπτη γεροισίαστην Εδουάρδον Ρουμπίνο (πρώτον εξ αριστερών) και αποτελουμένη από έκλεκτα μέλη των γραμμάτων, της τέχνης, της βιομηχανίας και του εμπορίου ως και από αντιπροσώπους των επιστημόνων.

ΟΙ ΠΕΛΑΤΑΙ ΕΝΟΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Ο βιβλιοθήκιος ή ο αρχαιοφύλαξ — πού θα ήθελε και θα είχε τον καιρόν — θα ήδυνάτο να μελετήσει ένα μέγα μέρος του ανθρώπινου γένους, καλλίτερα δε επί του ζώντος και παλλομένου υλικού, πού έχει την ευκαιρίαν να μελετήσει υπό τους όφθαλμούς του, παρά εις τὰ βιβλία και τὰ έγγραφα πού φυλάσσει.

Αυτός εύρίσκει εις την επαγγελματικήν θέσιν του Μαίτρ ντ' οτέλ ένας δημοσίος έστιατορίου, δηλαδή ο άνθρωπος πού τρώγει, δεν παρουσιάζει υλικόν μεγαλυτερόν ενδιαφέροντος δια παρατήρησιν, δι' ανάλυσιν και διά κριτικήν, από τον άνθρωπον πού διαβάζει, δηλαδή από τον λαμβάνοντα, την λεγομένην πνευματικήν τροφήν.

Όταν πάλιν πρόκειται περί ενός έστιατορίου sui generis, θέλομεν να είπωμεν περί μιάς αρχαιοβιβλιοθήκης ειδικευθείσης (όπως είναι ακριβώς εις την Βενετίαν τὸ 'Ιστορικόν 'Αρχεῖον Συγχρόνου Τέχνης), πλουτισμένης με δημοσιεύσεις, ελκονογραφημένας με καλλιασθησίαν και με φωτογραφικάς συλλογὰς κάθε είδους και χρώματος, οὕτως ὥστε να προκαλῇ και κρατῇ εις τὰς τραπεζὰς της ένα αξιοσημείωτον ἀριθμὸν πελατῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τακτικῶν, όλων ὅμως «τσαμπατζήδων», καὶ ἑκαστον ἐξ αὐτῶν, με μίαν ἐπιθυμίαν καὶ ένα γούστον ξεχωριστόν, τότε γίνεται ἀντιληπτόν, ἀκόμη περισσότερο, ὡς πεδῖον τοιαύτης παρατηρήσεως και μελέτης, ἐκ μέρους ἐκείνου πού κρατεῖ εις τὰς χεῖρας του τὴν κίνησιν και τὴν πορείαν τοῦ καταστήματος.

Ίδου μία χαριτωμένη θεοποιία, φοιτήτρια τεταρτοετής, τῶν ὥραιων

γραμμάτων, τὴν ὁποίαν ὁ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης, συνεβούλευσε να ἐτοιμάσῃ τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν της με θέμα ένα νεοκλασικὸν καλλιτέχνην. Ἡ φοιτήτρια εἶχε δύο ρομαντικούς ὀφθαλμούς και ὅταν ἐσήλθεν εις τὴν αὐστηράν αἴθουσαν, τοὺς περιέφερε ἀορίστως τριγύρω της. Εἶναι ἀναποφάσιτος: θὰ διαλέξω ένα ζωγράφον ἢ ένα γλύπτην (φαίνεται να λέγει). Ἀπὸ τὰ ὕψηλά και γεμάτα ράφια, περισσότεροι τοῦ ἐνὸς συγγραφῆς (καὶ ὑπάρχουν κάθε ἡλικίας) φαίνονται ὡς να προσφέρονται οἰκιοθελῶς, αὐτὴ ὅμως δὲν τολμᾷ να πλησιάσῃ κανένα... καὶ ἔχει δίκαιον. Ὁ βιβλιοθήκιος λαμβάνει τὸ θάρρος να ὑποδείξῃ τὸν Thorwalden... Τὸν δέχεται, μ' ένα συνεσταλμένον χαμόγελον, διότι τὸ ὄνομα δὲν εἶναι πολὺ κοινὸν και τῆς ἀρέσει. Δύο ὀγκώδεις τόμοι τοποθετοῦνται ἐμπρός της, ἐπὶ τῆς τραπεζῆς. Ἐφάνη τρομαγμένη: «Ὅλα γιὰ μένα; (Φαίνεται ὅτι διερωτᾶται). Ὁρθία, χωρὶς να βγάλῃ τὰ γάντια της, ἀνοίγει τὸν ἕναν και τὸν ξεφυλλίζει. «Όταν ἐφθασε εις τὸ μέσον, ἐκύτταξε πρὸς τὰ ἐπάνω, κατόπιν δὲ ἀποτεινομένη πρὸς τὸν βιβλιοφύλακα: «τώρα εἶναι ἀργά — λέγει — ἔχω λίγη δουλειά, εὐχαριστῶ, θὰ ἐπιστρέψω». Κλείει τὸ βιβλίον, φεύγει και δὲν ἐπιστρέφει. Προφανῶς εὐρήκε ἄλλου, ἄλλην τροφήν διὰ τὴν θέσιν της.

Ίδου ἀπ' ἐναντίας ἑνας τελειόφοιτος, καλὰ πληροφορημένος και βέλαιος. Καὶ αὐτὸς ἐπίσης διηυθύνει, πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ 800 (τὸ 800 ἐμβάλλει εις μικροτέρας εὐθύνας τοὺς συμβουλευόντας), καὶ εἶχεν ἤδη ἐκλέξῃ μόνος του τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνη.

Τώρα ἐπιθυμεί, πᾶν ὅτι, ἔχει τὸ ἀρχεῖον ἐπὶ τοῦ καλλιτέχνη αὐτοῦ. Τὸν ἐξυπηρετήσαν ἀμέσως. Βιβλία, κατάλογοι, φωτογραφίαι ἐτέθησαν εις τὴν διάθεσίν του. Ἀφοῦ ἐβεβαίωθη ὅτι εἶχεν ἀρκετὴν μελάνην εις τὸ μελανοδοχεῖον, ὁ ἀξιὸς νέος ἤρχισε ἀμέσως να ἐργάζεται. Διαβάζει και γράφει, γράφει περισσότερον παρὰ διαβάζει.

Ἐμεινε χωρὶς χαρτί, και ἐξήτησε. Ἐμεινε ἔως τὴν ὥραν τοῦ κλεισίματος. Ἐφυγε και ἐπέστρεψε τὴν ἐπομένην, και οὕτω καθεξῆς ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀνελλιπῶς. «Όταν ἐτελειώσε, ἐδήλωσε ὅτι τὸ ἔργον του θὰ ἐξετεπυτο εις τόμον και ὅτι θὰ προσέφερε ἕνα ἀντίτυπον εις τὸ ἀρχεῖον. Καὶ τὸ τομίδριον ἐτυπώθη, και τὸ ἀρχεῖον τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖ, ἀκούραστον, ὅλας τὰς ἐκδόσεις, μικράς και μεγάλας, γράφει εις τὸν συγγραφῆα διὰ να τὸν συχαρῇ και να τοῦ ὑπενθυμίσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του διὰ τὴν προσφοράν. Ἀντ' αὐτοῦ ἀπήντησεν ὁ ἐκδότης, ἀποστελλὼν τὸν τόμον ἀλλ' ἐπιβαρυσμένον με τὸ ἀντίτιμον.

Τὸ ἀρχεῖον, (ὅπως βλέπωμεν) παρ' ὅλον ὅτι λαμβάνει πολλὰ δῶρα, δὲν συντηρεῖται ἐξ αὐτῶν, ζητεῖται ἀγοράζει τὰ βιβλία του, καινούργια και εὐκαιρίας, ὀλίγον παντοῦ και μερικά τὰ πληρώνει πολλὰ χρήματα. Εἰδικὸς δὲ τὰς ὥραιας ὑπερσυγχρόνους ἐκδόσεις, ἐξεχόντων καλλιτεχνῶν. Αὐταὶ εἶναι αἱ μαγεύουσαι και γαργαλίζουσαι (ἀκριβῶς ὅπως ὠριμένα ὀρεκτικά και ἐκλεκτά φαγητά) τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι τὰς ἀτενίζουσ ἀμέσως μόλις ἐμφανισθοῦν εις τὰς προθήκας τῶν βιβλιοπωλείων, και τρέχουν ἀμέσως εις τὸ ἀρχεῖον τῆς Βενετίας διὰ να τὰς

γευθοῦν, νωπὰς, νωπὰς... (Τώρα πῶς τὰς χωνεύουσιν εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον πρέπει να ἐξετασθῇ ἰδιαίτερος). Ἐρχονται μόνοι και εις ζεύγη, ἐνίοτε και καθ' ὁμάδας. Ζητοῦν τὸ βιβλίον ἐν χορῶ και ὅταν τὸ βλέπουν, τεινουν ὅλοι μαζί τὸ χέρι, διὰ να τὸ πιάσουν πρώτοι. Κάθονται, κάποτε ἀνὰ δύο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καθίσματος, με τὰ κεφάλια ἠνωμένα, με τοὺς λαιμούς σκυμμένους και ὁ καθεὶς σῦρει τὸ βιβλίον πρὸς τὸ μέρος του, διατρέχουν τὰς σελίδας του, σταματῶντες, φυσικὰ εις τὰς εἰκόνας.

Κάποιος ὅμως καλλιτέχνης — πάντοτε μεταξὺ τῶν νέων — ἐρχεται να ζητήσῃ ἐπίσης βιβλία, διὰ τὰ ὁποῖα ἤκουσε μόνον να γίνεται λόγος και τὰ ὁποῖα ὑποθέτει — ἢ ἐλπίζει και κάποτε ἀξιῶ — να τὰ εὕρῃ. Τότε δὲν τοῦ ἀρκοῦν αἱ ἀπαντήσεις πού τοῦ δίδονται και ἐτοιμάζεται να κάμῃ ὁ ἴδιος ἐρεῦνας. Δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται ὅμως. Φαντασθῆτε ἕνα πελάτην ἐστιατορίου ἢ ξενοδοχείου, πού πηγαίνει να πάρῃ μόνος του τὰ φαγητὰ ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον, ἢ ἀπ' ὅπου τὰ ἔχουν τοποθετήσει. Ἡ πράξις θὰ μπορούσε να εἶναι συμπληρωτική και εὐχάριστος εις τὸ να τὴν βλέπῃ κανεὶς, ὅχι ὅμως διὰ τὸν διευθυντὴν ἢ τὸν υπεύθυνον τοῦ καταστήματος. Εἰς τὸ ἀρχεῖον ἐρχονται ἐπίσης και οἱ παλαιοὶ καλλιτέχνη — ὀλιγώτεροι τὸν ἀριθμὸν — ἐκεῖνοι πού ἔκαμαν δρόμον και εἶναι γνωστοί. Αὐτοὶ ὁμως γενικῶς, ὅπως εἶναι και φυσικόν, δὲν ἐρχονται διὰ να μελετήσουν. Τύποι ὅπως τὸν Τιντορέττο, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐμορφώνοντο ποτὲ ἀρκετὰ, τώρα ὑπάρχουν λίγοι. Μερικοὶ διὰ να ἰδοῦν μίαν ἐπιθεώρησιν ἢ μίαν ἐφημερίδα (τὸ ἀρχεῖον συλλέγει και φυ-

λάσσει χιλιάδας) ἢ ὁποῖα ἔγραψε δι' αὐτοὺς, ἢ διὰ συνάδελφόν των, πού τοὺς ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερος. Ἄλλοι πάλιν ἐρχονται (ἴσως ἐπὶ προσκλήσει) διὰ να ἰδοῦν και να ἐλέγξουν τὴν θέσιν των, ἐπὶ τῶν εἰδικῶν δελτίων πού ἀφοροῦν τὴν παραγωγήν των. Προσθέτουν πᾶν ὅτι λείπει και ἐνημερώνουν τὰ δελτία.

Μὲ τοὺς παλαιούς, συμβαίνει, συχνὰ κάποια παλαιοντολογία. Αὐτοὶ δὲ οἱ ὁποῖοι, συχνάκις εἶναι ἐνδοξοὶ βετεράνοι τῆς τέχνης, ἐρχονται διὰ να χαρετίσουν, εις τὰ βιβλία, παλαιούς συναδέλφους των, τοὺς ὁποῖους δὲν δύνανται να συναντήσουν προσωπικῶς. Καὶ εἶναι συγκινητικόν να τοὺς βλέπετε να κύπτουν ἐπὶ τῶν σελίδων πού ὑπενθυμίζουν τὸ ἔργον τοῦ ἀποθανόντος φίλου ἢ διδασκάλου των και να σχολιάζουν μεγαλοφώνως τὰ προτερήματα και ν' ἀσπάζονται ἀκόμη τὴν εἰκόνα τοῦ ἐκλιπόντος.

Εἰς τὴν αἴθουσαν ὅμως τοῦ ἀρχείου, νέοι και παλαιοί, ἐρχόμενοι ἢ ἀναχωροῦντες, οἱ καλλιτέχνη παρευρίσκονται ὅλοι εις τὸ ἴδιον πάτωμα. Ὅπως δὲ εις τὰς θέσεις τῶν βιβλιοθηκῶν και εις τὰ ἀλφαβητικά εὔρετήρια, ὅλα τὰ ὄνόματα ἀδελφοποιούνται, τοιουτοτρόπως ἢ μοναδικὴ αἴθουσα ἀναγνωστηρίου, ὅπου συγκεντρώνονται οἱ διάφοροι καλλιτέχνη, συνενώνει ὅλους εις μίαν ἀδελφότητα τοῦ πνεύματος και τῆς δράσεως, ἢ ὁποῖα δὲν θὰ ἦτο νοητὴ ἀλλαγὴ.

Ἐδῶ εἶναι δυνατόν ὁ ἐπιφανὴς ἀκαδημαϊκός, ὁ ἐλθὼν διὰ κάποιαν σπουδαίαν ἀποστολήν, να εὐρεθῇ ἀντιμέτωπος με τὸν ταπεινὸν ἀπόφοιτον τῆς τοπικῆς ἀκαδημείας, τὸν ἐπιχειροῦντα τὰς πρώτας ἐλευθέρας μελέτας του. Ὁ φλογερὸς προοδευτικὸς να καθήσῃ πλησίον εἰς τὸν πεισιμονα ὀπισθοδρομικόν, τέλος δὲ συναντῶνται τὰ πλέον παράδοξα ἀντίθετα, εἴτε εις τὰς τέχνας, εἴτε εις τὰς τάξεις, εἴτε εις τὰς μορφώσεις.

Εἰς τὸ ἀρχεῖον ὅμως αὐτὸ τῆς τέχνης, δὲν συναθροίζονται μόνον οἱ καλλιτέχνη. Ἐκ διαλειμμάτων ἐρχονται ἀπὸ τὰ πλέον διάφορα μέρη και παραμένουν, ἐπίσης και μερικοὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν οὐδεμίαν σχέση με τὴν τέχνην. Οἱ συγγραφεῖς ἐπὶ παραδείγματι και οἱ κριτικοί. Καὶ αὐτοὶ ἐπίσης ἀν δὲν ἔχουν ὑπερβολικὰς ἀξιώσεις, εύρίσκουν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦν.

Εὐρίσκουν ἐκεῖνο πού εις μάτην ἐζητήσαν ἄλλοι, και τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἐξαντάζοντο ποτὲ ὅτι θὰ τὸ εύρισκον ἐδῶ, (μῖαν ἀγνωστον λεπτομέρειαν, μίαν πολὺτιμον πληροφορίαν, ἕνα σπάνιον αὐτόγραφον) συχνὰ δὲ ἀπὸ μερικά στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα συνέλεξαν ἐκεῖ, ἀντλοῦν ὕλικόν δι' ἕνα μικρὸν ἄρθρον ἢ δι' ὀλόκληρον μονογραφίαν.

Ἐρχονται ἐπίσης και οἱ συλλέκται. Ἐρχονται διὰ να βεβαιωθοῦν, περὶ τῆς ἀξίας μιάς ἀγορᾶς των, ἢ διὰ να ὀχυρωθοῦν ἐναντίον τοῦ κινδύνου, ἀπὸ τοῦ να ἐξαπατηθοῦν, εις ὅτι, πρόκειται να πράξουν. Κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, διασχθέντες ἀπὸ τὴν πικρὰν των πείραν, ξεφυλλίζουν βιβλία, συμβουλευόμενα καταλόγους, παρατηροῦν φωτογραφίας, ἐλέγχουν ἡμερομηνίας, δηγούμενοι και φωτιζόμενοι ἀφιλοκερδῶς ἀπὸ τὰ φῶτα τοῦ ἀρχείου, τὰ ὁποῖα βοηθοῦν τοὺς ἐρευνητὰς τοῦ ὥραίου ἀλλ' ἐπίσης και τοῦ ἀληθοῦς.

Ἐναλλάσσονται χωρὶς να τὸ γνωρίζουν και να τὸ θέλουν, με τοὺς συλλέκτας, ἐπίσης και οἱ μεσάζοντες, ἢ ἀκόμη και οἱ ἀρχαιοπώλαι, ὀπλισμένοι με φακούς, πού ἐρχονται πρὸ παντός διὰ να ἐξετάσουν και να συγκρίνουν ὑπογραφάς, αἱ ὁποῖαι, ὅλοι γνωρίζουν ὅτι ἀξιίζουν ἐκεῖνο πού ἀξιίζουν, ἐνῶ τὸ πᾶν εἶναι να κατορθώσῃ κανεὶς να τὰς κάμῃ να ἀξίζουν.

DOMENICO VARAGNOLO

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ντούλιο Τορρές, ὁ βενετὸς ἀρχιτεκτὼν, ὁ κατασκευαστὴς τὴν τελευταίαν πρόσωπον τῆς Διετοῦς Ἐκθέσεως, ἐξετάζει τὸ σχέδιον τῆς πρώτης προσώψεως, ἐκτελεσθέν ἀπὸ τὸν ζωγράφον Μάριον Ντὲ Μάριο.

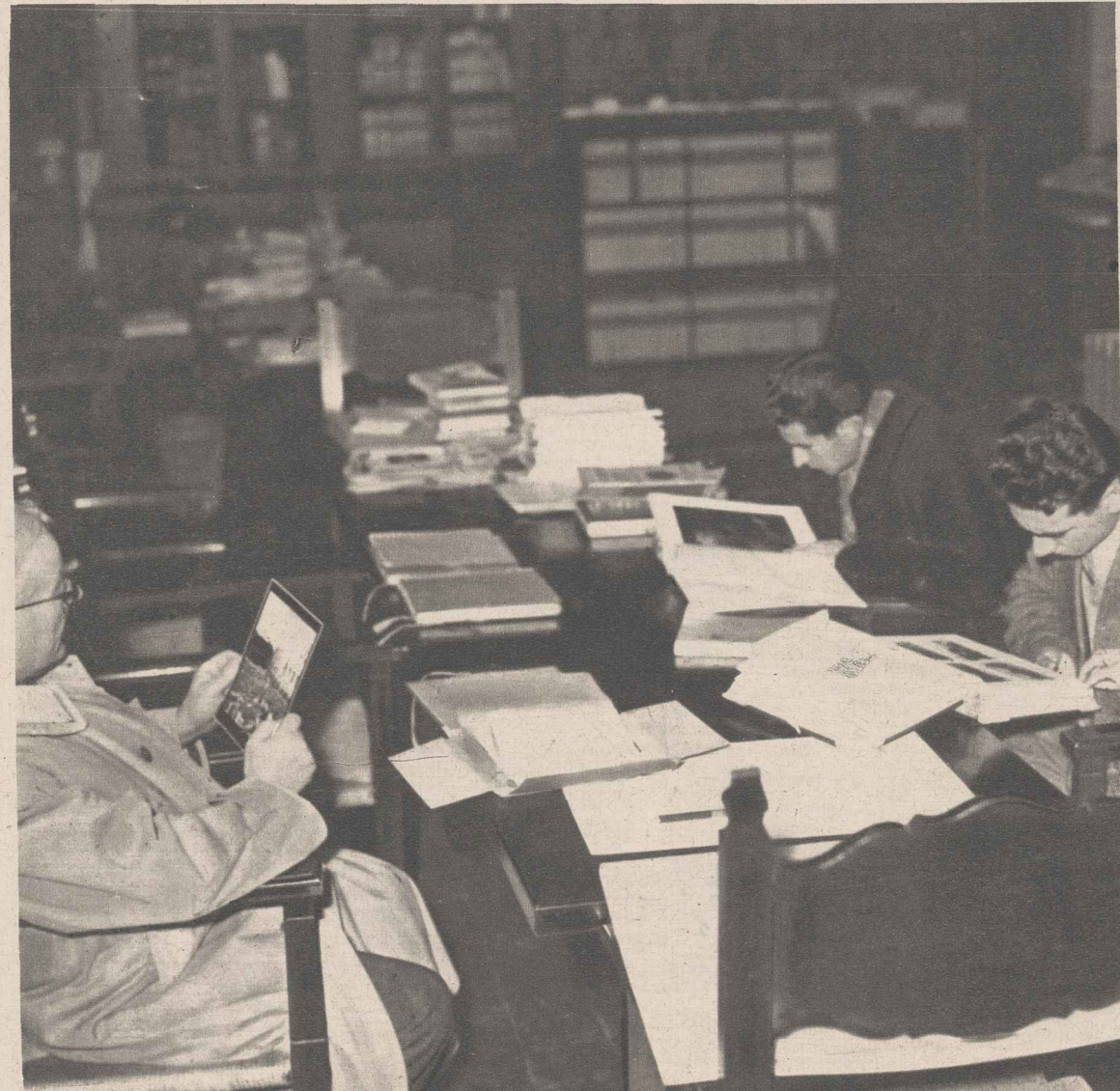

Ο ΠΡΥΤΑΝΙΣ τῶν βενετῶν καλλιτεχνῶν, Ἀλέξανδρος Μιλέση, θαμὼν τοῦ διασῆμου ἀρχείου, ἐκπληροῦσαι ἐνώπιον τῆς ἀναπαράστασεως ἑνὸς ὑπερσυγχρόνου ἔργου.

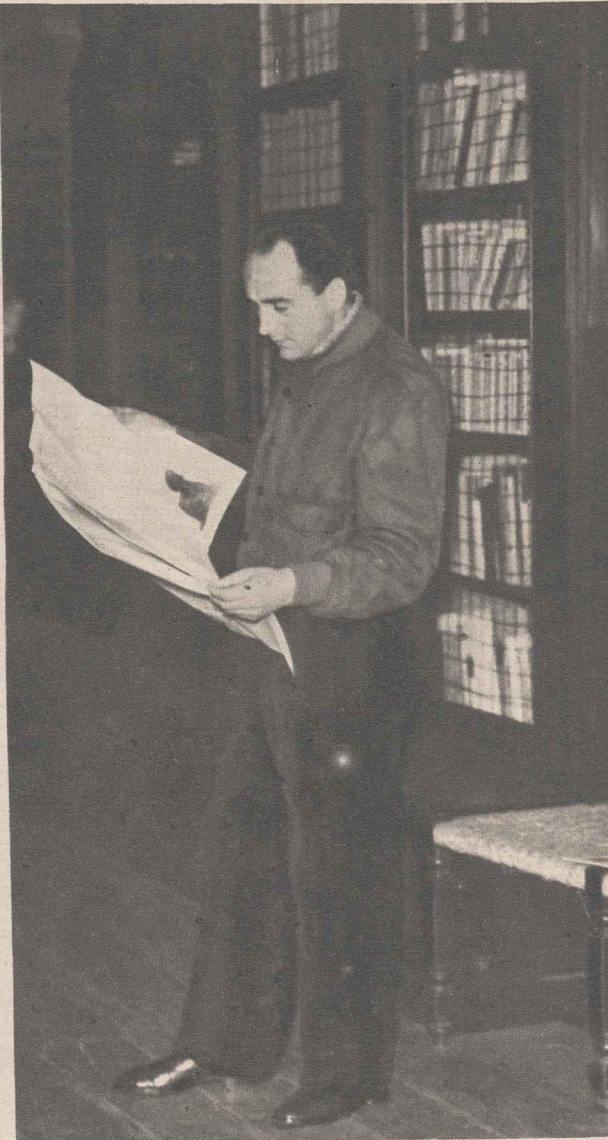
Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ Μάρκος Νοβάττι, τοῦ ὁποῖου τὸ ἔργον «Σφαγεῖον» ἐβραβεύθη, ἐξετάζει τὸν κατάλογον τῶν ἐκθετῶν μιάς ἐκθέσεως, διὰ να ἰδῇ ποῖον πρέπει να σφάξῃ.

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ Φάβιος Μασουρόνερ και ο ζωγράφος Βεντόζα, συμβουλευόμενοι, έκαστος διά λογαριασμόν του, και υπό διάφορον βλέμμα, την πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην του άρχείου.

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ 'Ηρακλής Σιμπελάτο, σχολιάζει τὸ ἔργον ἑνὸς διασήμου συναδέλφου του, ἐνώπιον δύο νέων καλλιτεχνῶν, οἱ ὅποιοι, παρ' ὅλον ὅτι ἐνδιαφέρονται ἐξαιρετικῶς εἰς τὰς εἰκονογραφίας ἑνὸς τόμου τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης, παρακολουθοῦν τὰ λεγόμενά του κατανεύοντες.

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ Βελλάνη Μάρκη, ἐπισκέπτεται συχνά τὸ 'Αρχεῖον, διὰ ν' ἀντλήσῃ ὠρισμένης πληροφορίας.

ΔΕΝ ΛΕΙΠΟΥΝ καὶ αἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλου. Εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς διευτοῦς τῆς Βενετίας, ἡ νέα, αὐτὴ λαμβάνει διαφόρους σημειώσεις.

ΦΑΝΤΑΣΙΕΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Πῆγα στὴ Ρώμῃ μὲ τὸν ἀέρα ἢ γιὰ νὰ πῶ καλ-
λίτερα μὲ τὴν νοσταλγία τῶν τραίνων, πού πῆ-
γαιναν πρὸς τὴν αἰώνια Πόλιν, ἢ ποῦφερναν τὴ
μυρωδιά. Γεννήθηκα στὸ Λάτσιο, σ' ἕνα χωριὸ ὅ-
που μιλοῦν μία διάλεκτο, πού μοιάζει πολὺ τῇ
διάλεκτο τῆς Ρώμης, ἐπὶ πλέον δὲ ἀνετράφηκα
κοντὰ στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ, καὶ τίποτε δὲν
θὰ μπορούσε νὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ δοκιμάσω τὴ
ταπεινὴ περιπέτειά μου. Τὸ ἐξπρὲς τῶν 'Ἰνδιῶν
πού τῶβλεπα νὰ περνᾷ ἀπ' τὴν ἔρημῃ ἐλῶδῃ πα-
ραλία, μία φορὰ τῇ βδομάδᾳ, μόλις ἀγγίζει τὴν
φαντασία μου. Τὸ τραῖνο αὐτὸ φάντασμα, συνεί-
θιζε νὰ παρουσιάζεται καὶ νὰ ἐξαφανίζεται, κα-
τὰ τὸ ἡλιοβασιλεμμα πῶς γρήγορα ἀπ' τὴ νυχτε-
ρίδα, ἀλλὰ δὲν σταματοῦσε στὸ σταθμὸ μου. 'Αλ-
λοιώτικα νομίζω πὼς θὰ τελειῶνα, πούις ξέρεῖ
πού, ὅλα ὅμως τὰ «κατ' εὐθείαν», «οἱ ταχείες», τὰ
«μικτά» καὶ τὰ ἐμπορικὰ τραῖνα, σταματοῦσαν
στὴν Ταρκουίνια ἀρκετὰ, καμμιά φορὰ μόνο γιὰ
νὰ προμηθευθοῦν νερό, καὶ ἐξακολουθοῦσαν τὸ
τρέξιμό τους πρὸς τὴν πόλιν, ἦτανε γιὰ μένα μιά
πρόσκληση γιὰ ν' ἀνεβῶ. 'Όταν ἔφευγαν, τὰ πα-
ρακολουθοῦσα μὲ τὸ μάτι μου, σ' ὅλη τὴ στροφὴ
τῆς παραλίας, ὡς ὅτου ἐξαφανίζονταν, ἀφίων-
τας στὸ δρόμο τους, κάποιο συννεφάκι ἄσπρου
καπνοῦ, πού διαλύονταν γρήγορα ἀπ' τὸν ἀέρα.

Κατὰ τὰ παιδικὰ μου χρόνια, σὰν ἄκουα νὰ
μιλοῦν γιὰ τὴν Ρώμῃ, γιὰ τὸ οἰνεσιατάριο «'Η
'Αφθονία», ὅπου συναντῶνταν, ἐκείνη τὴν ἐποχὴ,
οἱ συγχωριανοί μου ποῦμεναν στὴ πρωτεύουσα,
γιὰ τὸ μεγάλο γεφύρι τοῦ 'Αγ. Παύλου πού ἀ-
νοιγόκλεινε, πού ἔκλειε γιὰ νὰ περάσῃ τὸ τραί-
νό, κ' ὕστερα ἀνοίγε, ὀνειρωπολοῦσα νὰ πάω ἀ-
νάμεσα στοὺς ἐπτὰ λόφους, νὰ μαζέψω, δὲ ξέρω
τὶ δάφνες, γιὰ νὰ γυρίσω ὕστερα στὸ χωριὸ μου
ντυμένος σὰν βερσαλιέρος, πάνω σὲ μιά μηχανὴ
πού πετᾷ. Δὲν ἔφθαναν τὰ πτερά, ἦθελα καὶ νὰ
γυρίσω πετώντας, σὲ μιά ἐποχὴ πού ὁ 'Ντελαγ-
κράνζ δὲν εἶχε ἀκόμη φανῇ. Τί ἦταν ἐκεῖνο πού
κεντοῦσε μὲ τέτοιο τρόπο τὴ φαντασία μου; Σί-
γουρα οἱ ἀνοιξιᾶτικες ἐξάψεις καὶ τὰ μυθιστορή-
ματα τοῦ 'Ιουλίου Βέρν.

Τέλος, ὅταν ἔγινα δεκαεννιά χρονῶν, νᾶμαι στὴν
πόλιν τῶν ὀνείρων μου, ὅπου μ' ἔφεραν καὶ λίγο,
πρέπει νὰ τὸ πῶ, οἱ σοσιαλιστικὲς οὐτοπίες μου,
ἀπ' ἐκεῖνο τὸ λίγο ρωμαντικὸ καὶ ἀλητικὸ πού
οἱ οὐτοπίες αὐτὲς περιεῖχαν. Κι' ὁ καθένας μπο-
ρεῖ νὰ φαντασθῇ ἀπὸ ποιους γύρους ἀρχισὰ τὸ
ταξίδι μου μὲς στὴν πόλιν.

Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκεῖνο πού ἐπιθυμοῦσα.
'Ο δρόμος πού μὲ ὠδήγησε στὴν Ρώμῃ δὲν εἶναι
ὁ δρόμος τοῦ Πανεπιστημίου, τῆς ὑπαλληλίας,
τῶν ἐργασιῶν, τῆς τύχης. 'Εγὼ ἀνῆκα στὴν κατη-
γορίαν τῶν μικρῶν ἐσωτερικῶν μεταναστῶν. Βρί-
σκομαι στὴ Ρώμῃ ἀπ' τὸ μοιραῖο τῆς περιφέ-
ρειας μου, ὅπως ἕνας λομβαρδὸς μπορεῖ νὰ μένῃ
στὸ Μιλάνο, ἕνας αἰμιλιανὸς στὴν Μπολόνια, ἕνας
Τοσκάνος στὴν Φλωρεντία καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. 'Αν
τύχαινε νὰ γεννηθῶ ἄλλου, παρὰ στὸ Λάτσιο, ἢ
ζωὴ μου ἀσφαλῶς θὰ εἶχε μεγαλύτερη ἢ μικρό-
τερη ἐπιτυχία, δὲν ξέρω, σὲ κάποια ἄλλη πρωτεύ-
ουσα περιφέρειας. 'Η διαμονὴ μου στὴ Ρώμῃ δὲν
ἔχει τίποτε τὸ τεχνητό: εἶναι ἕνα φυσικὸ καὶ ὁ-
μαλὸ γεγονός.

'Η πεποίθησις αὐτὴ μὲ ἀνακουφίζει, σὰν σκέ-
πτομαι πὼς περάσα, πῆγα νὰ πῶ προσωρινά, τὸ
μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς μου σὲ μιά πόλιν πού
δὲν εἶναι δική μου, μακριὰ ἀπ' τὸ χωριὸ πού
γεννήθηκα, σὲ μιά κατάστασις, πού ὅσο καὶ ἂν
τά λόγια μου φανοῦν ὑπερβολικά, ἔχει ὅλη τὴν
γεύση μιᾶς ἐξορίας.

VINCENZO CARDARELLI

Dèn ξέρεις l'ò μυθολογικό.

Βοσκοῦσες στοὺς κάμπους, σὰν τὸ θυμᾶσαι χλιμτζερίζεις.
Σὰν γέρνει ἡ μέρα καὶ οικοκουνιῶνται
τὰ φύλλα ἀπ' τὴν αὔρα καὶ καινούργια συνεννόησις
γίνεται ἀπὸ καπούλι σὲ καπούλι, σὲ ξαναθανάτω
εὐτυχισμένην συντρόφισσα μὲ τοὺς φίλους ἀστράγαλους.
'Ισὼς θαρρεῖς πὼς ἀγάπη εἶναι αὐτὸ πού στὴν ἀρχὴ
γεννίεται ἀπὸ δύο ματιές, μὲ τὸν γλυκὸ καιρὸ,
πού σφραγίζει μὲ χαμόγελο κάθε σκέψη
κάτω ἀπ' τὸν ἥσυχο οὐρανόν. Καὶ μοιάζει πὼς ἔπρεπε
νὰ εὐκολυνθῇ ἡ συνάντησις, γιὰ νάναί μιά:
σύντομη πλάνη. Μὴ θαρρεντεῖς
φοραδίτσα στὴν ἐφήμερη δόξα
αὐτῆς τῆς ἀγάπης, μὰ ἡ διατήρησις εἶναι δόξα
καὶ δύναμις εἶν' ἡ κούρασις. Μεγάλῃ δουλειᾷ
στὴν κούρασις, στὸ τέρας. 'Εδῶ ἡ ἀγάπη,
ἐδῶ ἡ ἀγάπη εἶναι σὰν τὴ πέτρα πού
κουρασμένος τὴ βρῖσκεῖς, σὰν νομίζεις πὼς χάνεσαι.
'Ανάμεσα σὰ συννεφάκια, στεγνὲς φωνὲς πετοῦν
καὶ τὸ βράδυ μᾶς καλεῖ στὴν ἥσυχία, μυρίζει ἡ χλόη,
καὶ σὺ πιστεύεις στὴν ἀγάπῃ ὅπως γεννήθηκε.....
Μίαν ἄλλην φαντασθήκες ὅλ' αὐτὰ τὰ χρόνια,
τὰ πολλὰ χρόνια. Σὰν τὸ θυμᾶσαι χλιμτζερίζεις,
δὲν ξέρεις τὸ μυστικὸ αὐτῆς τῆς τὸλμης.

CORRADO PAVOLINI

Ο ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΠΑΒΟΛΙΝΗ ΓΕΓΗΝΗΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΛΟΡΕΝΤΙΑΝ ΤΟ 1898. ΕΙΝΑΙ ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΠΑΒΟΛΙΝΗ, ΑΚΑΔΗΜΑΓΓΚΟΥ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ. ΕΙΝΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΜΠΕΙΡΕΥΣΕΩΣ. ΤΑ ΠΡΑΙΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΜΟΝ: "ΠΑΤΡΙΣ ΥΔΑΤΟΝ" (1934), (ΕΚΔΟΣΙΣ ΒΑΛΛΕΚΗ ΦΛΟΡΕΝΤΙΑ) ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΤΕΡΑΤΟΝ "ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ" (1942). (ΕΚΔΟΣΙΣ LA COMETA, ΡΩΜΗ).

“L'IRA DI DIO,”

Εἰς τὴν 'Ιταλίαν, τὸ σημερινὸν πρόβλημα τῆς δι-
ηγητικῆς φιλολογίας, πρέπει νὰ τοποθετηθῇ
καθαρὰ καὶ εἰς τὰ ὄρθα του ὅρια. 'Εκεῖνο τὸ ὁ-
ποῖον ὑπῆρξε ἕνα σύμφρημα πολεμικῶν, ἕνα εἶδος
μαλαιοακῆς ζούγκλας, ὅπου διὰ νὰ ἴδῃ τις ὀλίγον
καθαρὰ ἔπρεπε ν' ἀνοίξῃ τὸν δρόμον του, ἡμεῖς
εἶναι ζήτημα λυμένον. Χωρὶς νὰ θελωμεν νὰ δια-
γράψωμεν τὴν ἀπολογία τῶν φιλολογικῶν εἰ-
δῶν εἶναι ὀρθόν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἂν ἐφθά-
σαμεν εἰς τὴν διευκρίνισιν αὐτῇ τῶν θέσεων, εἶ-
ναι χάρις εἰς τὴν σύντονον προσπάθειαν τῶν πει-
σμών αὐτῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ
παρατηροῦν ἀπὸ τὴν δυνατότητα νὰ κατασκευά-
σουν τὸ διήγημα τέχνην, δυνατὴν καὶ ἰσχυράν εἰς
τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν συνειδήσιν, οἱ ὅποιοι
ὑπῆρξαν καὶ μένουσιν ὁ ὅρος τῆς ἰταλικῆς πεζῆς
τέχνης. 'Ημεῖς ἐθεωρήσαμεν πάντοτε ὡς ἀναμφι-
σβήτητον ἀλήθειαν ὅτι ἡτο δυνατόν νὰ γεννηθῇ
εἰς νέος δυνατὸς φιλολογικὸς πολιτισμὸς, ἄλλως
παρὰ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος αὐτοῦ. Μό-
νον ὅταν μιά γενεὰ διηγηματογράφων ἀντελήφθη
ὅτι ἡ δημιουργία ἑνὸς ἔργου τέχνης, δὲν ἦτο μό-
νον ἕνα ἐνστικτὸν πρόβλημα φαντασίας ἢ καθαρῶν
διαθέσεων ὁμοῦ, τότε μόνον ἠδυνήθημεν νὰ
ὀμιλήσωμεν ἐκ νέου περὶ δοκιμῶν καὶ δοκιμῶν
ἀξιολογημένων. 'Η ἐκτίμησις μας διὰ τοὺς Καρ-
δαρέλλη, Τσέκη, Μπαλντίνι, Μπαρλίλη, Μπακέλ-
λη, δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὸν σεβασμὸν δι' ἕνα
ἔργον, τὸ ὅποιον εἶναι ἡθικὸν καὶ παραδειγματι-
κόν, ὅσον καὶ ἀντιλαϊκόν. 'Οφείλεται ἐπίσης καὶ
εἰς τὸν ὅρον, ὅτι τὸ παράδειγμα τῶν δὲν θὰ πε-
ριφρονηθῇ ἀνοήτως.

Ἀπὸ τῶν ὑπερεαλιστικῶν μέχρι τῶν ὑμνητι-
κῶν, πολλὰ ἀποπειρά θὰ γίνων, καὶ πολλὰ ἀ-
ποκαρδιωτικά. Αἱ ἐκπλήξεις δὲν θὰ λείψουν. 'Εν-
πάση περιπτώσει δὲν μᾶς φαίνεται ἀναγκαῖον νὰ
ἀναφέρωμεν ἐδῶ τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων αὐ-
τῶν, μόλις ἐμφανίζονται χάρις εἰς τὴν ἐμπιστοσύ-
νην τὴν ὅποιαν δεικνύουν τώρα, οἱ δυσκολώτεροι
ἐκδόται, ἔναντι τῶν φιλολογικῶν πειραμάτων.

Τώρα ἰδοὺ ἕνα νέον ὄνομα, τὸ ὅποιον ἔρχεται
νὰ προστεθῇ εἰς τὸν μικρὸν ὄμιλον, τὸν ὅποιον
τώρα πλέον ὀλοι γνωρίζουν. 'Ο Π. Μ. Παζινέττη
εἶναι ὀλίγον ἐκτός τοῦ ρεϊματός. 'Εξῆρσεν εἰς τὸ
ἐξωτερικόν. Εἶναι ἕνα ὄνομα τὸ ὅποιον ἀρτίζει ἀ-
διαφόρως. Τὸ βιβλίον του ὅμως πρέπει νὰ τὸ δι-
αβάσωμεν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ τρία του

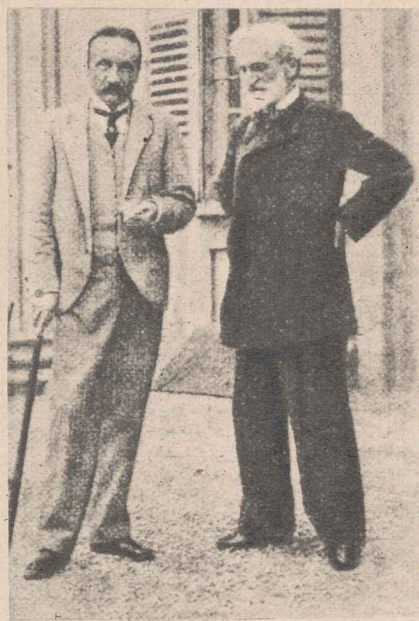
διηγήματα, εἶναι παλαιὰ. 'Ισὼς μάλιστα γίνῃ ἀν-
τιληπτόν ὅτι ὁ Παζινέττη εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἔχα-
σε τὸν καλλίτερον ζῆλον μας τῶν τελευταίων ἔ-
των, καὶ ὅτι τὸ ὕφος του ἔγινε ὀλίγον βάρβαρον.
Δυνατὸν ἀκόμη νὰ διακρίνωμεν εἰς τὸν τρόπον
του τοῦ διηγέσθαι, κάποιαν ἑλλειψιν πνοῆς. Δὲν
συμβαίνει ὅμως αὐτὸ ἂν τὸν ἐξετάσωμεν ἐκ τοῦ
πληοῖον. 'Αν δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ εἰπώμεν διὰ τὰ
τρία του διηγήματα, δὲν εἶναι δύσκολον ν' ἀνα-
καλύψωμεν τὰς ἀνυψώσεις καὶ τὰς καταπτώσεις
τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ, ὅτε μὲν ἐκπληκτικὸν σα-
φηνεῖας καὶ δυνάμεις, ὅτε δὲ παραπλανομένου
προφανεῖς ἀφελεῖας, τουλάχιστον, εἰς τὸ ἕνα ἐξ
αὐτῶν, καὶ ἐκεῖ μᾶς δίδει τὴν ἀπόδειξιν ὅτι εἶναι
βέβαιος διὰ τὸν ἑαυτὸν του.

'Η μακρὰ κεντρικὴ διήγησις «Στρατιώτης Σμά-
τσεκς», εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μας — παρ' ὅλον
ὅτι δὲν λείπουν καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, τ' ἀδύνατα ση-
μεῖα, ἀλλὰ διακρίνονται μὲ τὴν εὐκολίαν, ὥστε
ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ τ' ἀπαλείψῃ μόνος του.
ἂν δὲν τὸ ἔκαμεν ὁ συγγραφεὺς — μὰ ἐκ τῶν
πλέον ἀξιοσημειωτῶν σημερινῶν. Θὰ ἐνθυμούμεθα
πράγματι τὸν στρατιώτην αὐτὸν Σμάτσεκς, καὶ
μάλιστα δὲν θὰ ἐνθυμούμεθα τὸν Σμάτσεκς — αὐ-
τὸς δὲν εἶναι παρὰ ἡ σκιά, ἑνὸς πτωχοῦ βοήμου
στρατιώτου, θαμμένου εἰς τὸ νεκροτοφεῖον τοῦ
Καντόρ — ἀλλὰ τὴν ἀδελφὴν του Γαρμύλλα, ἡ ὁ-
ποία εἶναι ὁ πραγματικὸς πρωταγωνιστής. 'Α-
πὸ τῆς σελίδος 170 μέχρι τὸ τέλος, μεγαλύνει
καὶ λαμβάνει μορφήν τραγικὴν, αὐτὴ ἡ Γαρμύλ-
λα. Εἶναι ἡ δημιουργία ἑνὸς συγγραφέως, ὁ ὁ-
ποῖος εἶναι ἰκανὸς νὰ κλῇ τὸ ἔργον του, διατη-
ρῶν αὐτὸ ἐπὶ συγκεκριμένον καὶ χωριστὸ ἐπι-
πέδου καὶ ὁ ὅποιος δὲν στερεῖται τῆς δυνάμεως
τῆς ἱκανῆς νὰ ὀρμίσῃ ἀνθρωπίνους καὶ ποιητι-
κὰς καταστάσεις, εἰς τὴν πλέον αὐστηρὰν ση-
μασίαν τῆς λέξεως.

'Η Γαρμύλλα εἶναι ὡς νέφος, τὸσον εἶναι ἐγκα-
ταλημμένη εἰς τὸν ἑαυτὸν της καὶ εἰς τοὺς ἄλ-
λους, ὡς μιά δύναμις ἐγκαταληφθεῖσα ἀπὸ τὸν
Θεόν. Εἶναι ὅμως νέφος μὲ ὀρισμένα ὅρια καὶ
μένει ἐντυπωμένη εἰς τὴν μνήμην, μὲ τὴν γλυκεῖ-
αν τρέλλαν τῆς τρυφερότητος καὶ τοῦ ἔρωτος.
Εἶναι ζωντανὴ καὶ φιλήδονος, ἐντὸς τοπίου τα-
ραχμένου τὸ ὅποιον κινεῖται μαζὺ της, ὅπως τὸ
κλύφός της.

ARTURO TOFANELLI

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΟΙΤΟ

Θά ήθελα να επισκεφθώ, ασφαλώς με περιέργειαν και με κάποια λατρεία, το γραφείο του Μπόιτο, όπως το ανεπαρέστησε ο Γερουσιαστής Άλμπερτίνι, εις την Ήσουλιν του Μπόιτο εις Παρέλλαν, της επαρχίας της Άόστης. «Επί του γραφείου υπάρχει ακόμη το μικρόν κυτίον με δόλιχα γραμματοσήμα, υπάρχει η ταμπакιέρα, με δόλιγον υπόλοιπον καπνού, εκείνου του καιρού, υπάρχει η θήκη τῶν φακών, τῶν pince-net, διά να πλησιάζει τ' αντικείμενα, σύμφωνα με τὰς ανάγκες και τὰς ιδιοτροπίας τῶν μυωπικῶν ὀφθαλμῶν του». Αὐταί εἶναι αἱ λέξεις τοῦ Πέτρου Νάρντη, εις τὰ προλεγόμενα, διά τὰ «Όλα τὰ συγγράμματα τοῦ Μπόιτο», ὅταν ἐπισκεπτετο τὸ περιβάλλον ὅπου ἔζησεν ὁ Μπόιτο. Εἰς τὴν πλήρη ὁμοίαν σεβασμῶν αὐτὴν αἰθούσαν, προχωρεῖ ἡ μορφή τοῦ διττοῦ συγγραφέως (τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ μουσικοσυνθέτου) τοῦ «Μεφιστοφελούς». «Ὁ Μπόιτο ἐκάθητο ἐμπροσθεν τοῦ γραφείου του, ἐπὶ γυριστῆς πολυθρόνας. Μισὴ στροφὴ τῆς πολυθρόνας καὶ εὐρίσκειτο ἐμπρὸς εἰς τὸ ὀρίζοντιον πιάνο του, μετὰ τὴν πλήκτρα ὑπὸ τὰ δάκτυλά του». Οὕτε φετιχιμοί, οὔτε εἰδωλωλατρεῖαι, καὶ ἀσφαλῶς δὲν ἔχω τὴν πρόθεσιν νὰ ἐπαναλάβω τοὺς ρομαντικoὺς σταθμοὺς τῶν ἐπισκέψεων, εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον τοῦ Πετράρχη, εἰς τὸ καλλιὸν τοῦ Τάσου, εἰς τὴν κλινὴν τοῦ Νεαπολέωντος, ἀλλὰ διὰ τὸν Μπόιτο νομίζω ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἀναπαρασταθῇ μ' εὐσυνείδησιν ἡ ἐποχὴ, τὸ περιβάλλον καὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἐκλεπτυσμένον ἡ ἀπλοῦς εἰδικὸν κλίμα. Θὰ νομισθῇ ὅτι εἶναι ἐξαιρετικὸς σεβασμός, στομφοδὴς θρησκεία, καὶ εἶναι ἀληθές, ἀν ὅμως θελήσωμεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὸν Μπόιτο ὅσον καὶ ὁριζόμενος ἐκ τῶν συγχρόνων του, ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ κριτικὸν βλέμμα καὶ μὴ τὴν αὐστηρότητα ἡμῶν τῶν συγχρόνων, τότε συμβαίνει νὰ τοὺς βλέπωμεν, δικαίως ἀλλὰ καὶ ἀδίκως, νὰ σμικρύνονται.

Τὸ 1877 ὁ Μπόιτο ἤνοιγε τὸ βιβλίον τῶν ποιημάτων του, μετὰ ἐνα πῦμα, τὸ ὁποῖον ὀριστικῶς μᾶς προφέρει τὴν κλειδα διὰ νὰ εἰσελθώμεν εἰς τὸ μυστικὸν τῶν ταπεινῶσεων καὶ τῶν μεγαλείων τῆς τέχνης του. Σημειοῦμεν ὅτι τὸ ποιῆμα εἶχε τίτλον «Δυσαισμός»: «Εἶναι φῶς καὶ σκιά, ἀγγελικὴ πεταλοῦδα ἢ βρω-

μὲρὸς σκάλῃς...» καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναλλασσομένου αὐτοῦ θέματος ὁ Μπόιτο ἐξακολουθεῖ νὰ παρουσιάζῃ τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ πνεύματός του, μαγευμένου ταυτοχρόνως ἀπὸ τὴν τέρψιν καὶ ἀπὸ τὴν ἀνίαν καὶ ἐξ ἴσου ἀποκλινόν πρὸς μίαν «αἰθερίαν τέχνην» καὶ βλάσφημον. Καὶ διερωτώμεθα: εὐρύνοντες μετὰ ὑψηλὰς φιλοδοξίας τοὺς στίχους αὐτοὺς, δὲν παρειαυρισκόμεθα μήπως παραχρήμα εἰς τὸ θέμα τοῦ «Μεφιστοφελούς» καὶ τοῦ «Νέρωνος»; Καὶ χωρὶς ἀμφιβολίαν ἐδῶ εὐρίσκεται τὸ ὅριον καὶ ἴσως τὸ σφάλμα τοῦ Μπόιτο. Πράγματι δὲ ἀκόμη καὶ χωρὶς αὐστηρότητα ὁ σημερινὸς ἀναγνώστης, δύναται καὶ πρὸς μίαν καὶ διερωτηθῇ ἂν μία τέχνη τοῦλημῶν καὶ δύσκολος, εἰς τοιοῦτον σημείον (ὅλοι γνωρίζουν ὅτι ὁμοίον τοῦ «Μεφιστοφελούς» ἴσται τὸ ὄνομα τοῦ Γκαίτε καὶ τὰ θέματα τοῦ «Φάουστ») ἤδυνάτο νὰ κινεῖται μετὰ πρᾶγματι τὴν μεγάλῃ «ἀμφιβολίαν», πνεύματος καὶ μορφῆς, τέλος δὲ ὁ «δυσαισμός» ἐκείνος, τὸν ὁποῖον ἡ τέχνη του ἐξηκολούθη νὰ υπογραμμίζῃ, θὰ ἔπρεπε ἀντιθέτως νὰ εὐρὴ εἰς τὴν τέχνην — τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν λύσιν.

Εἴπομεν ὅτι τὸ βιβλίον τῶν στίχων εἶναι ἕνα ὥρασιον στοιχεῖον διὰ τὸ κεφάλαιον τῆς ρομαντικῆς καὶ παρακμαζούσης ποιήσεως. Ὁ «Βασίλειος Ἀρκτος» εἶναι ἡ καυστικὴ εἰσαγωγή εἰς τὸν «Μεφιστοφελὴν» καὶ εἰς τὸν «Νέρωνα», δηλαδὴ εἰς τὰ δύο μεγαλοπρεπῆ μνημεῖα τοῦ μέτρου καὶ τῆς ἀμετρίας τοῦ Μπόιτο. Χρῆζουν ἰδιαίτερας μνείας αἱ τρεῖς νοβέλλαι: ὁ «Μαῦρος σημαιοφόρος», ὁ «Ἰμπερια» καὶ τὸ «Τραπεζίον».

Αἱ τρεῖς αὐταὶ νοβέλλαι δύνανται νὰ συγκριθοῦν ἀπὸ μακρὰν μετὰ κάποιαν ἀπὸ τὰς «Moralités légendaires» τοῦ Jules Laforgue. Ὑποπίπτει εἰς ἠθικολογίας εἰς αὐτοβιογραφικὰς περιγραφάς, ἐνίοτε ὅμως ὑπάρχει καὶ ἡ διήγησις.

Αἱ σελίδες σχετικῶς μετὰ τὸ Παρίσι «Κεῖ κάτω πρὸς τὴν Madeleine» τὸ Κανκάν ἢ αἱ grisettes. Ἐπὶ τῆς ὁμοίας ἀκόμη καὶ τὸν Μιλάνον, τὴν Βενετίαν, γὰρ κάποιον ὁμοίον τῆς Γενούης, διὰ τὴν ὁδὸν τῶν «trois canettes» τῶν Παρισίων εἶναι συγγενικά.

Μετὰ τὸν ποιητὴν, ὁ μουσικὸς, ὁ μελοδραματογράφος, ὁ πεζογράφος, καὶ θὰ ἀναφέρωμεν ἐπίσης καὶ τὸν κριτικὸν ἀλλὰ μετὰ εἰδικὰ δηλητήρια, ἢ βλάσφημα. Ἀπὸ τὰς κριτικὰς σελίδας τοῦ ἐνθουσιώμεθα τοῦλάχιστον τὸ δοκίμιον τοῦ ἐπὶ τὸ Μέντελσον καὶ τὴν γαλλικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κάμυλλον Βελίερε ἐπὶ τοῦ «Δάντη» ἢ τῆς μουσικῆς εἶναι ἤδη σχεδὸν Δάντης, ἀναγνωσθεὶς καὶ ἐξηγηθεὶς, μετὰ συμβολιστικὰς καὶ μουσικὰς προθέσεις μεταξὺ τοῦ Βάγνερ καὶ τοῦ Μαλαρμέ. Καὶ διαβάζομεν μετὰ συζευγμένον γούστον, δανδὴ καὶ φιλοτέχνη, ὠρισμένης «ἐξηγήσεως» εἰκόνας τοῦ Ewald ἢ τοῦ Calentano ἀκόμη καὶ διὰ νὰ ἐξαμβρωθῶμεν ὅτι ἡ τιμία, ἀλλ' ἀφελὴς φιλοδοξία τοῦ Μπόιτο καὶ ὅλων τῶν συναδέλφων του, εἰς ρομαντικισμόν, ἦτο τὸ νὰ συνδυάσουν εἰς μίαν ἀνωτάτην τέχνην, ὅλας τὰς τέχνας. Καὶ μεταξὺ τῶν Ἱταλῶν, ἀλλὰ μετὰ, καὶ μετὰ τῶν ἰδικῶν τῶν τρόπων, καὶ κατακτῆσθαι τὴν ἐκλεκτικότητα αὐτὴν. Ὁ Μπόιτο, εἰς τὸν βωμὸν αὐτὸν τῆς μοναδικῆς καὶ θείας τέχνης, μένει ἀπ' ἐναντίας — ἀδιακρίτως — ὁ ἱερὸς καὶ τὸ θῆμα: «Καὶ μὴ εὐρίσκοντες τὸ ὥρασιον, ἐναγκαλιζόμεθα τὸ ἀπαίσιον», ἐτραγουδῇ, ὅχι χωρὶς ἀπελπίσιν, εἰς τοὺς στίχους, τοὺς ἀφιερωμένους εἰς τὸν φίλον Καμεράνα. Καὶ εἶναι ἡ σφραγὶς, ἡ ὁποία πρέπει νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ζωῆς του καὶ τῆς τέχνης του καὶ αἱ δύο ταρμαγεῖναι καὶ γενναῖοι ὁδοί.

GIANCARLO VIGORELLI

ΜΟΥΣΙΚΗ

FRANCO ALFANO

Ὁ Φράνκο Ἀλφάνο, γεννηθεὶς τὸ 1876 εἰς τὸ Παυσίλυπον, ἐπὶ τὸ κόλπου τῆς Νεαπόλεως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ ξένος εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἄσματος καὶ τῆς λυρικῆς διαχύσεως. Καὶ ὁ λυρισμός πάντοτε παρὼν εἰς τὴν μεγάλῃν παραγωγὴν του, ἀποτελεῖ τὸ ἐξωτερικόν καὶ κύριον στοιχείον τοῦ ὁποῖον διαφαίνεται ἀκόμη καὶ διὰ μέσου τῶν πολλαπλῶν τεχνικῶν δοκιμῶν. Ὁ Ἀλφάνο κατ' ἀρχὰς ἐφοίτησε εἰς τὸ Ὁδείου τῆς Νεαπόλεως καὶ συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Λειψίαν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Jadassohn.

Μία ἄλλη μουσικὴ πόλις με ἔντονον μουσικὴν ζωὴν, οἱ Παρίσιοι, ὅπου τότε εὐρίσκειτο εἰς τὸν κολοφῶνα ἡ μουσικὴ ζέσις τοῦ Κλαυδίου Ντεμπουσύ, προσεῖλκυσε τὸν Φράνκο Ἀλφάνο, ἐκεῖ δὲ ἐδημιούργησε τὸ πρῶτον του ἔργον μετὰ ἀπλήρησιν διαρκείας, τὴν «Ἀνάστασις» (1904), ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ Τολστόι, τὸ ὁποῖον τὸ 1909 παρεστάθη εἰς τὸ Βερολίνον ἐπὶ 42 συνεχεῖς ἑσπέρας. Ἡ «Ἀνάστασις» διακρίνεται διὰ τὴν πλουσίαν ὁργανικὴν ἐμφύρδειαν καὶ διὰ τὴν δραματικὴν δράσιν τῶν φωνῶν. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὸν «Πρίγκηπα Ζιλάχ» (1909).

Ἡ ἀπόστασις τοῦ Ἀλφάνο ἀπὸ τὴν βερσικὴν σχολὴν, γίνεται αἰσθητὴ μετὰ τὴν Ντόν Τζοβάννη» (1914) καὶ βεβαιώνεται τέλος μετὰ τὴν «Παράδοξον τοῦ Κανοντάλα» (1921) τὸ πλὸν χαρακτηριστικὸν ἔργον του ὅπου ἡ ποιητικὴ Ἰνδὴ παρὰ ῥαδίους, περιουσιάζει ἀπὸ τὸν μουσικὸν μετὰ περιεργον διαίτησιν.

Μετὰ τὴν «Μαντόνα Ἀμπερία» (1927) καὶ τὸν «Τελευταῖον Λόρδον» (1930), ὁ Ἀλφάνο, εἰς τὴν τελείαν ὀριμότητά του, ἐμελοποίησε τὸ «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ» (1936).

Ὁ Ἀλφάνο ὑπῆρξε ἀλληλοδιαδόχως διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου τῆς Βολωνίας καὶ τοῦ Τουρίνου καὶ σήμερον ἐπιθεωρητὴς τοῦ θεάτρου Μάσιμο τοῦ Παλέμου.

GUIDO PIANONTE

ΙΑΤΡΙΚΗ

CESARE FRUGONI

Ὁ Καίσαρ Φρουγκόνι, διακρίνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους κλινικούς Ἱταλοὺς ἱατροὺς, τὸσον διὰ τὴν πρωτοτυπίαν του, ὅσον καὶ διὰ τὴν σχολὴν τὴν ὁποίαν ἱδρυσε: μίαν σχολὴν, τῶρα πλὴν μετὰ πολλοὺς μαθητάς.

Ὁ Φρουγκόνι ἐγεννήθη εἰς Μπρέσια, τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ἐσπούδασε μετὰ τοῦ Καμὶλλου Γκόγκη, τοῦ διασημοῦ ἐπιστήμονος, ὁ ὁποῖος τὸν διηύθυνε πρὸς τὰς πειραματικὰς μελέτας.

Ἡ φήμη τοῦ Καίσαρος Φρουγκόνι φέρεται εἰς πολλὰς πρωτοτύπους συμβουλὰς του, πρὸ παντὸς ὅμως εἰς τὰς κλασσικὰς ἐρεῦνας ἐπὶ τὸν ἑμμελὸς τῆς ἀνοσίας γενικῶς, καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τὸν βρογχικὸν ἄσθματος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου αἱ γνώσεις μας ἀνενηώθησαν ἐκ τῆς βάσεως.

Ὁ Φρουγκόνι, πρῶτος εἰς τὴν Εὐρώπῃν ἐμελέτησε τὸ «Συντακτὸς» τὴν τρομερὰν ἐξωτικὴν νόσον. Ὑπάρχει μίαν ἀσθενείαν χαρακτηρισμένη ἀπὸ σοβαρὰν καὶ προδευτικὴν χαύνωσιν τῆς δυνάμεως τῶν μυῶν: ὀνομαζομένη «νόσος τοῦ Erb Goldflam». Ἐνομιζέτο ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἀπέθνησκεν ἀπὸ παράλυσιν τοῦ βολβοῦ, δηλαδὴ τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὅπου ὑπάρχουν τὰς ρυθμίζοντα τὴν ζωὴν κέντρα.

Ἀντιθέτως ὁ Φρουγκόνι ἀπέδειξε ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἀπὸ ἀναπνευστικὴν ἀνεπάρκειαν τῶν μυῶν καὶ ἦτο ὁ πρῶτος εἰς τὸν κόσμον ὁ ὁποῖος τὸ ἀπέδειξε.

Ὁ Καίσαρ Φρουγκόνι, κλινικὸς ἱατρός εἰς Πάδουαν, μέχρι τοῦ 1931, διδάσκει ἔκτοτε κλινικὴν ἱατρικὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ρώμης. Τὰ μαθήματά του θαυμάζονται καὶ εἰναι περιζήτητα, ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ φήμη του εἶναι παγκόσμιος. Εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῶν τιμῶντων τὴν ἱταλικὴν ἐπιστήμην.

GAETANO BALDACC

ΣΕΑ. 30

ΣΕΑ. 31

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

GIUSEPPE PAGANO

Εἰς τὴν κίνησιν, διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν νέων ἰδεῶν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ὁ Ἰωσήφ Παγκάνο (γεννηθεὶς εἰς Παρέντζο τὸ 1899) προσφέρει συνεχὴ καὶ ἐνθουσιώδη συμβολὴν ὅχι μόνον ὡς οἰκοδόμος, συνεπὴς πρὸς τὸ σύγχρονον αἶσθημα, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὡς ἰσχυρὸς ἀγωνιστής.

Ὁ Παγκάνο εἶναι μετὰ τῶν πρώτων φορέων, εἰς Ἱταλίαν, τῆς προόδου εἰς τὴν τεχνικὴν τῆς οἰκοδομικῆς καὶ ἐσχεδίασε τὸ 1928 τὸ μέγαρον τῶν Γκουαλιῶν εἰς Τουρίνον, πρῶτον παράδειγμα ἐνὸς ὁργανισμοῦ μελετηθέντος, μετὰ καθαρὰς λειτουργικῆς.

Τὸ 1930 ἀνῆγειρε τὸ ἱταλικὸν περίπτερον εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῆς Λιέγης. Τὸ 1932, τὸ κτίριον τοῦ Ἰνστιτούτου Φυσικῆς, εἰς τὴν πανεπιστημιακὴν πόλιν τῆς Ρώμης. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως ἔργον του εἶναι ἡ Ἑμπορικὴ Ἀκαδημία Λουίτζι Μπακόνι τοῦ Μιλάνου, ὅπου συνεκκεντρώθησαν ὅλα τὰ ὁρίσματα συμπεράσματα τῶν συγχρόνων ἰδεῶν, ἔργον θαυράλεον διὰ τὴν παραίτησιν ἀπὸ τὸ ψευδο-μνημειώδες.

Ὁ Παγκάνο εἶναι ἐπίσης καὶ πολεοδόμος, τὸσον ἐλευθεροῦς προλήψεων καὶ τολμηρῶς, ὥστε νὰ θεωρεῖται ὡς μελλοντικός. Μεταξὺ τῶν διαφόρων σχεδίων τὰ ὁποῖα ἐμελέτησε, ὑπάρχει καὶ δι' ἕνα μέγα μεταλλευτικὸν κέντρον εἰς τὴν Σαρδηνίαν, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ τὸ μέτρον τῆς ἱκανότητός του.

Ἡ προσωπικότης τοῦ ἀρχιτέκτονος Παγκάνου, συμπληροῦται μετὰ τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς τὰ ἄλλα παρεπόμενα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ὅπως ἐπίσης καὶ εἰς ὅλα τὰ συναφῆ προβλήματα. Διὰ τῆς ὁργανώσεως εἰδικῶν τμημάτων εἰς τὴν ἐκθεσὶν τοῦ Μιλάνου, ἔδωσε μεγάλα δείγματα ἀξίας διὰ τὸν τρόπον τῆς ἀνεγέσεως τῶν ἀγροτικῶν οἰκίδων, ὅπως ἐπίσης ἀπέδειξε διὰ τῆς διαρρυθμίσεως τῆς λεοναρδικῆς ἐκθέσεως τοῦ Μιλάνου, τὰς καθαρὰς καὶ σαφεῖς ἰδέας του, ἐπὶ τῆς νέας τεχνικῆς τῶν ἐκθέσεων.

P. M. BARDI

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

PIRRO MARCONI

Ὁ Πύρρος Μαρκόνι, ἐπιστρέφων ἀεροπορικῶς, κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1938, ἐξ Ἀλβανίας, ὅπου διηύθυνε τὰς ἀρχαιολογικὰς ἀνασκαφάς, ἔπεσε θύμα τραγικοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος, ἄγων μόλις τὸ 40ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ἐκ τῆς πνευματικῆς στάσεως τοῦ Μαρκόνι, ἐγεννήθησαν αἱ πρῶται του μελέται ἐπὶ τῆς ρωμαϊκῆς τέχνης, αἱ ὁποῖαι ἔλαβαν μορφήν εἰς τὴν μονογραφίαν του ἐπὶ τῆς σκιαγραφίας τοῦ Ἀντινόου, ὅπου ἐπιστοποιήθη ἡ διάρρηξις μετὰ τὰς παλαιὰς μεθόδους τῶν ἱστορικο-καλλιτεχνικῶν ἐρευνῶν. Ἀπὸ τὰς προηγουμένων αὐτὰς θεωρίαις, του ἀπεμακρύνθη βαθμίδων καὶ κατ' ὀλίγον, χωρὶς νὰ τὰς ἀπαρηθῇ τὸ πέφ, ὅσον αἱ ἀντίθετοι τὸ σταθίου του τὸν ἔφερον εἰς ἀπ' εὐθείας ἐπαφὴν μετὰ μνημεία, ὅταν κατὰ τὸ 1926 ἤρχισε τὴν εὐτυχεῖ σειρὰν τῶν ἀνασκαφῶν του εἰς Σικελίαν. Ἡ πρωτοφανὴς δραστηριότης, κατὰ τὴν σχετικῶς βραχεῖαν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν παρέμεινε εἰς τὴν Σικελίαν, ἔσχευ ὡς πεδῖον ἐρευνῶν, κυρίως τὸ Ἀγκριτζέντο καὶ τὴν Ἀμέραν, εἰς τὴν πόλιν τὴν ὁποίαν ὁ Πίνδαρος εἶχε ὀνομάσῃ τὴν ὠραιότεραν μεταξὺ τῶν πόλεων τῶν θνητῶν. Ἐκ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ὁ Μαρκόνι ἔλαβε τὴν ὠθησιν διὰ ν' ἀρχίσῃ τὴν σειρὰν τῶν ἐρευνῶν, ἐπὶ εἰδικῶν μορφῶν τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης εἰς Σικελίαν καὶ κατόπιν εἰς τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα.

Ὁ Μαρκόνι ἐκλήθη εἰς τὴν πανεπιστημιακὴν ἔδραν, πρῶτον εἰς Κάλιαρι, καὶ κατόπιν εἰς Νεάπολιν. Καὶ καθ' ὅν χρόνον ἡτοίμασε μίαν μελέτην εἰς τὴν πατριδος του, ἐπὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Βερώνας, ἐξηκολούθη τὰς ἐσκαφὰς εἰς Ἀλβανίαν, ἐξετάζων τὴν προϊστορικὴν ἐποχὴν τῆς περιοχῆς καὶ ἀποκαλύπτων τὰ στερεὰ ἑλληνικὰ ὀχυρωματικὰ καὶ τὰ ρωμαϊκὰ κτίρια εἰς Βουθρωτῶν.

Εἰς τὸν Μαρκόνι, ἡ βραχεῖα περίοδος τῆς δράσεώς του, δὲν ἐπέτρεψε νὰ φθάσῃ εἰς μίαν ὀριστικὴν σύνθεσιν, τὰ προβλήματα ὅμως τὰ ὁποῖα ἔθεσεν, ἀποτελοῦν καὶ θὰ ἀποτελοῦν, ὀνιμον πηγὴν διὰ τὰς μελλουτικὰς ἐρεῦνας.

D. MUSTILLI

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΚΕΛΛΗ

Ἡ θέσις τοῦ Μπακέλλη μένει ἀπὸ τὰς πλείον ἀσυχίστους καὶ τὰς πλείον κανονικὰς, τοιαύτη ὥστε νὰ δύναται νὰ ληφθῇ ὡς πρότυπον φιλολογικῆς διαγωγῆς, καὶ ὡς συγκεκριμένη παραπομπὴ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ χρησίου, τὸ ὁποῖον ἡ καλῶς νοουμένη παράδοσις παραχωρεῖ εἰς τοὺς συγγραφεῖς ὁποῖοι ἐμπνέονται. Ἡ ζωὴ καὶ ὁ πολιτισμὸς τοῦ Μπακέλλη ἀρχικῶς ἐβρασιώθησαν ἐπ' αὐτῆς του

τῆς ἀγάπης διὰ τὴν ποιήσιν καὶ τῆς φιλολογικῆς τῆς οὐσίας, ἐπὶ εὐρείας ἀντιλήψεως τοῦ ὅφους, ἡ ὁποία δὲν ἀπέκλειε τὴν τελειότητα τῶν φράσεων καὶ μίαν κλασσικὴν τάξιν τῆς περιόδου, σχεδὸν διὰ ν' ἀποδείξῃ τὰ ἰσχυρὰ στηρίγματα τῆς συντάξεως του, ἐκφραστικῶς, μετὰ εὐρείαν καὶ ἀσφαλῇ ἠθικὴν εἰκόνα. Πρὸ παντὸς συγγραφέως καὶ καλλιτέχνης τοῦ γράφειν, εἰς τὸν ὁποῖον δλαί αἱ νέαι πείραι ἐχρησίζετο εἰς τὸ ν' ἀποδείξουν τὴν ὀλκὴν του, παρατηρητοῦ καὶ παλαιῶν διανοουμένων, ὁ Μπακέλλη ἀπεκαλύπτετο πεζογράφος καὶ διηγηματογράφος ἐκ φύσεως, διὰ τὴν ἠθικὴν ἀσφάλειαν μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπλουτίσεν τὸ βωμίδων δι' ὅλων τῶν φανταστικῶν ἢ ἀποδεδειγμένων συμβολῶν του.

Ὁ Μπακέλλη ἐγεννήθη κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Καρνοῦτσι καὶ ἐνδομύχως ἐδυσπίστη πρὸς τὸ ἀπρόοπτον αὐτὸ χρώμα τῆς ἱταλικῆς παραδόσεως, ἡ ὁποία εἶχε ριζὰς πολὺν περισσότερο ἐσωτερικὰς καὶ ἀποκρύβους, ἐορτὰς καὶ πένθις εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀνθρωπίνην τέχνην αἰῶνων: κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὡς δυσσευστῆς, ἐδέχθη ν' ἀναγνωρίσῃ εἰς αὐτὸν τὸν πεζὸν τοῦ Ἐνὸρτιο, ἐπικείμενον κατὰ τὸ ἐξαιρετικὸν εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς εἰκόνας, τὰς κινήσεις καὶ τὰς καθαρὰν εἰδύλλων, τέλος μίαν ἑλπίαν ἀναπαύσεως καὶ πλὴν ἀληθινῇ ματσορικῇ ἀνησυχίαν.

Ἡ παρουσία τοῦ Μπακέλλη, εἰς τὴν «Ρόνταν», ὑπῆρξεν ἡ πλεόν ἀξιωματικὴ μετὰ τὴν βασικὴν καὶ ἐμπνευστικὴν εἰσδὸν τοῦ Καρδαρέλλη. Ὁ Μπακέλλη ἔφθασε τὸ 1919 καὶ εἰς ἡδὴ γράφει μετὰ τὴν «θαυμασίαν κλῶσιν τοῦ Λουδοβίκου Κλά», πού ἐγράφη τὸ 1911, τὰ «Λυρικά ποιήματα» τὸ 1914, καὶ τὰς «Ἀναμνήσεις» τοῦ παρόντος καιροῦ. Εἰς τὸ μέσον ὑπῆρξεν ὁ πόλεμος, τὸν ὁποῖον ὁ Μπακέλλη ἐπολέμησεν. Ὁ Μπακέλλη συνέεισέφερεν εἰς τὴν «Ρόνταν» τὴν ἐξαιρετικὴν τὸν ἀναθεώρησιν, εἰς τὴν τέχνην καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν ὅλων, ἕνα ρομαντισμὸν αἰσθητικόν, ἱδεολογικόν. Καὶ ἡ πείρα ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ θεάτρου, ἡ ἐκδηλούμενη ἀπὸ τοῦ 1918 μέχρι τοῦ 1938, μετὰ ἀνασκαφῆς τοῦ «Ἀμλέτου» τὸ 1919, δημοσιευμένην εἰς τὴν «Ρόνταν» μετὰ τὸν «Σπάρτακον» καὶ τοῦ «Σκλάβου» (1920), «τὴν οἰκονομίαν τοῦ Φίγκαρο» (1926), «Μπελλὰ μόντε» (1928), τοῦ ἐχρησίζετο διὰ νὰ ἀποδείξῃ καὶ νὰ θρασῇ, μετὰ μίαν ψυχολογικὴν ἀκρίβειαν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἴδια μετὰ οὐσίαν ἐκφραστικὸν τοῦ προσώπου, τὸν ζωπρὸν ἐκείνον διάλογον, τὸν μετριάζομεν εἰς τὰ ἔργα του ἀπὸ ἐξυπνοσύνης καὶ ἀνταντακλάσεις. Ὁ διάλογος αὐτὸς ἐκδηλοῦ-

ἀποδόσεις τῆς, διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ εἰς ἕνα πεζογράφημα, ἀνευζόμενον ἀπὸ τὸν συγγραφέα του, τὴν αστυρικὴν καὶ διανοητικὴν ὀρμὴν τοῦ Μπακέλλη. Ἐναντὶ μιᾶς πραγματικῆς ἐξαιρετικῆς κινήσεως καὶ ὑπανιτικῆς, ὁ συγγραφεὺς ἐφάνη ὅτι ὑπερέβη τὴν ἰδίαν του ἀντίστασιν συνθέσεως καὶ ὅτι ἐβοήθησε τὴν φαντασίαν του ν' ἀναγκαιωθῇ καὶ ν' ἀναθεωρήσῃ. Τὸ ἔργον εἶναι τοῦ 1923 καὶ εἶναι ἀσφαλῶς ἀπὸ τὰ πλείον ἄδολα καὶ τὰ περισσότερο διαιρητὰ τοῦ Μπακέλλη. Μετὰ αὐτό, εἰς τὴν ἀγάπην μας καὶ τὴν μνήμην μας συνωδεύονται τὰ «Γλυκέα καὶ ἀμαρτωλὰ ὕδατα» τοῦ 1930 καὶ «Φιλολογικὰ ἐξομολογήσεις» τοῦ 1932.

Ἀπὸ τὰ πλείστα ἔργα—τοῦ συγγραφέως, ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαντοῦν, χωρὶς κρίσεις, ἐνδιαφέρουσιν ἀρχαί σοφοὶ καὶ καλὰ μελετημένον πεζοῦ, σωρεῖα ἠθικῶ

Ο ΦΑΚΟΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ

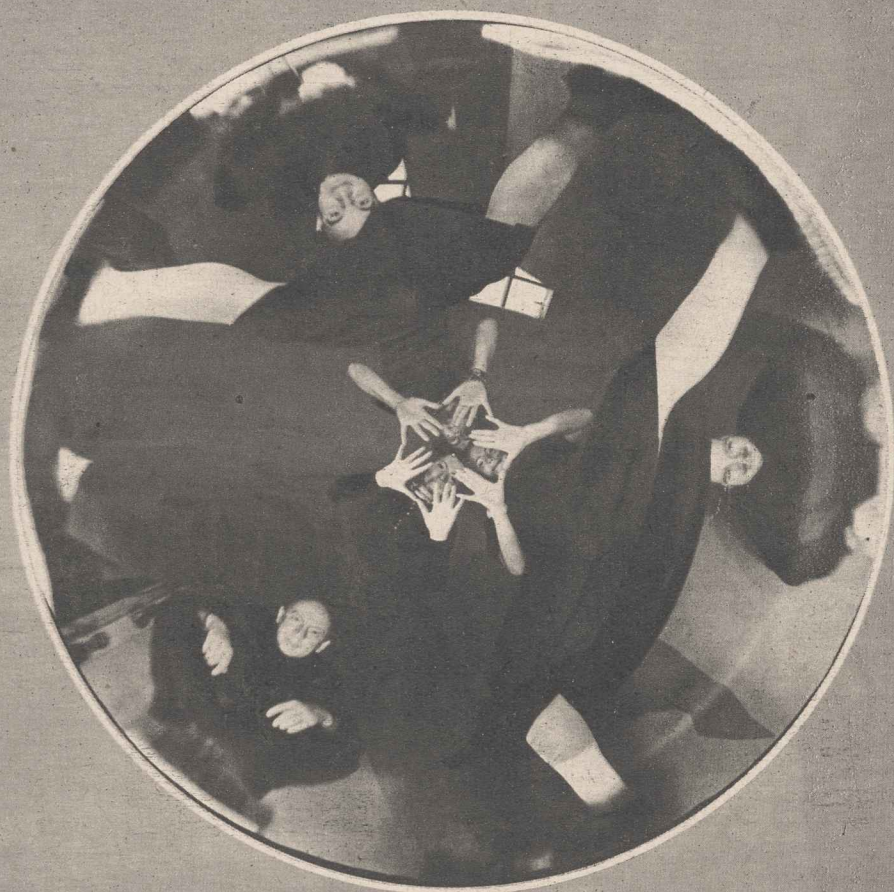
Εἰς τὰ κιβώτια τῶν παλαιῶν φωτογραφικῶν μηχανῶν, ἐκεῖνων ποὺ εἶχαν ἀνάγκην ἀπὸ μακρυῆς πόδες, καὶ ὅταν ὁ φωτογράφος ἐκρύπτετο ἀπὸ πίσω, σκεπασμένος μ' ἕνα μαῦρο πανί, μπορούσε νὰ εἶχε κλεισθῇ καὶ ὁ διάβολος. Ἐκεῖ μέσα εἰς τὸν σκοτεινὸν θάλαμον εἶχε θέσιν καὶ δι' αὐτόν. Δὲν θὰ μπορούσα ὅμως νὰ φαντασθῶ μία σύγχρονη μηχανοῦλα, σχήματος τῆς τσέπης, μ' ἕνα διάβολον. Θὰ ἦτο ἕνας διάβολος πολὺ μικρὸς, μὲ κέρατα, ὅχι μεγαλύτερα ἀπὸ μίαν βελόνην καὶ μὲ οὐράν σάν μουστακάκι. Νὰ προφυλάσσεσθε ἀπὸ τοὺς μικροὺς διαβόλους. Οἱ εἰδικοί λαχυρίζονται ὅτι εἶναι πολὺ πιδ ἐπικίνδυνοι καὶ πιδ πονηροὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἄν εἶχα εἰδικότητα εἰς τὰς φωτογραφικὰς μηχανάς, θὰ ἔλεγα ὅτι αὐτὴ ποὺ ἐφωτογράφησε εἰκόνας αὐτοῦ τοῦ εἶδους, ἐξωφρενικάς, αὐτὸς ὁ κοῖλος φακός, φωτισμένος ἀπὸ φασματικὸν φῶς ἀσυλλήπτων διαστάσεων, ἔτοιμος εἰς τὴν ἀπάτην, εἰς τὸν ἐμπαιγμὸν καὶ εἰς τὴν εἰρωνίαν, εὐαίσθητος εἰς ὅλα τὰ ἀμαρτωλά πράγματα, πολὺ εὐκίνητος, παγερός καὶ ἀλλοίθωρος, ὅπως τὸ μάτι τοῦ νεκροῦ, ἕνα φοβερόν μάτι, ποὺ ἦπε τὰς τελευταίας σταγόνας τῆς ζωῆς διὰ μέσου ἐσφαλμένης σειρᾶς εἰκόνων καὶ προοπτικῶν. Ἴσως νὰ μὴν ὑπάρχῃ τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἡ ἐπιστήμη τῶν κρυστάλλων ἔκαμε θαύματα. Δυνατόν, ἀλλὰ καὶ

ἡ ἐπιστήμη μᾶς τρομάζει ὀλίγον ὅταν φθάνῃ εἰς ὠριμένης τελειότητος. Ὁ φακός ποὺ ἐφωτογράφησεν τὰς εἰκόνας αὐτάς, εἶναι φωτογραφικὸς ἀστρονομικὸς φακός: ἡ τομὴ εἶναι μία περιφέρεια. Εἰς τὸν οὐρανὸν ὅλα εἶναι στρογγυλά. Τὰ ἄστρα, ἡ σελήνη, οἱ δορυφόροι, ὁλόκληρον τὸ οὐράνιον σύστημα, ἀπαρτίζεται ἀπὸ σφαίρας. Καὶ ἂν θέλωμεν νὰ φαντασθῶμεν τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἄρη, δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ παρατηρήσωμεν αὐτὰς τὰς φωτογραφίας: τὸ θέαμα τῶν προσώπων εἶναι δυσανάλογον. Βλέπομεν μικρὰ κεφαλάκια καὶ πελώρια χέρια, ἀνθρωπάκια προγαστορά, ὥς βατράχους, ἀνθρώπους ποὺ παίζουν πάστρα καὶ ποὺ προβάλλουν τὰ κεφάλια τῶν ἀπὸ τὸ ἀνοιγμά ἐνὸς πλανήτου, ποὺ δὲν ἐξηκριβώθῃ ἀκόμη, γυναῖκες μὲ κνήμας ὑπερφυσικάς, νυκτερινὰ τοπεία ὁμοιάζοντα μὲ ραδιογραφίας πνευμόνων. Ἐνα φωτογραφικὸν μηχανήμα ποὺ μπορεῖ νὰ φωτογραφῇ τὸ τοπεῖον τοῦ Κομήτου, τὰς μεταμορφώσεις τοῦ Γαλαξία, τὰς ταλαντεύσεις τῆς Μεγάλης Ἀρκτοῦ. Ἐνα μηχανήμα τῆς στρατοσφαίρας ποὺ ἔπεσε, τίς οἶδε ἀπὸ ποῖαν μακαρίτισσαν σελήνην, εἰς τὸ μέσον τῆς πτωχῆς οἰκογενείας τοῦ ἀνθρώπου, διὰ νὰ διασκεδάσῃ πέντε λεπτά ἢ ἕνα αἰῶνα. Μὴν ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἶναι τὸ μάτι τοῦ ἑωσφόρου.

V. S.

ΤΙ ΠΑΙΖΟΥΝ χαρτιά εἰς τὸν πλανήτην Ἄρη; Ἴσως. Πίνουν καὶ μπيران ἐκεῖ πάνω καὶ φοροῦν καὶ ὑποκάμισσα καὶ γραβάτες, καὶ καπνίζουν καὶ τσιγάρα. Τὰ χέρια ἔχουν πέντε δάκτυλα, ποὺ μοιάζουν σάν πέντε σαλάμια, καὶ τὰ χαρτιά ποὺ κρατοῦν μοιάζουν σάν κεραμίδια.

ΥΠΟΔΟΧΗ μεταφυσικὴ ὅπου φαίνονται μερικοὶ καλεσμένοι νὰ ἐνώνουν τὰ δάκτυλά των, ὅπως κατὰ τὰ πειράματα πνευματισμοῦ. Αἱ κυρίαὶ ἀπλώνουν τὰ πόδια των, ἀπὸ τὸ ἕνα σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος εἰς τὸ ἄλλο. Ἐν ἀνάγκῃ, θὰ ἠδύναντο νὰ διασκελίσουν μίαν θάλασσαν ἢ ἕνα βουνόν.

Οἱ ΔΥΟ ἄνθρωποι δὲν κόπτουν ἀπὸ τὴν λέμβον ἀεροστάτου, οὔτε κρέμονται ἀπὸ τὴν στρατόσφαιραν. Εἶναι ἀπλούστατα δύο κύριοι τοῦ πέμπτου πατώματος ποὺ βγήκαν εἰς τὸν ἐξώστην τῆς τραπεζαρίας. Ὁ πρῶτος κύριος μᾶς χαιρετᾷ μὲ τὸ πλέον τερατώδες χέρι τοῦ κόσμου.

ΑΥΤΗ Εἶναι ἡ χαριτωμένη ἀλληγορία ἐνὸς γυνικοῦ ἀστερισμοῦ: ἕνας ὁμιλὸς βιεννέζων χορευτριῶν φωτογραφηθεῖσάν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Τὰς δυσαναλογίας νὰ τὰς ἀποδώσῃτε εἰς τὸν ὀλίγον εὐγενῆ φωτογράφον, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ παίξῃ μὲ τὰς ὀραίας κνήμας τῶν βιεννέζων.

ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΑΘΑΝΑΤΟΝ ΠΑΡ-
ΘΕΝΩΝΑ. ΕΠΙΚΟΙΝΩ-
ΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΙΘΟΥΣ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗ-
ΜΕΙΩΝ. ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΜΙΑΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ.

Ο Παρθενών, πού τόν είδα εκ τών κάτω, και άκριβώς από την τελευταία στροφή της οδού της Άκροπόλεως, ή οποία άνέρχεται πρὸς τὰ Προπύλαια, παρουσιάσθη μὲ ὅλην τὴν σεβαστὴν καὶ μεγαλοπρεπὴ μελαγχολίαν του. Ὡτο ἀνοιξιὰτικο πρωῒνό, τὴν νύκτα εἶχε βρέξει, καὶ ἀπὸ τὸ βρεγμένον ἔδαφος ἀνεδίδοντο μαγευτικὲς μυρωδιὲς μουσικευμένης βιολέττας, μυρσίνης καὶ δάφνης. Ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κίονας τοῦ Παρθενῶνος ἐφαίνετο ὁ οὐρανός. Δὲν μπορῶ νὰ σκεφθῶ τὴν Ἑλλάδα, χωρὶς νὰ ἀναπολήσω τὸν ζουμπουλιένον ἐκείνον οὐρανόν, πού ἐφαίνετο πέραν τῆς ἀνοικτῆς στέγης τοῦ Παρθενῶνος.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, πού ἀνέβηκα τὸν ἱερὸν βράχον, ἐπέρασαν ἀρκετὰ χρόνια καὶ δὲν ξαναεἶδα πλέον τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἀνάμνησις ὅμως τῶν ἀνθρωπίνων ἐκείνων λίθων ἤρρετο συχνὰ εἰς τὸν νοῦν μου, καὶ μοῦ ἔρχεται ἀκόμη κατὰ τὴν παρούσαν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Εὐρώπη μάχεται μὲ μανίαν διὰ τὴν ἀπολύτρωσίν της. Βλέπω εἰς αὐτοὺς ὅχι μόνον τὴν πύλιν πύργον πησιν, τὴν ὁποῖαν ἔκαμε ὁ ἄνθρωπος πρὸς τοὺς οὐρανοὺς τῆς τελειότητος, ἀλλ' ἐπίσης, ὁμοῦ μὲ τὸ Κολοσσαῖον ἕνα τὸν ὑψηλότεραν σὺμβόλον τῆς Μεσογειακῆς ἀλληλεγγύης.

Συμμερίζομαι τὴν γνώμην, πού ἐξέφρασε ἕνας σοφὸς Ἴταλὸς συγγραφεὺς, ὁ Κάρλολος Σκαρφῆλιο, εἰς μίαν του μελέτην, περὶ τῆς ὁποίας εἶχα τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀσχοληθῶ ἀπὸ τῶν σπηλῶν αὐτῶν, ὅτι μόνον οἱ μεσογειακοὶ λαοὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσουν τὴν οἰκίαν γλῶσσαν τῶν σεβαστῶν λίθων, τῶν μαρμάρων μὲ φλέβας καὶ εὐαισθητῶν, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ρεῖ ἀκόμη, ὕστερα ἀπὸ χιλιετηρίδας, αἷμα ὥχρον καὶ ἀγνόν. Αὕτῃ δὲν εἶναι γνώμη συμφωνολογικῆς ἐθνικιστικῆς. Εἰς τὸν Παρθενῶνα ὅπως καὶ εἰς τὸ Κολοσσαῖον ὑπάρχει ὁ διεθνισμὸς καὶ ἐξυρῶ καλὰ ὅτι τὰ μνημεῖα αὐτὰ ὁμοῦν πρὸς ὅλον τὸν ἀνθρώπινον γένος. Αὐτὰ ὅμως εἰδικῶς ἀνήκου εἰς ἡμᾶς. Ποῖος θὰ ἐτολμοῦσε νὰ τὸ ἀρνήθῃ; Ἄς πίπτει εἰς ἔκστασιν ὁ βόρειος, δικαίωμα του. Ἡμεῖς δὲν ἀρνούμεθα τὴν εὐλικρίνειαν καὶ τὸ βάθος τῆς συγκινήσεώς του. Ἡμεῖς ὅμως ἀγγιζόμεν τὰς ἱεράς αὐτάς πέτρας, ὅπως θὰ ἐθωπεύαμεν τὰ ἀγαπητὰ χέρια ἐνὸς ἀρχαιοτάτου πατέρα, πού μᾶς βλέπει μὲ μάτια θαυμασιῶς ζωντανὰ ἐπειτα ἀπὸ χιλιετίας. Λίσθανόμεθα, διὰ τῶν λίθων αὐτῶν μίαν στοιχειώδη ἐπικοινωνίαν. Ὁ ἥλιος πού τοὺς θερμαίνει, εἶναι ὁ ἥλιος μας. Ἡ ἔκστασις μας ἐνώπιόν των, εἶναι ὀλιγώτερον λυρική καὶ κλεμμένη, ἀπὸ τὴν ἔκστασιν τῶν βο-

ρείων, διότι γίνεται ἀπὸ ἕνα ἀσθημα ἀπλούστερον καὶ βαθύτερον. Ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς ἀγνοεῖ ὅτι οἱ λαοὶ μας εὐρίσκονται εἰς ἔνστικτον ἐπικοινωνίαν μὲ τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα των; Ὁ σύγχρονος Ἕλλην μπορεῖ νὰ φάγῃ ἕνα μόνον ἔλιος εἰς τὰ σκαλοπάτια τῶν Προπυλαίων, μὲ τὸν ἴδιον τρόπον πού ὁ Ρωμαῖος πίνει τὸ δροιστικόν του εἰς τὴν σκιάν τῆς ἀσπίδος τοῦ Τίτου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔκαμε τὰς σπονδὰς του ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀγαπημένων του νεκρῶν, διότι ἔζων καὶ εὐρίσκοντο εἰς ἐπικοινωνίαν μ' ἐκείνους πού ἔμειναν, πού ἐκάθοντο κοντὰ του, κάτω ἀπὸ τὸ σιγανὸ κούνημα τῶν κυπαρισσιῶν.

Λοιπόν! Ἀπὸ τὴν κοινότητα αὐτὴν τῶν ἀναμνήσεων, ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα αὐτὴν τῆς καταγωγῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ τὸν ἴσον πλοῦτον τῶν εὐγενῶν αὐτῶν ἐρειπίων, οἱ Μεσογειακοὶ λαοί, μετὰ τὸν παρόντα πόλεμον, (ἂν ὅχι ἀπὸ τοῦδε) πρέπει ν' ἀντλήσουν λόγους διὰ μίαν ὅχι ρητορικὴν ἀλληλεγγύην, ὅχι ἐπισοδικήν, τέλος ὅχι ἀκαδημαϊκὴν. Ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς συρράξεως ἀναβλύζει νέον αἷμα: οἱ Μεσογειακοὶ λαοί, πρέπει νὰ αἰσθανθοῦν εἰς τὸν κοινὸν πολιτισμὸν των, τὸν στενὸς ὁμοιάζοντα, μίαν ἰσχυρὰν προτροπήν, εἰς τὸ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν θάλασσάν των ξένας ἀναμίξεις, τὰς ἀναμίξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἐστοίχισαν μίαν τόσην μεγάλην θυσίαν, εἰς τὴν ἀπατηθεῖσαν καὶ προδοθεῖσαν Ἑλλάδα. Ἄς περνᾷ ὁ ξένος καὶ ἂς ἀποκαλύπτεται ἐνώπιον τῶν μνημείων τοῦ πῶς εὐγενεὺς πολιτισμοῦ: ἀλλὰ νὰ μὴ ἐμφωλευεῖ εἰς ὀχυρωμένους βράχους, νὰ μὴ ζητᾷ φέουδα, νὰ μὴ κἀμνηθεῖ νειρα ἡγεμονίας ἐπὶ τῆς θαλάσσης πού εἶδε τὸ Ἰστίον τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ τὰς ρωμαϊκὰς τρήρεις. Πρὸ παντός, νὰ μὴ ἐξαπατᾷ, καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν αὐθάδη ἀλαζωνείαν, μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Ἀγγλοὶ ἐβλεπον πρὸς Νότον, ὅπως πρὸς τὸν τόπον τῶν προνομίων των. Ὁ καιρὸς ἐκείνους παρήλθεν, καὶ ἀπὸ τὸ 1937 καὶ ἐντεύθεν οἱ καλλίτεροι Μεσογειακοὶ λαοί, ἐπλήρωσαν καὶ πληρώουν μὲ τὰς καουχίας, καὶ μὲ τὸ αἷμα, τὸ τίμημα μίας ἀπολυτρώσεως, ἡ ὁποία τότε μόνον θὰ εἶναι ὀριστικὴ, ἂν δὲ νωθῇ βαθῆς, ἀπὸ τὸ κοινὸν ἐκεῖνο προσόν, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι, ἀνερχόμενοι εἰς τὰς πηγὰς, ἀναγνωρίζουν τοὺς ἑαυτοὺς των, αὐθορμήτως, εἰς ἕνα ἀρχαῖον θραῦσμα μαρμάρου.

ΠΟΤΑΜΙΟΝ ΤΑΞΙΔΙΟΝ

ΙΡΑΟΥΔΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ, ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΡΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗ.

Ο Ἰραουάδης ποταμὸς εἶναι ἡ ἀρτηρία τῆς Βιρμανίας. Εἶναι μεγάλος, ἡσυχος καὶ ἐπίσημος ποταμός, κατὰ μήκος τοῦ ὁποῖου συνωθοῦνται πολυμήχανοι πληθυσμοί. Ἐνθυμούμαι κατὰ πού ἐδιάβασα οὐχὲν εἰς ἕνα

γαλλικὸν βιβλίον, πολὺ πρὶν γίνῃ τῆς ἐπικαιρότητος, καὶ διετήρησα, ἀπὸ τὴν ἀνάγκωσιν αὐτὴν μίαν ἀνάμνησιν καὶ ἐξαληφθεῖσαν καὶ ἀκριβή, τὴν ἀνάμνησιν ἐνὸς ἰδεώδους τοπίου. Οἱ Βιρμανοί, οἱ κατοικοῦντες μετὰ τῆς Κίνας καὶ τῶν Ἰνδιῶν, ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι οἱ ἀσπασθέντες τὸν Βουδισμόν, ὁ ὁποῖος γεννηθεὶς εἰς τὰς Ἰνδίας ἐξήχθη, οὕτως εἶπεν, ἀπὸ τὰς Ἰνδίας πρὸς ἀνατολάς. Ἀπὸ τὸν Βουδισμόν καὶ ἀπὸ τὰς διδασκαλίας του οἱ Βιρμανοὶ ἠρύσθησαν τὴν πραότητα τοῦ ὕφους, ὠρισμένας τάσεις πρὸς τὴν ἡσυχον μοιρολατρείαν, τέλος δὲ μίαν ὀρθοσκευτικότητα, ἐκδηλουμένην μετὰ τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὸ ἔθιμον, ἐπίσης κοινὸν μὲ τὸ ἔθιμον τῶν ἄλλων ἀνατολικωτέρων χωρῶν, νὰ εἰσάγουν ἕκαστον ἕτος τὴν νεολαίαν των, διὰ μίαν ὠρισμένην χρονικὴν περίοδον, ἐντὸς μονῶν. Τὸ κίτρινον σάγιον τοῦ μοναχοῦ καὶ οἱ αὐστηροὶ κανονισμοί, πού τὸ συνοδεύουν, κρίνονται ἀπὸ τοὺς Βιρμανοὺς ὡς ἀπαραίτητοι συντελεστοὶ διὰ τὴν ἠθικὴν διάπλασιν τῆς νεολαίας των.

Ἀπὸ τὸ Ραγκοῦν ἀνέρχεται τις τὸν Ἰραουάδην πρὸς βορρᾶν, ἐπὶ μεγάλων πλοίων μὲ ἱσπεδομένον πυθμένα, ἕνα εἶδος κιβωτῶν τοῦ Νῶε, τὰ ὁποῖα τὰ ὀνομάζουν πλοῖα-πελματοβάμονας, λόγῳ τῆς ἀδεξίου ταχύτητος μὲ τὴν ὁποίαν διασχίζουν τὰ ὕδατα ὅμοια πρὸς πελματοβάμονα. Ἀπὸ τὸ Ραγκοῦν καὶ διὰ τὸ Ραγκοῦν τὰ πλέοντα αὐτά, ταξιδεύουν σύροντα ὀπισθεν τῶν μικρὰς πομπὰς ἀπὸ φορηγίδας καὶ σχεδίας μὲ τὰς ζώσας τροφὰς διὰ νὰ χρησιμεύουν διὰ τὸ φαγητὸν τῶν ταξιδιωτῶν. Κάποτε, τὸ νὰ ἀνέλθῃ τις τὸν ποταμὸν ἐπὶ τῶν πλοίων αὐτῶν ἦτο πολὺ τῆς μόδας. Ἀπὸ τὸ Ραγκοῦν ὅπου ὕψωνται αἱ καπνοδόχοι καὶ τὰ ἐργοστάσια (οἱ Ἀγγλοὶ τὸ εἶχον μεταβάλλει εἰς μεγάλο διυλιστήριον τῶν πετρελαίων τῶν προερχομένων ἀπὸ τὸ ἐσωτερικόν) μετέβαινε τις εἰς τὸ Πρόμε, κ' ἐκεῖθεν πάλιν πρὸς τὰς πλουσίας πετρελαιοπηγὰς τοῦ Γιαννάγκ-Γιούγκ, πρὸς τὸ ὁποῖον τώρα προχωροῦν οἱ Ἰάπωνες, πολεμοῦντες. Ὡτο — διαβάζω εἰς ἕνα ἀγγλικὸν ὁδηγὸν τουρισμοῦ — ὅπως τὸ ταξίδιον τοῦ Νεῖλου. (Ὁ πόλεμος ἐπαναδίδει μίαν ξεχωριστὴν τέρψιν εἰς τοὺς τουριστικοὺς ὁδηγοὺς. Ἀφ' ἧς ἐποχῆς δὲν εἶναι πλέον δυνατόν νὰ ταξιδεύσῃ τις, ὅπως κατὰ τὴν ἐποχὴν πού ὁ κόσμος ἔκαμε τουρισμόν, εἶναι εὐχάριστον νὰ μανθάνῃ τις τὰ ὀνόματα καὶ τὰς τιμὰς τῶν ξενοδοχείων, τῶν ἀεροπτελᾶστων πόλεων, τὴν ἔκτασιν τῶν πάρκων των, τὴν ὠραιότητα τῶν νᾶων των καὶ τῶν μουσείων των. Καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ταξιδεύσῃ τις πρὸς ἀναφυχήν, εἶναι καλὸν νὰ καταστήσουν οἱ ὁδηγοὶ τουρισμοῦ συμβολὴ εἰς τὴν ἐπανακατάληψιν τοῦ χρόνου).

Ἡ σκηνὴ ἐπὶ τῶν λασποδῶν ὀχθῶν καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰραουάδης εἶναι ζοηροτάτη. Κινεῖται ὁ σὺνθετος λαός, πυκνὸς καὶ πωχρός, λασπώδης καὶ αὐτὸς ὅπως τὸ χρῶμα τῶν μεγάλων ποταμῶν τῶν Ἰνδιῶν. Ὁ ἀνθρώ-

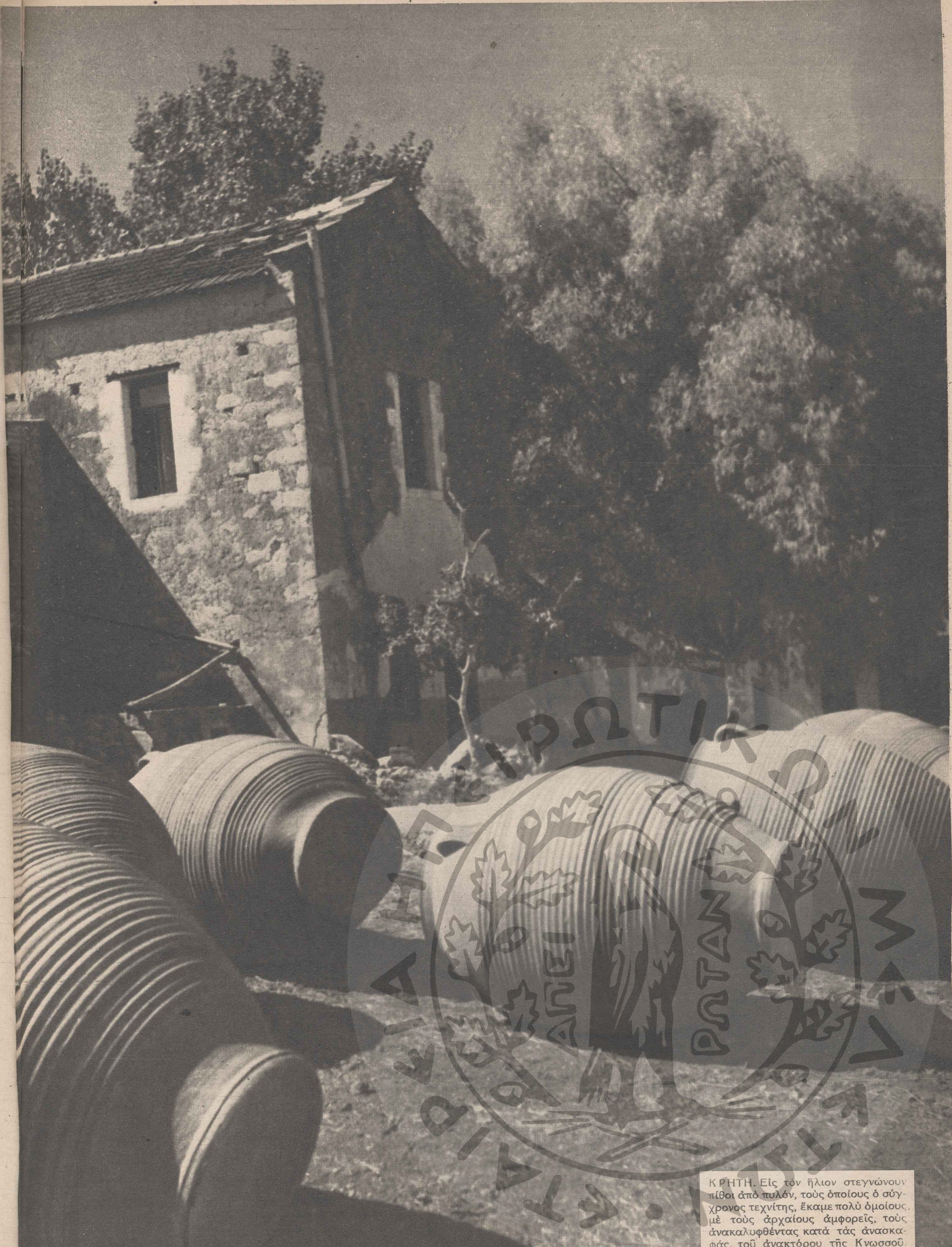
πος ἔχει τὸ ἴδιον σκοτεινὸν χρῶμα τοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου διάγει ἀμφίβιον ζωὴν, μίαν ὁδὸν ζωὴν. Χάρις εἰς ὑπομονητικὰς ἐργασίας φραγμάτων καὶ ρυθμίσεως, τὰ ὕδατα τοῦ Ἰραουάδης ποτίζουν τὰς δύο ὁχθὰς του, καὶ ἐκεῖ καλλιεργεῖται ἡ ὄρυζα, ἡ κυρία ἂν ὅχι ἡ μόνη γεωργικὴ πρόσδοδος τῆς Βιρμανίας.

Οἱ χωρικοὶ τρέχουν εἰς τὸν ποταμόν, ὅπως εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν συγκοινωνίας, διὰ νὰ μεταφέρουν τὰ προϊόντα των καὶ νὰ λάβουν ἐμπορεύματα, διὰ νὰ πλύνουν τὰ ἐνδύματά των, διὰ νὰ λουσοῦν καὶ διὰ νὰ προσευχηθοῦν. Εἶναι διαδεδομένον τὸ ἔθιμον νὰ λούονται ὁμαδικῶς. Οἱ ἄνδρες βοτοῦν γυμνοί, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μικρὸν πανίον πέριξ τῶν ἰσχύων. Αἱ γυναῖκες πλησιάζουν εἰς τὸ ὕδωρ ἐν δεδυμένοι, καὶ μὲ χάριν εἰσέρχονται, μὲ μίαν περιέργον καὶ συνεσταλμένην τακτικὴν ξεντύματος. Τμηματικῶς, ἐφ' ὅσον τὰ ὕδατα γίνονται βαθύτερα, ἐξάγουν τὰ ἐνδύματά των ἀρχίζουσαι ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω μέγρις ὅτου τὰ ὕδατα καλύψουν τὸ στήθος των. Τότε μὲ μίαν τελευταίαν κίνησιν, περνοῦν πέραν τῆς κεφαλῆς των τὸ δέμα τῶν ἐνδυμάτων των καὶ τὸ τοποθετοῦν ἐπὶ τῆς κόμης των, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν στεγνόν, καθ' ὅν χρόνον αὐταὶ γελῶσαι καὶ κολυμβᾶσαι προχωροῦν ἐπὶ τῆς λείας ἐπιφανείας τῶν ὕδατων. Ὅταν τελειώσῃ τὸ λουτρόν των, ἐπαναλαμβάνουν ἀντιστροφῶς ὅτι ἔκαμαν διὰ νὰ ξεγυμνοῦν, καὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸν Ἰραουάδην τελείως ἐνδεδυμένα ὅπως εἶχον εἰσελθῇ.

Ἐπὶ τοῦ εὐρέως ρεύματος τοῦ ποταμοῦ, κατέρχονται μεγάλα φορτῶματα ξύλων, καὶ γιγαντιαῖα σχεδία-δεξαμεναί, μὲ τὸ πετρέλαιον τοῦ βορείου τμήματος. Τὰ βιρμανικὰ φρέατα εἶναι πολὺ τιμα. Ἀπὸ μίαν καὶ μόνην πηγὴν ἐξήχθησαν ἤδη 50 ἑκατ. τόννων πετρελαίου, καὶ τώρα ἡ ἐτήσια παραγωγή κυμαίνεται περὶ τὸ ἕν ἑκατομμ. Εἶναι καθαρὸν ὅτι ἡ ἀπώλεια τῆς Βιρμανίας συνεπάγεται διὰ τὴν Μ. Βρετανίαν τὴν ἀπώλειαν μιᾶς ἄλλης πηγῆς ἀνεφοδιασμοῦ πετρελαίου. Ἡ ἀπώλεια τῶν πετρελαίων θὰ ἦτο ἐξ ἄλλου καταστροφὴ διὰ τὰ Κινεζικὰ στρατεύματα τοῦ Τσάγκ Σάι Σέγκ, λόγῳ τῶν δυσκολιῶν διὰ τὴν προμήθειαν ἀρκετοῦ πετρελαίου ἀπὸ ἄλλας πηγὰς. «Χιλιάδες φρεάτων — διαβάζω εἰς τὸν ὁδηγόν μου — ὑπάρχουν εἰς Γιαννάγκ Γιούγκ, ἐπὶ ἐκτάσεως ὀλίγων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, καὶ εἰς τὰς ὁχθὰς τοῦ ποταμοῦ καὶ εἰς τὰ περίχωρα ὑπάρχουν ἠλεκτροπαραγωγικὰ ἐργοστάσια, σταθμοὶ ἀντλήσεως τῶν ὑδάτων καὶ τοῦ πετρελαίου, ἐργοστάσια, ἀποθήκαι, καὶ ὀλόκληραι συνοικίαι, διὰ τὴν διαμονὴν τῶν ἐντεταλμένων τεχνικῶν καὶ ἐργατῶν».

Ἀπὸ τὸ Ραγκοῦν πρὸς τὸ Πρόμε καὶ Γιαννάγκ, ταξιδεύουν τώρα οἱ Ἰάπωνες, ὅχι ἐπὶ τῶν ἡσυχῶν σχεδίων, ἀλλὰ πολεμοῦντες ἐναντίων τῶν Ἀγγλων καὶ τῶν Κινέζων. Παρήλθεν ἡ ἐποχὴ τῆς ἡσυχῆς ἐκδρομῆς εἰς τὴν Βιρμανίαν, τὴν χώραν ὅπου διὰ τοὺς Ἀγγλους ἤνθιζεν ἡ λίαν προσδοφὸρος ράτσα τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν χρουσῶν αὐγῶν.

ΟΜΟΒΟΝΟ

ΚΡΗΤΗ. Εἰς τὸν ἥλιον στεγνώνουν πίθαι ἀπὸ πλύν, τοὺς ὁποῖους ὁ σύγχρονος τεχνίτης, ἔκαμε πολὺ ὁμοίους μὲ τοὺς ἀρχαίους ἀμφορεῖς, τοὺς ἀνακαλυφθέντας κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς, τοῦ ἀνακτόρου τῆς Κνωσσοῦ.

ΒΕΓΚΑΖΗ

Είς τὸ ὑπ' ἀρ. 5 στούντιο τῆς Cinecittà, τὸ μεγαλύτερον ἰταλικὸν στούντιο ἐπανεκτίσθη ἡ πόλις Βεγκάζη, ἐπανεκτίσθη κινηματογραφικῶς, δηλαδὴ με περιέργους συνδυασμούς, «ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν» δρόμων καὶ σπιτιῶν, καταστημάτων καὶ αἰθουσῶν. Ἐκεῖ μέσα, ἀπὸ τῆς 10ης Δεκεμβρίου, γυρίζεται ἡ ταινία, ἡ ὁποία ἀναπολεῖ καὶ ἀνυψώνει τὸ μαρτύριον τῆς πρωτεύουσας τῆς Κυρηναικῆς, τὸν ἥρωισμόν τῶν ἀνδρῶν οἱ ὅποιοι παρέμειναν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης εἰσβολῆς, ἐκ τῶν γεγονότων τῆς ὁποίας παρήχθη ἡ ὑπόθεσις, ὀφειλομένη εἰς τοὺς Αὐγουστον Τζενίνα, Ἀλέξανδρον Ντέ Στέφανι καὶ Οὔγκον Μπέτη.

Ἀπὸ τεσσάρων ἡδὴ μηνῶν γυρίζεται ἡ Βεγκάζη. Μετὰ τὰς πρώτας ἀναγγελίας, πολὺ ὀλίγας πληροφορίας εἰχομεν.

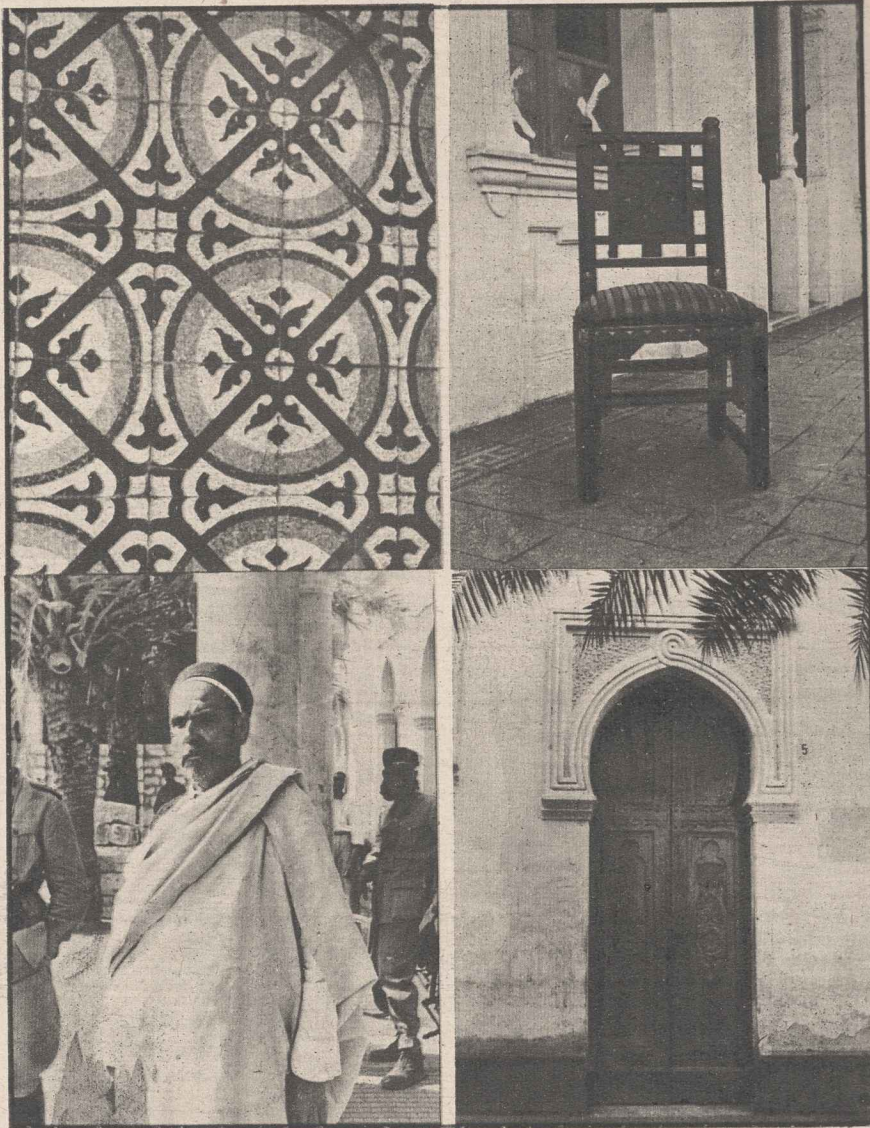
Σήμερον ὁ «Χρόνος», — πρῶτος μεταξὺ ὅλων τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν ἐπιθεωρήσεων — εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας του μίαν γενικὴν ἀπομὴν τῆς γενομένης ἐργασίας, κατὰ τοὺς μῆνας αὐτοὺς, ἐργασίας σκληρᾶς, ἐπιμελημένης, ὅπως τὸ ἀπῆται ἡ σπουδαίτης τοῦ θέματος. Σπανίως, πράγματι ταινία ἐνεπνεύσθη καὶ ἐπραγματοποιήθη ἐν τὸς ἀτμοσφαιρᾶς τασαύτης ἐπικαιρότητος. Ἡ ἱστορία τῆς πρώτης κατοχῆς τῆς Βεγκάζης, ἀπὸ τὰ ἀγγλο-αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα, εἶναι γνωστὴ. Ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτὰ ἠρύσθησαν τὰ συμβάντα τῆς ταινίας, συνδεδεμένα μετὰ τῶν κινηματογραφικῶν. Ἡ εἰσβολὴ συγγέεται μετὰ τὴν πραγματικότητά καὶ τὸ ἀποτέλεσμα — ἐξ ὧων ἠθυήθη νὰ κρίνω,

θὰ εἶναι μία μεγάλη χοροεργαφικὴ εἰκὼν. Ἐδὼ δὲν ὑπῆρχε χώρος δι' ἑνα ἀπὸ τὰ συνήθη αἰσθηματικὰ ἐπεισόδια, δὲν ὑπῆρχε χώρος διὰ τὰ συνήθη σχήματα, τὰ ὁποία θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προκαλέσουν εὐκολὰ ἀποτελέσματα. Ἐσκέφθησαν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς εἰς μίαν ταινίαν ὁμῶς, δὲν εἶναι οἱ πρωταγωνιστὴν δολοκλήρον τὴν μαρτυρικὴν πόλιν καὶ τοὺς κατοίκους τῆς. Ὁ κατάλογος τῶν ἡθοποιῶν εἶναι μακρὸς. Οἱ ἡθοποιοὶ ὁμῶς, δὲν εἶναι οἱ πρωταγωνιστὰι, κατὰ τὸν κοινῶς ἐννοούμενον τρόπον.

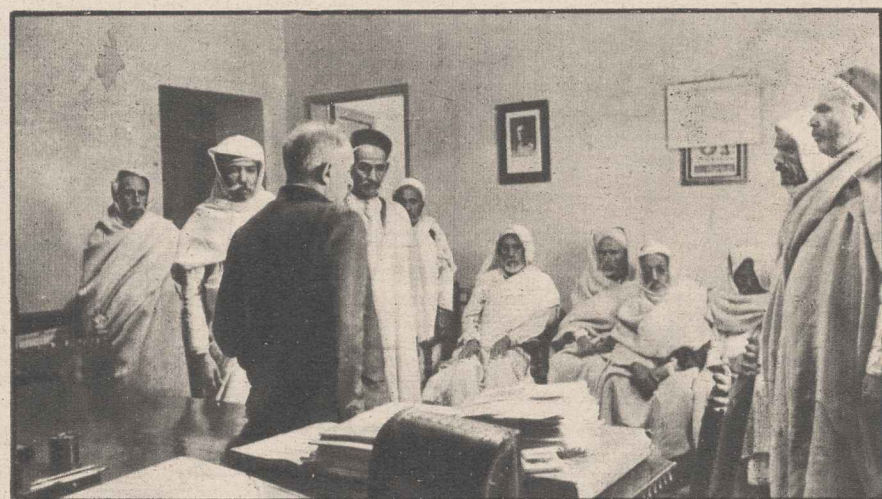
Ὅδοι δανείζουν τὰ πρόσωπα τῶν, τὴν καλλιτεχνικὴν ἱκανότητα τῶν, διὰ νὰ ἐρμηνεύσουν τὰ διάφορα ἐπεισόδια, ἀπὸ τὰ ὁποία ἀποτελεῖται ἡ ταινία, ἀφ' ἧς στιγμῆς οἱ ἀγγλο-αὐτοκρατορικοὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδέχθη νὰ φύγουν. Μεταξὺ τῶν ἐπεισοδίων αὐτῶν τέσσαρα δύναται νὰ λεχθοῦν κύρια: τὸ ἐπεισόδιον τοῦ ἀξιοματικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια ἔμεινε εἰς τὴν Βεγκάζην, τοῦ ἀξιοματικοῦ ὁ ὁποῖος μετῃφιεμένος, προσποιεῖται φιλίαν με τοὺς Ἀγγλους, τόσον ὥστε νὰ τὸν ὑποφισθοῦν καὶ νὰ τὸν κακομεταχειρισθοῦν καὶ αὐτοὶ οἱ ὁμοεθνεῖς του. Τὸ ἐπεισόδιον μιᾶς οἰκογενείας ἀποίκων, μιᾶς ὁμάδος στρατιτῶν, οἱ ὁποῖοι κατέφυγον, εἰς τὴν οἰκίαν-νοσοκομεῖον, καὶ τῶν τριῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἐπροστάτεύουσιν.

Εἶναι εὐκόλον ν' ἀντιληφθῇ τις πόσον δύσκολον εἶναι νὰ συναρμολογηθῇ μία πλοκὴ τοιοῦτου εἶδους, πλοκὴ ἡ ὁποία ἔχει ἀνάγκην συνεχοῦς καὶ ἀκριβοῦς ἐλέγχου, καὶ ἐξαιρετικῆς ἱκανότητος.

DOMENICO MECCOLI

Εἰς ΤΡΕΙΣ μῆνας, τέσσαρες φωτογράφοι, ἐφοτογράφησαν στοιχεῖα, χρήσιμα διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ταινίας, ὅπως τὸ πάτωμα καὶ τὰ καθίσματα τῆς Δημαρχίας, ἡ ὁποία ἀνηγγέρθη βάσει αὐτῶν τῶν μικρῶν λεπτομερειῶν.

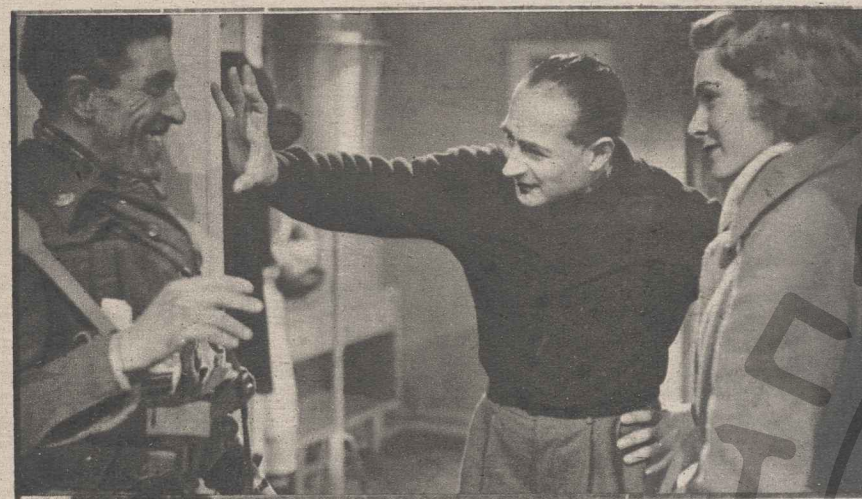
ΟΤΑΝ ἡ Βεγκάζη ἐξεκινήσῃ τὴν πρώτην φορὰν, ὁ Δήμαρχος συνεκάλεσε τοὺς προύχοντας τῆς Λιβύης καὶ ἐξέδωσε τὴν κατάστασιν. Μία φωτογραφία τῆς συγκεντρώσεως, ἐχρησίμευσε διὰ τὴν ἀναπαράστασιν τῆς ἰδίας σκηνῆς.

Εἰς ΤΗΝ διάθεσιν τῶν παραγωγῶν ἐτέθη ἀεροπλάνον, διὰ νὰ μεταβῶν εἰς τὴν Κυρηναικὴν καὶ νὰ παραρρασκευάσουν τὴν συλλογὴν τῶν στοιχείων. Ἐκτὸς ἀπὸ χιλιάδας φωτογραφιῶν, ἐγυρίσθησαν καὶ 8 χιλ. μέτρα ταινίας.

Ὁ ΔΗΜΑΡΧΟΣ τῆς Βεγκάζης μεταβαίνει πρὸς συνάντησιν τοῦ στρατηγοῦ Ρόμπερτσον, ἀρχηγοῦ τῶν Αὐστρολῶν, διὰ νὰ συζητήσῃ τοὺς ὅρους τῆς παράδοσεως τῆς πόλεως. Ἀνω: σκηνὴ ἐκ τοῦ φιναικού. Κάτω: σκηνὴ τῆς ταινίας.

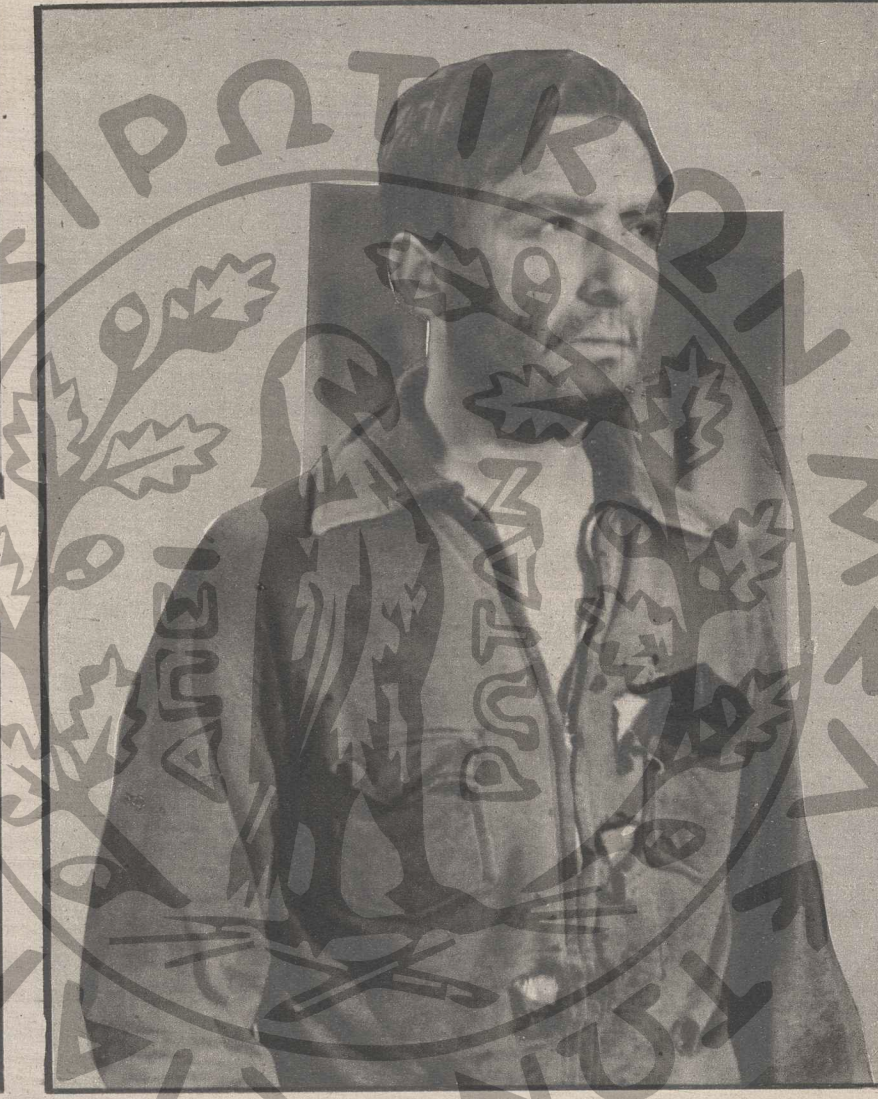
Ὁ ΤΖΕΝΙΝΑ εἶναι, ἐκ τῶν σκηνοθετῶν οἱ ὁποῖοι, ἔχοντες τὴν ἱκανότητα, συγκεντρώνουν ὅλην τὴν ἐργασίαν, διὰ νὰ γίνονται ὅλα σύμφωνα μετὰ τὰς βλέψεις τῶν, ἐπιτυχάνη δὲ πάντοτε ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς τὸ μέγιστον τῆς ἀποδόσεως.

Ὁ ΝΑΤΖΑΡΗ ὑποδύεται τὸν ρόλον τοῦ Φιλίππου, τοῦ Ἰταλοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ παραμείναντος ἐντὸς τῆς καταληφθείσης πόλεως, καὶ ὁ ὁποῖος προσποιεῖται φιλίαν μετὰ τῶν εἰσβολέων καὶ μεταδίδει πληροφορίας εἰς τὸ ἀρχηγεῖον.

ΜΕΓΑΛΗ φροντίς ἐλήφθη διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἡθοποιῶν ποὺ θὰ ὑποδυθῶν τοὺς Ἀγγλους καὶ Αὐστρολῶν. Καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἐκλογὴν ἐχρησίμευσαν τὰ ἐξαιρετικὰ φωτογραφικὰ στοιχεῖα, τὰ συλλεγμένα κατὰ τὴν παραρρασκευὴν.

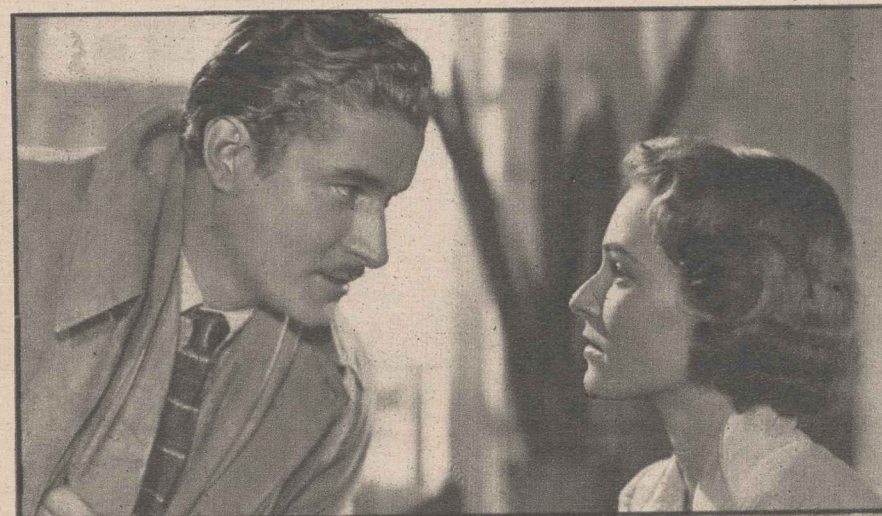
Ὁ ΤΖΙΑΚΕΤΤΗ, εἶναι ὁ λοχαγὸς Μπέστη. Αἰχμαλωτισθεὶς, καθόρθως νὰ δραπέτευσῃ καὶ εἰς τὴν Βεγκάζην (ὅπου ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ τέκνου του) κρυπτόμενος, συνειργάζετο μετὰ τοῦ Φιλίππου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πληροφοριῶν.

Οἱ ΥΠΟΥΡΓΟΙ Παβολίνη καὶ Τσερούττη ἐπισκέφθησαν τὸ ὑπ' ἀρ. 5 Στούντιο τῆς Cinecittà κατὰ τὸ γύρισμα τῆς ταινίας «Βεγκάζη» καὶ ἐνδιερέθησαν διὰ τὰς προόδους τῆς ἐργασίας καὶ τὰς διαφόρους λεπτομερείας τῆς σκηνοθεσίας.

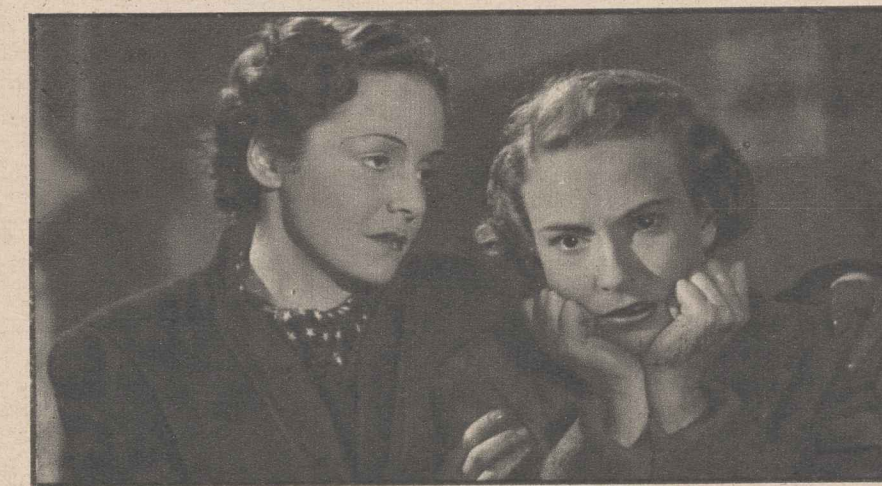
ΑΙ ANNA APENA, Έντα Σολίγχο και Λάουρα Ρέντη είναι οι τρεις γυναίκες, οι δεχθείσαι εις την οικίαν των μίαν ομάδα Ιταλών στρατιωτών. Τους έκριναν, εκτιθέμεναι εις κίνδυνον, λόγω των συγγένων επισκέψεων των Αυστριακών.

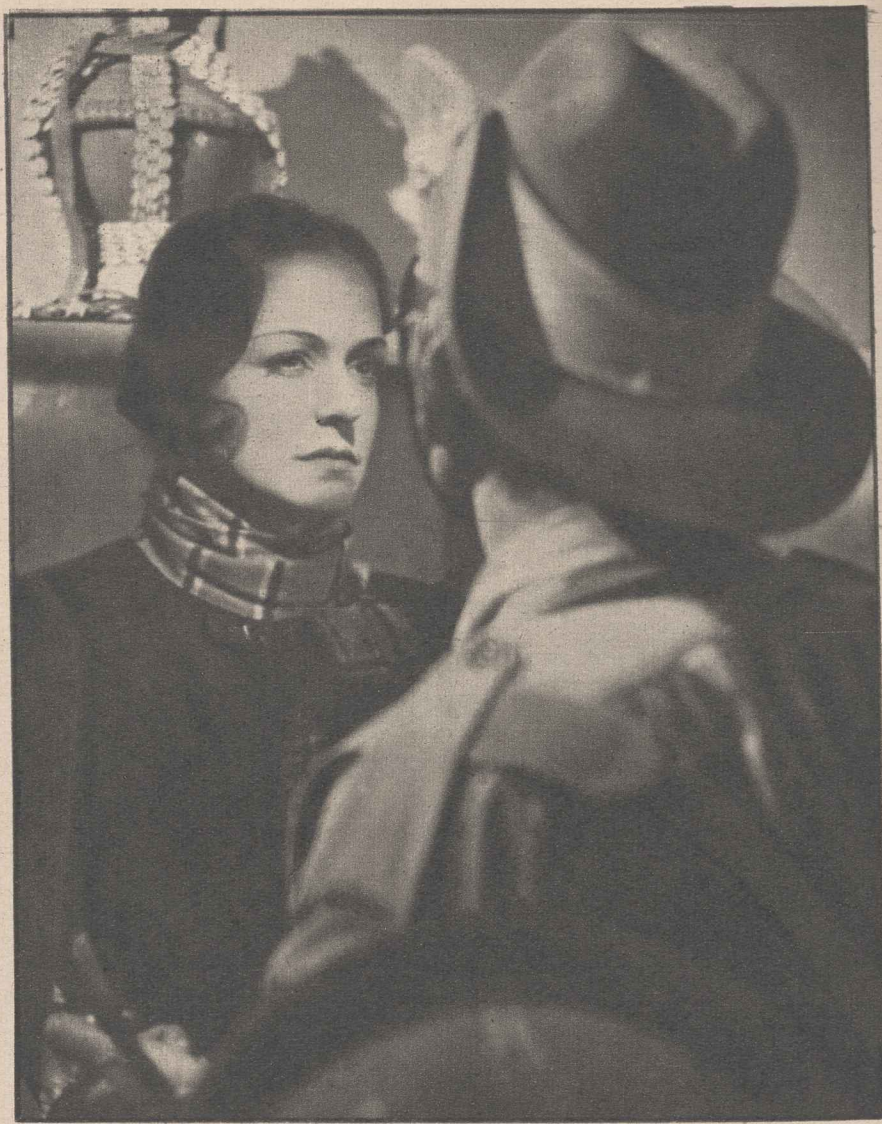
ΕΝΑ ΕΚ ΤΩΝ τεσσάρων κυρίων επεισοδίων της ταινίας, βασίζεται επί του Νατζάρη και της Βίβη Τζόν, η οποία υποδύεται τον ρόλον της Τζονλιάνας, που απέκλεισθη εις Βεγκάζην, επιστρέφουσα από την 'Ανατολικήν' Αφρικήν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑΝ της Δημοχίας ο στρατηγός Ρόμπερτσον ανακηρύσσει, ενώπιον των συγκεντρωθέντων, την 'Αγγλικήν' κυριαρχίαν επί της Κυβερνητικής και αγγέλλει, με αίσιοδοξίαν, ότι μεταβαίνει προς κατακτητον της Τριπολιτιδος.

Η ΘΑΛΙΨΙΣ αδιακάνει τα πρόσωπα των δύο αυτών γυναικών. Η μὲν πρώτη κατηγορείται από τον σύζυγον, ότι δεν επιροστίανεσε αρκετά το τέκνον των, ή άλλη δὲ βασανίζεται από την όπιοιαν ότι ο μνηστήρ της είναι κατάσκοπος.

ΟΙ ΑΥΣΤΡΑΠΟΙ εισέρχονται εις την οικίαν της Κάρλας, και μολονότι είναι μεθυσμένοι ζητούν πάντοτε να πιούν. Μόνον θιαν ξμαθαν ότι το τέκνον της Κάρλας είχε φρονευνή, συνεκρατήθησαν από του να διατρέξουν βιωμότηας.

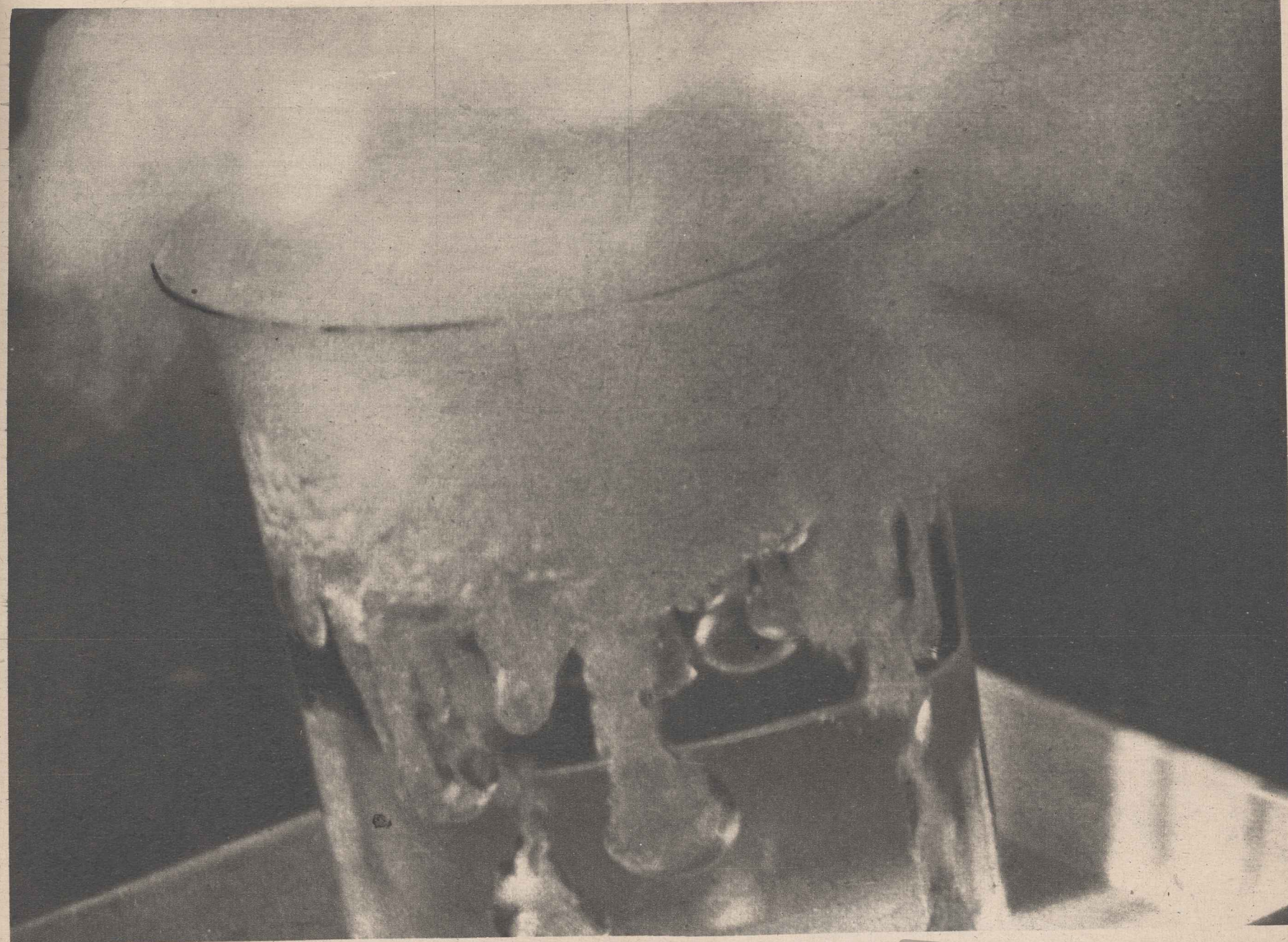

ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ του άξονος, βομβαρδίζουν τας στρατιωτικὰς εγκαταστάσεις της πόλεως, καθ' όν χρόνον οι κάτοικοι προφυλάσσονται εις τα καταφύγια, και ως να ήτο φιλικός, ο ήχος των όρβιδων, περιμένουν το τέλος της επιδρομής.

160 ΡΟΛΟΙ

Η προπαρασκευή της ταινίας «Βεγκάζη», διήρκεσεν όκτώ μήνας. Η υπόθεσις και ή σκηνογραφία, εις την όποιαν έλαβε μέρος επίσης και ό Έδουάρδος Άντον, υπέστησαν διαφόρους επεξεργασίας, καθ' όν χρόνον συνελέγετο τό φωτογραφικόν υλικόν, και ό Τζενίνα προσωπικώς, εξέλεγεν ένα προς ένα, ήθοποιους διά την ταινίαν. Λόγω του χορευογραφικού χαρακτήρος της ταινίας, ό αριθμός των ήθοποιών είναι αξιοσημείωτος. Παρά τό πλευρόν των πρωταγωνιστών — οι όποιοι είναι ή Μαρία Ντέ Τασουάντη, ό Φώσκο Τζα-

κέτη, ό Άμεδαίος Νατζάρη, Η Βίβη Τζόν, ό μικρός Πούτση, ό Γκουίντο Νοτάρη, ή Λάουρα Ρέντη, ό Φεντέλε Τζεντίλε, ή Μαρία Μπέση, ό Λέο Γκαρραβάλια, ό Ίωάννης Γκράσσο, ό Κάρολος Ταμπερλάνη, ή Άννα Άρένα — πολλοί άλλοι ήθοποιοί, λαμβάνουν μέρος, έν τώ συνόλω περίπου 160. Ό Τζενίνα έκαμε μίαν πρώτην έκλογήν των ήθοποιών, διά κάθε ρόλον, κόποτιν δέ απέφασσε διά την τελικήν έκλογήν, επί τη βάσει των δοκιμών, αι όποια διήρκεσαν, έν τώ συνόλω, δύο μήνας.

ΥΓΡΟΣ ΑΪΡ

Διά τους αρχαίους ό αήρ ήτο στοιχείον και με αυτό υπενόουν κάτι τό βασικόν και τό χαρακτηριστικόν, τελειώς διαφορετικόν από τά τρία άλλα στοιχεία, τό ύδωρ, την γήν και τό πύρ, τά όποια απέτέλουν μετ' αυτού όλον τον κόσμον.

Αί πρόδοι της επιστήμης ξεθερόνησαν τον άέρα από την προνομίον όχον αυτήν θέσει, ήδη από του τέλους του 18 ου αιώνος και άντι από μέλος της τετρανδρίας του κόσμου, απέδειξαν ό,τι εις την πραγματικότητα ήτο: ένα άπλου μίγμα αερίων τινών, αι ιδιότητες του όποιου είναι έν μέρει όμοιαι με τας των άλλων αερίων, εμφανίζεται δέ εις ήμας εις αερώδη κατάστασιν, λόγω των ιδιαιτέρων συνθηκών της θερμοκρασίας, έντός της όποιας εύρίσκεται. Θά ή δυνατό όμως να είναι υγρός όπως τό ύδωρ ή στερεός όπως ό πάγος, κατά τον ίδιον τρόπον κατά τον όποιον τό ύδωρ και τόσα άλλα σώματα, δύνανται να παρουσιασθούν, όπως ό αήρ, εις αερώδες στάδιον, άκόμη και όταν συνήθως είναι στερεά ή υγρά. Δεν είναι άλλο παρά ζήτημα θερμοκρασίας.

Διά να υγροποιηθή ό αήρ, δεν αρκοούν οι 50 ή οι 100 βαθμοί υπό τό μηδέν, με όποιανδήποτε πίεσιν. Έπρεπε να κατέλθουν άκόμη περισσότερον και δεν υπήρχον τά μέσα.

Μόνον τό 1869, κόποτιν των πειραμάτων του Andrews, άντελήθησαν ότι διά κάθε αέριον, τό όποιον ήθελον να υγροποιήσουν, ήτο ανάγκη να κατέλθουν κάτω από την ειδικήν θερμοκρασίαν του αερίου εκείνου, την λεγομένην κρίσιμον θερμοκρασίαν, ενώ άνω της θερμοκρασίας εκείνης, οιαδήποτε πίεσις θά ήτο άτελέσφορος.

Ός τοιαύτην θερμοκρασίαν διά τον άέρα, οι ύπολογισμοί μας δίδουν περίπου 14 βαθμούς υπό τό μηδέν, και δεν υπάρχει ούδέναι μίγμα ψυχοποιητικόν τό όποιον επέτρεπε να φθάσουν εις τό σημείον αυτό. Κατόπιν, τό 1878 ό Caillietet εις Παρισίους και ό Pictet εις Γενεύην, έσκέφθησαν ότι θά ήδυναντο να επιτύχουν την χαμηλήν αυτήν θερμοκρασίαν, συμπιέζοντας τον άέρα με έκατοντάδας άτμοσφαιρών, ψύχοντας αυτόν ταυτοχρόνως, όσον τό δυνατόν περισσότερον και κατόπιν, άποτόμως εξαπλώνοντες αυτόν μέχρι της όμαλης θερμοκρασίας. Κατά την εξαπλώσιν αυτήν ό αήρ ψύχεται πολύ και τόσον περισσότερον ψύχεται, όσον μεγαλύτερα είναι ή πίεσις εις την όποιαν υπεβλήθη και όσον μικρότερα ή θερμοκρασία εις την όποιαν έφθασε πρό της εξαπλώσεως.

Υπό τας συνθήκας αυτές, ένώ τό μεγαλύτερον μέρος του άέρος έκφεύγει πάντοτε ψυχρότερον, αλλά πάντοτε εις αερώδη μορφήν, ένα μικρόν μέρος μετατρέπεται εις στερεόν.

Ό Caillietet δεν έπέτύγχανε παρά σταγόνας τινάς, αλλά και αυτές αι άλίγαι σταγόνες ήσαν θρίαμβος, διότι απέτέλουν μίαν νίκην εις τον άγώνα αυτόν εναντίον της φύσεως, νίκη ή όποια έστεφάνωνε μίαν μακράν σειράν μελετών και έπιμόνων προσπαθειών. Ό Pictet αντιθέτως, επέτυχε αξιοσημείωτους ποσότητας, ούτως ώστε έσκέφθησαν άμέσως εις βι-

σηχανικός έφαρμογάς του υγρού άέρος, έφαρμογάς πολλαπλās και πολλά ύποσχομένες. Η μέθοδος όμως ήτο πολύ όλίγον οικονομική. Μόνον μικρόν ποσοστόν του άέρος υγροποιείτο.

Εις τό λεξιλόγιον, τό χρησιμοποιούμενον κοινώς εις την τεχνικήν του ψύχους, όταν ένα χιλιόγραμμον ύδατος ψύχεται κατά ένα βαθμόν, λέγεται ότι άποκτά μίαν «ψυχρότητα» και όταν θερμαίνεται κατά ένα βαθμόν την χάνει. Είναι τρόπος του λέγειν, διότι εις την πραγματικότητα εις την πρώτην περίπτωσιν, τό ύδωρ έκείνο δεν απέκτησε τίποτα, απ' έναντίας έχασε θερμογόνον μονάδα και εις την δευτέραν περίπτωσιν δεν έχασε τίποτα, απ' έναντίας απέκτησε μίαν θερμογόνον μονάδα, διότι τό ψύχος δεν είναι ένα φυσικόν μέγεθος, αλλά είναι άπλως τό συναίσθημα τό όποιον καταλαμβάνει κάποιον όταν γίνεται άφαίρεσις θερμότητος.

Όπωσδήποτε είναι έκφραστικόν λεξιλόγιον και μεταχειριζόμενοι αυτό δυνάμεθα να ειπωμεν ότι κατά τά πειράματα των Caillietet, Pictet, Olewski, και Wrobleski, έχάνοντο πολλά «ψυχρότητες».

Ό Linde, τό 1895, κατόρθωσε να επιτύχη τας άπαιτούμενας «ψυχρότητας», κατά τον οικονομικώτερον τρόπον, αποκλείων κάθε ψυγείον και χρησιμοποιών εις τό ανώτατον όριον τας προκαλούμενας διά της εξαπλώσεως του πιεζομένου άέρος «ψυχρό-

τητας», και διά του μηχανήματος του έδωσε ζωήν εις την πραγματικήν βιομηχανικήν διαδικασίαν, ή όποια χρησιμοποιείται άκόμη μέχρι σήμερα, μετά ή άνευ ουσιασών τροποποιήσεων.

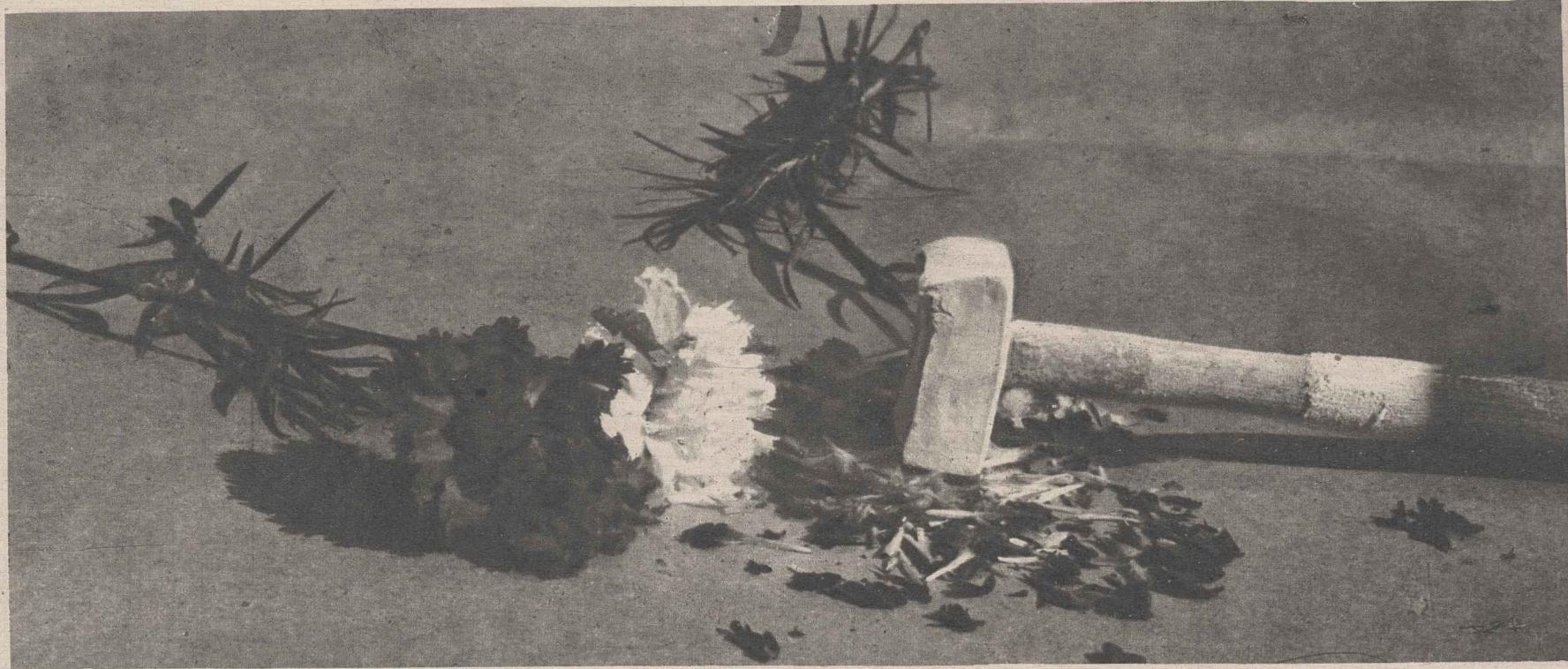
Και όπως συνήθως συμβαίνει διά τας μεγολοφους λύσεις των προβλημάτων και αυτήν την φοράν, πρόκειται περί του αυγού του Κολόμβου.

Ό αήρ ό όποιος επέσθη ίσχυρός, έπαναφέρεται άπλούστατα εις την θερμοκρασίαν του περιβάλλοντος διά τρέχοντος ύδατος, εξαπλώνεται άποτόμως και αι ψυχρότητες, αι άποκτηθείσαι κατά την κατάψυξιν, την προκληθείσαν από την εξαπλώσιν, άντι να χαθούν, έπαναδίδονται εις την άπομάσφαιραν.

Μόλις τό μηχανήμα άρχίζει να λειτουργή ή ψύξις του άέρος κατά την στιγμήν της εξαπλώσεως δεν είναι μεγάλη, αυξάνει όμως έφ' όσον ό αήρ, ό όποιος πρόκειται να εξαπλωθή, γίνεται ψυχρότερος, και όταν φθάσει τόδε 192 βαθμούς υπό τό μηδέν, ό αήρ άρχίζει να σταγονοποιείται.

Εις τό μηχανήμα του Linde δεν υπάρχουν αι ίσχυραι και δαπανηραι προκαταρκτικά καταψύξεις και έπειδή ό αήρ έξέρχεται εις την θερμοκρασίαν του περιβάλλοντος, δεν χάνονται αι «ψυχρότητες». Κατά συνέπειαν τό κόστος του υγρού άέρος, έχαμήλωσε τόσον ώστε να επιτρέψη την χρησιμοποίησιν του εις την βιομηχανίαν, εις εύρείαν κλίμακα.

Ό αήρ αυτός όμοιάζει προς ύδωρ ελαφρώς χρωματισθέν διά γαλανού, έχει θερμοκρασίαν 192 βαθμών υπό τό μηδέν, αν άφεθί εις την όμαλήν πίεσιν, αν όμως άνωθεν του σχηματισθι κενόν, κοχλάζει ζωνήρως, ψύχεται μέχρι 210 βαθμών υπό τό μηδέν και στερεοποιείται, έντός ενός εϊ-

ΕΝΑ ΑΝΘΟΣ με τὰ λεπτά πέταλα, έμβλαπτιζόμενον έντός του ύγρου άέρος γίνεται άμέσως ένα πλούτιμον κόσμημα, όμοιάζον προς έξαιρετικώς εύθραυστον κομψοτέχνημα έξ ύάλου. Προσοχή όμως, διότι με την πρώτην άδεξίαν έπαφήν, γίνεται θρύψαλλα. Άρκεί ένα κτύπημα μ' ένα δάκτυλον.

δους χιόνος. Είναι κατά τι έλαφρότερος του ύδατος.

Η πλέον σπουδαία από τās έφαρμογās του είναι ή παραγωγή σχεδόν όλου του όξυγόνου που υπάρχει εις τό έμπόριον, ειδικώς δέ του χρησιμοποιουμένου από την βιομηχανίαν διά τās όξυγονοκολλήσεις. Διά νά παραχθί τό όξυγόον, έπωφελούνται του γεγονότος ότι έκ τών δύο κυρίων συστατικών του άέρος, του άζώτου και του όξυγόνου, τό πρώτον είναι περισσότερον εξατμιστόν και έπομένως έξέρχεται πρώτον έκ του ύγρου άέρος, ό όποιος εύρισκόμενος εις περιβάλλον, τόσοον πολύ θερμότερον του σημείου του άναβρασμού του, βράζει συνεχώς. Εις την βιομηχανίαν έπακολουθεί μία πραγματική διαδικασία τμηματικής διύλισης, διά τής όποιās άφού άποχωρισθί όλον τό άζωτον, μένει όξυγόον εις 98% καθαριότητος.

Τά σπάνια άέρια παρασκευάζονται διά τής χρησιμοποιήσεως του ύγρου, έντός του όποιου άνεμίχθησαν, άν είναι βαρέα ή διά τής ύγροποιήσεως

του άέρος και λήψεως του ύπολοίπου, όταν είναι έλαφρά, (νέον κ.λ.π.). Η χρησιμοποιήσις τών άερίων αυτών είναι πολύ διαδεδομένη διά την παρασκευήν τών φωτεινών σωλήνων, τών φωτοηλεκτρικών κυψελών ως έπίσης και ήλεκτρικών λαμπτήρων μεγάλης άποδόσεως.

Όρισμένοι βιομηχανίαί, έχουν άπόλυτον ανάγκην κενών, τά όποία δέν είναι δυνατόν νά έπιτευχθούν άπ' εύθείας, με τās έξ ύδραργύρου άντλίας. Άν όμως ένα τμήμα τής συνδέσεως, μεταξύ τής άντλίας και του κάδου ό όποιος πρόκειται νά κενωθεί εις τό τμήμα αυτό, συμπυκνώνται ό άτμός του ύδραργύρου και άλλα εξατμιστικά προϊόντα και τό κενόν άνέρχεται κατά πολύ. Χωρίς αυτά τά μεγάλα κενά, δέν θά ήτο δυνατόν νά έπιτευχθούν δικλίδες ήλεκτρωνίων άπαραίτητοι εις τās ραδιοεκπομπάς.

Η δυνατότης έπιτεύξεως, διά του ύγρου άέρος, χαμηλών θερμοκρασιών, (πέραν τών 200 βαθμών ύπό τό μηδέν) επέτρεψε την μελέτην τών ιδιοτήτων

της ύλης, ύπό τās τās συνθήκας εις τās όποιās ήτο δυνατόν νά υποβληθί εις τās έργαστήρια. Διεπιστώθη τοιουτοτρόπως ότι διά νά θερμανθί ένα σώμα κατά ένα βαθμόν, αναχωρούντες από την θερμοκρασίαν του ύγρου άέρος, χρειάζεται πολύ όλιγότερα θερμότης παρά από την συνήθη θερμοκρασίαν. Επίσης ή ήλεκτρική αντίστασις τών μετάλλων μειώνεται περίπου κατά την αήτην αναλογίαν. Η μελέτη όμως τών ιδιοτήτων αυτών προσέλαβε τεράστιον ενδιαφέρον, όταν κατέστη δυνατόν νά κατέλθουν εις θερμοκρασίας άκόμη χαμηλότερας, όπως θά είδωμεν εις άλλο άρθρον μας.

Ό,τι δέ εξέπληξε περισσότερο, είναι έν γεγονός τελείως άπρόβλεπτον, άκριβώς δέ ή ένέργεια τής χαμηλής θερμοκρασίας του ύγρου άέρος επί τής ζωής, διότι ένώ επί τών ιστών ή ένέργεια είναι καταστρεπτική, πολλοί μικροοργανισμοί την ύφίστανται άνευ έτέρας βλάβης, από την προσωρινήν διακοπήν τής ζωτικότητός των, την όποιαν αναλαμβάνουν

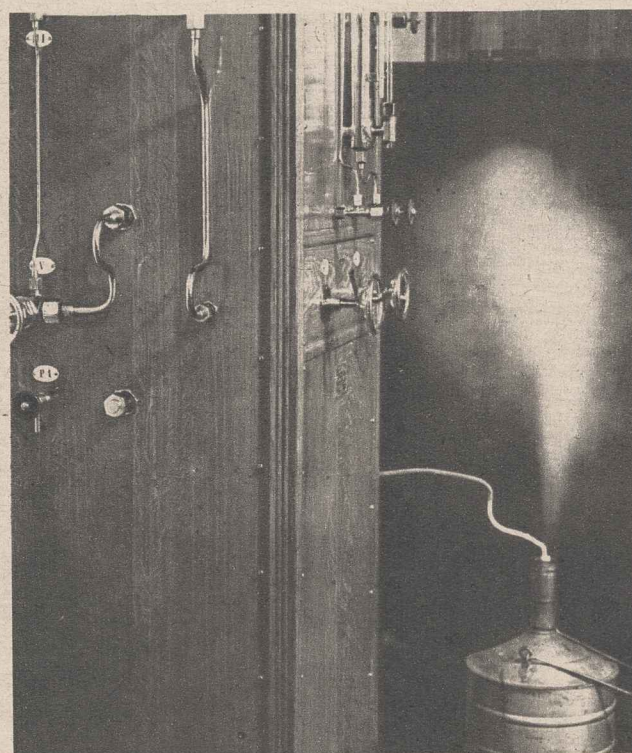
νουν μόλις παύση τό ψύχος, ως άν είχαν ύποστη την ζωογόον επίδρασιν ενός ψυχρού λουτρού.

Έγιναν πολλά απόπειραι, διά την χρησιμοποιήσιν τής τάσεως του ύγρου άέρος εις τό ν' άπορροφή την θερμότητα του περιβάλλοντος, διά την έπίτευξιν κινητηρίου δυνάμεως. Η ιδέα αυτή πρέπει ν' άποκλεισθί όπωσδήποτε, διότι αί άποδόσεις θά ήσαν άνευ αξίας, επί πλέον δέ εις την πρακτικήν παρουσιάζονται πολλά μειονεκτήματα, όφειλόμενα εις τό γεγονός ότι επί τών ψυχροτάτων όργάνων, τών μηχανών αυτών, σχηματίζονται έγκολλήματα πάγου, τά όποία προκαλούν έμπλοκήν εις την λειτουργίαν των.

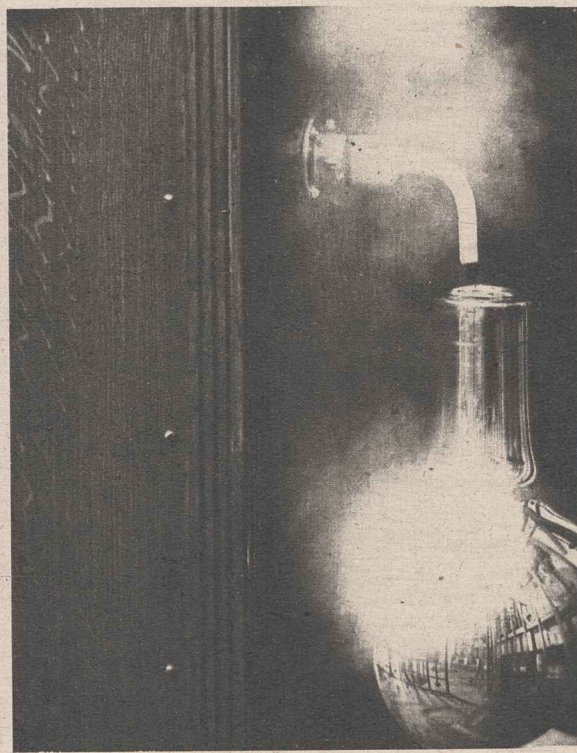
Έν πάση περιπτώσει, αί έφαρμογαί τās όποιās άνεφέραμεν, είναι ήδη άρκεται ώστε νά δυνάμεθα νά είπωμεν ότι ή λύσις του προβλήματος τής ύγροποιήσεως του άέρος, ύπήρξε χρησιμοτάτη εις την βιομηχανικήν και έμπορικήν πρόοδον.

ALESSANDRO AMERIO

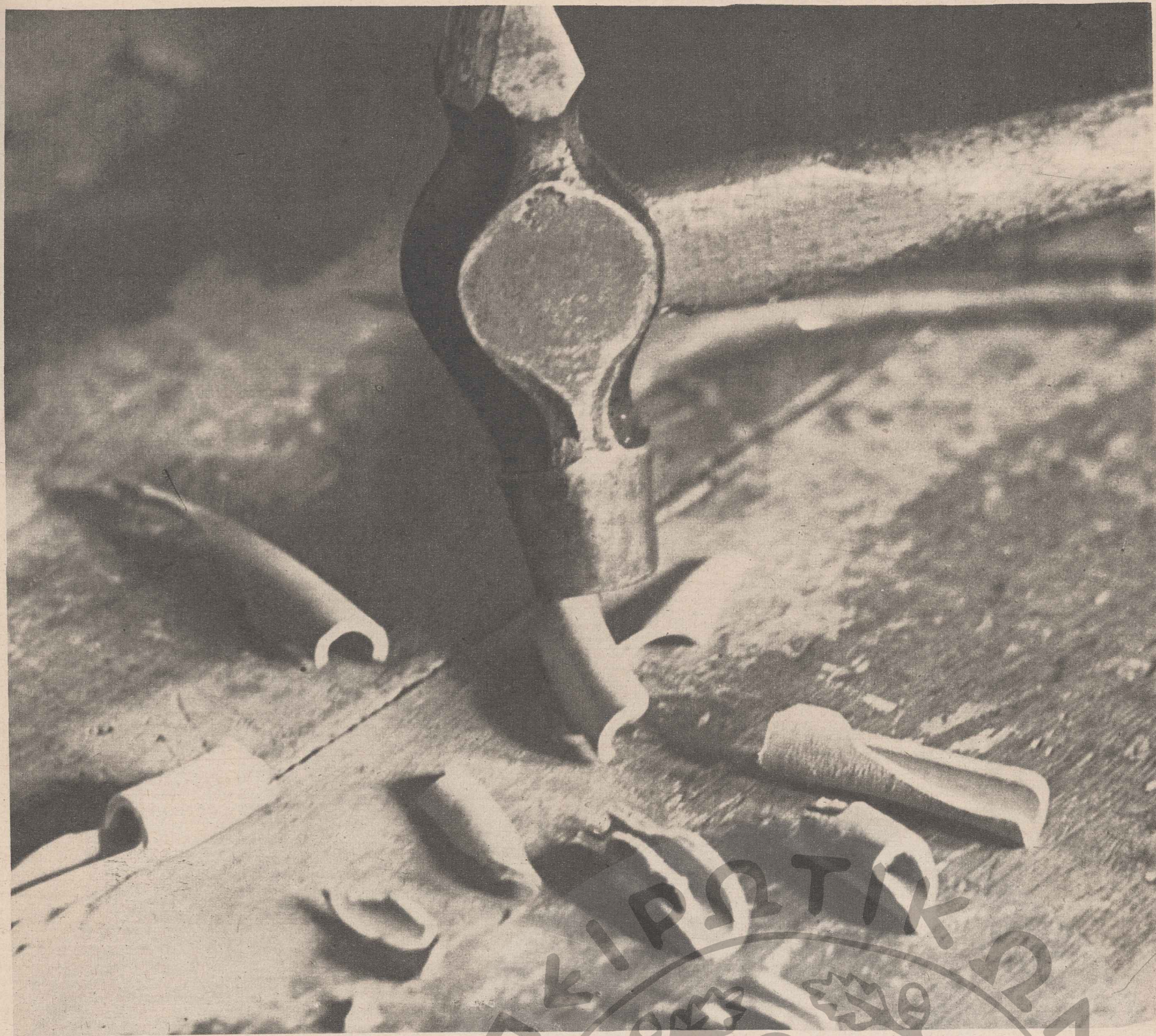
Ο ΑΗΡ, πιεζόμενος ύπό 200 άτμοσφαιρας, καθαρισμένος από τόν λεπτόν κοινωρτόν, από τό άνθρακικόν άνυδρον και τούς ύδρατμούς, βυθίζεται εις τόν ρευστοπαραγωγόν, διά του προς τ' άριστερά άγωγού.

Ο ΥΓΡΟΣ άήρ έξάγεται από τόν ρευστοπαραγωγόν, έν μέρει όμως έξητμισμένος και πυκνώνει τούς ύδρατμούς του περιβάλλοντος, προκαλών την όμίχλην, που βλέπομεν εις την εικόνα μας.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΙΣ ύγρου άέρος από μίαν φιαλήν Dewar εις ένα κύπελλον, (ή φιαλή είναι από ισχυράν ύαλον με τοιχώματα έπαγυρωμένα και μεταξύ των, άφέθη κενόν).

ΑΝΩ: Μεταξύ τών πολλών ιδιοτήτων τās όποιās άποκτά ή ύλη, επί τη έπαφή του ύγρου άέρος, είναι ή ιδιότης ότι καθίσταται εύθραυστος, όπως ή ύαλος. Τό παράδειγμα του άνθους εφαρμόζεται εις τό έλαστικόν, τό όποιον διατηρούμενον επ' όλίγον έντός του ύγρου άέρος, καθίσταται σκληρότατον. **ΚΑΤΩ:** Η φιάλη Dewar, ή όποία είναι πολύτιμος εις την τεχνικήν του ψύχους, διότι έπιτρέπει την διατήρησιν υγρού άέρος, άκόμη και επί μερικās ήμέρας, ένώ έντός ενός κοινού δοχείου, θά εξητμίζετο έντός όλίγων λεπτών. Η φιάλη είναι κατασκευασμένη από ισχυράν ύαλον, με διπλās παρειάς.

